

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

การสร้างต้นแบบทัศนคติและพฤติกรรมที่ดีของประชาชน
ในการจัดการขยะ

**Formation Great Masters about Attitude and Behavior of
People in Waste Management**

ธนาวรรณ พิณะเวศน์

สาขาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

ประจำปีงบประมาณ 2559

รหัสโครงการสัญญา PCRU_2559_N020

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

การสร้างต้นแบบทัศนคติและพฤติกรรมที่ดีของประชาชน ในการจัดการขยะ

Formation Great Masters about Attitude and Behavior of People in Waste Management

ธนาวรรณ พิณะเวศน์ สาขาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ทุนอุดหนุนการวิจัยประเภทงานวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้
ประจำปีงบประมาณ 2559

การสร้างต้นแบบทัศนคติและพฤติกรรมที่ดีของประชาชนในการจัดการขยะ

ธนาวรรณ พิณะเวศน์ PCRU_2559_N020

(ก)

ชื่องานวิจัย การสร้างต้นแบบทัศนคติและพฤติกรรมที่ดีของประชาชนในการจัดการขยะ
Formation Great Masters about Attitude and Behavior of People in
Waste Management

ผู้วิจัย ธนาวรรณ พิณะเวศน์

สาขาวิชา วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ปีเสร็จวิจัย 2560

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทัศนคติ และพฤติกรรมในการจัดการขยะของประชาชน ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลช้างตะลูด จังหวัดเพชรบูรณ์ เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมในการจัดการขยะของประชาชน และเสนอแนวทางเพื่อเป็นต้นแบบด้านทัศนคติและพฤติกรรมที่ดีของประชาชนในการจัดการขยะในระดับชุมชน เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม ใช้กับกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 400 คน ผลการวิจัยพบว่า การจัดการขยะขององค์การปกครองส่วนตำบลช้างตะลูดมีรูปแบบการจัดการขยะโดยใช้ธนาคารวัสดุรีไซเคิล ด้านทัศนคติของประชาชนเกี่ยวกับการจัดการขยะ พบว่า ประชาชนมีทัศนคติอยู่ในระดับดี ร้อยละ 54 รองลงมาอยู่ในระดับปานกลางร้อยละ 35 และระดับไม่ดี ร้อยละ 11 ตามลำดับ ในด้านพฤติกรรมในการจัดการขยะของประชาชน พบว่า ประชาชนมีพฤติกรรมในการจัดการขยะโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง จากผลการศึกษาดังกล่าวนำมาวิเคราะห์ได้แนวทางต้นแบบทัศนคติและพฤติกรรมที่ดีในการจัดการขยะมูลฝอย คือ การที่ประชาชนจะมีทัศนคติที่ดีได้นั้น มีแนวทาง ดังนี้ 1. ส่งเสริมด้านความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการจัดการขยะให้กับประชาชนในชุมชน 2. กระตุ้นความรู้สึกที่ดีต่อการจัดการขยะ 3. ส่งเสริมกิจกรรม หรือการดำเนินงานที่ทำให้ประชาชนเห็นถึงคุณค่าในเชิงปริมาณของขยะ และด้านพฤติกรรมที่ดีของประชาชนในการจัดการขยะ การที่จะพัฒนาให้ประชาชนมีพฤติกรรมในการจัดการขยะที่ดีได้นั้น ต้องเริ่มต้นจากการมีทัศนคติที่ดีก่อนทั้ง เป็นด้านความรู้ ความรู้สึก และนำไปสู่แนวโน้มในเชิงพฤติกรรมในที่สุด

คำสำคัญ : ทัศนคติ, พฤติกรรมในการจัดการขยะ, ช้างตะลูด

Abstract

This research was aimed to study attitude and behavior of people in waste management in Changtalood subdistrict administrative organization Phetchabun province, to compare personal factors and waste management behavior and offer guideline for formation great masters about attitude and behavior of people in waste management. Research tool include the questionnaires about attitude and behavior this used on people sample of 400 people. The results showed that waste management of Changtalood subdistrict administrative organization has a waste management by recycle bank. The attitude about waste management found that most people have a good attitude (54 percent). The waste management behavior of the people found that The overall behavior of people in waste management was moderate. From the analysis of all the results get the guideline for formation great masters about attitude and behavior of people in waste management is good attitudes are as follows 1. Promote accurate knowledge about waste management to the people, 2. Stimulate feel good about waste management and 3. Promote activities that make people to see the quantitative value of the waste. In the good behavior of people in waste management, to develop a good waste management behavior for people. Must start with a good attitude before. Both the knowledge, the feeling and to behavioral tendencies in the finally.

Keywords: attitude, behavior in waste management, Changtalood

(ก)

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยคำแนะนำต่าง ๆ จากคณาจารย์ในมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ และความร่วมมือช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากบุคคลหลายฝ่าย ที่สละเวลาให้คำแนะนำ คำปรึกษา รวมถึงข้อเสนอแนะต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน เป็นอย่างสูง ที่ได้ให้ความกรุณา ให้คำปรึกษา แนะนำ ให้แก่ผู้วิจัย จึงขอขอบพระคุณ สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ที่ได้ให้ทุนอุดหนุนการวิจัยครั้งนี้มา ณ ที่นี้ด้วย

ธนาวรรณ พิณะเวศน์

13 มีนาคม 2560

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ข
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
สารบัญ.....	ง
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญรูป.....	ณ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
1.3 ขอบเขตการวิจัย.....	2
1.4 ประโยชน์ของการวิจัย.....	2
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	3
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	4
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการขยะ.....	4
2.2 ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติ และพฤติกรรมการจัดการขยะ.....	9
2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	14
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	17
3.1 การสำรวจและศึกษาข้อมูลพื้นฐานของพื้นที่ที่ทำการศึกษา.....	17
3.2 การกำหนดประชากรและเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	17
3.3 การสร้างเครื่องมือการวิจัย.....	18
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	18
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	19

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่ 4	ผลการศึกษาและวิเคราะห์.....	21
4.1	ข้อมูลการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลช้างตะลูด.....	21
4.2	ภาพรวมทัศนคติเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชน.....	26
4.3	ภาพรวมระดับพฤติกรรมจัดการขยะมูลฝอยของประชาชน.....	28
4.4	ปัจจัยส่วนบุคคลกับระดับพฤติกรรมจัดการขยะมูลฝอยของประชาชน.....	32
บทที่ 5	สรุปผลการทดลอง.....	56
5.1	การสร้างต้นแบบทัศนคติและพฤติกรรมที่ดีในการจัดการขยะมูลฝอยของ ประชาชน	73
บรรณานุกรม.....		78
ภาคผนวก.....		81
	ภาคผนวก ก แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในงานวิจัย.....	82
	ภาคผนวก ข รูปภาพงานวิจัย.....	88
ประวัติผู้วิจัย.....		93

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
4.1-1	จำนวนประชากร และจำนวนครัวเรือนของตำบลช้างตะลูด.....22
4.2-1	ทัศนคติต่อการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชน.....27
4.2-2	จำนวนและร้อยละของประชาชนจำแนกตามระดับทัศนคติต่อการจัดการขยะมูลฝอย27
4.3-1	พฤติกรรมจัดการขยะมูลฝอยด้านการลดการเกิดขยะมูลฝอยของประชาชนตำบล ช้างตะลูด.....28
4.3-2	พฤติกรรมจัดการขยะมูลฝอยด้านการนำกลับมาใช้ใหม่ของประชาชนตำบลช้าง ตะลูด.....30
4.3-3	พฤติกรรมจัดการขยะมูลฝอยด้านการคัดแยกขยะมูลฝอยของประชาชนตำบล ช้างตะลูด.....31
4.3-4	ภาพรวมระดับพฤติกรรมจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนของตำบลช้างตะลูด อำเภอห้วยสัก จังหวัดเพชรบูรณ์32
4.4-1	การเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมจัดการขยะมูลฝอยใน ด้านการลด การเกิดขยะมูลฝอย โดยจำแนกตามเพศ33
4.4-2	การเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมจัดการขยะมูลฝอยใน ด้านการนำ กลับมาใช้ใหม่ โดยจำแนกตามเพศ.....35
4.4-3	การเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมจัดการขยะมูลฝอยใน ด้านการคัด แยกขยะมูลฝอย โดยจำแนกตามเพศ.....37
4.4-4	ภาพรวมการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมจัดการขยะมูลฝอย โดย จำแนกตามเพศ.....38

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.4-5	การเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยใน ด้านการลด การเกิดขยะมูลฝอย โดยจำแนกตามช่วงอายุ.....39
4.4-6	การเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยใน ด้านนำ กลับมาใช้ใหม่ โดยจำแนกตามช่วงอายุ43
4.4-7	การเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยใน ด้านการคัด แยกขยะมูลฝอย โดยจำแนกตามช่วงอายุ46
4.4-8	ภาพรวมการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอย โดย จำแนกตามช่วงอายุ.....48
4.4-9	การเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยใน ด้านการลด การเกิดขยะมูลฝอย โดยจำแนกตามระดับการศึกษา.....49
4.4-10	การเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยใน ด้านนำ กลับมาใช้ใหม่ โดยจำแนกตามระดับการศึกษา.....52
4.4-11	การเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยใน ด้านการคัด แยกขยะมูลฝอย โดยจำแนกตามระดับการศึกษา.....54
4.4-12	ภาพรวมการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอย โดย จำแนกตามช่วงระดับการศึกษา.....55
4.4-13	การเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยใน ด้านการลด การเกิดขยะมูลฝอย โดยจำแนกตามอาชีพ.....56
4.4-14	การเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยใน ด้านนำ กลับมาใช้ใหม่ โดยจำแนกตามอาชีพ.....58

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.4-15	การเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยใน ด้านการคัดแยกขยะมูลฝอย โดยจำแนกตามอาชีพ.....61
4.4-16	ภาพรวมการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอย โดยจำแนกตามอาชีพ.....62
4.4-17	การเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยใน ด้านการลดการเกิดขยะมูลฝอย โดยจำแนกตามการได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย.....63
4.4-18	การเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยใน ด้านนำกลับมาใช้ใหม่ โดยจำแนกตามการได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย.....66
4.4-19	การเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยใน ด้านการคัดแยกขยะมูลฝอย โดยจำแนกตามการได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย.....68
4.4-20	ภาพรวมการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอย โดยจำแนกตามการได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย.....69
4.4-21	สรุปภาพรวมการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลช้างตะลูด.....70
5.1-1	ปัจจัยส่วนบุคคลกับการส่งเสริมกิจกรรมที่เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย.....76

(ณ)

สารบัญรูป

รูปที่	หน้า
4-1	แผนที่ตำบลช้างตะลูด อ.หล่มสัก จ.เพชรบูรณ์.....52

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สถานการณ์ปัญหาทางสิ่งแวดล้อมในปัจจุบัน มีแนวโน้มที่ซับซ้อนและรุนแรงมากขึ้นเรื่อยๆ โดยเฉพาะปัญหาขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายที่ไม่ได้รับการจัดการอย่างถูกวิธีนั้น เป็นภัยคุกคามต่อสุขภาพของประชาชน (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, 2553) และการจัดการขยะในปัจจุบันประสบความยุ่งยากมากขึ้น เนื่องจากปัญหาการขาดแคลนที่ดินในการก่อสร้างสถานที่กำจัดขยะ การขาดแคลนงบประมาณในการจัดการกำจัดขยะ ผสมกับกระแสการต่อต้านคัดค้านของประชาชนในการก่อสร้างสถานที่กำจัดขยะ รวมถึงปัญหาการขาดการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งปัญหาเหล่านี้ล้วนแต่ส่งผลทำให้การจัดการขยะขาดประสิทธิภาพทั้งสิ้น

ในทางตรงกันข้ามการจัดการกับปัญหาขยะมูลฝอยอาจเป็นเรื่องง่ายหากประชาชนที่นับว่าเป็นหน่วยย่อยในการทำให้เกิดขยะมูลฝอยขึ้นในแต่ละวันนั้น มีจิตสำนึกในการช่วยกันลด คัดแยก และนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์ให้มากที่สุด โดยเริ่มจากระดับครัวเรือนขยายออกไปสู่ชุมชน และองค์กรต่างๆ อันจะส่งผลให้ปริมาณขยะมูลฝอยลดลงในภาพรวมของประเทศ อีกทั้งยังเป็นการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้คุ้มค่า และเกิดประโยชน์มากที่สุด การลดปริมาณขยะมูลฝอย ณ แหล่งกำเนิด การคัดแยกมูลฝอยเพื่อขายได้ในราคาดี การใช้ประโยชน์ขยะมูลฝอยในระดับครัวเรือน และชุมชน ก็จะสามารถช่วยแก้ไขปัญหาในการจัดการขยะมูลฝอยได้ อย่างมีประสิทธิภาพ ยังช่วยให้ประหยัดงบประมาณ ทรัพยากรธรรมชาติ

ดังนั้นจึงจำเป็นที่จะต้องมีการศึกษาพฤติกรรม ทักษะ ทักษะ รวมถึงปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อพฤติกรรมในการจัดการขยะของประชาชนในชุมชนตัวอย่างที่มีการจัดการขยะได้อย่างเหมาะสม เพื่อจัดทำ และพัฒนาด้านแบบด้านทัศนคติ และพฤติกรรมที่ดีของประชาชนในการจัดการขยะที่เหมาะสมในระดับชุมชนต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1.2.1 ศึกษาทัศนคติ และพฤติกรรมในการจัดการขยะของประชาชน ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลช้างตะลูด จังหวัดเพชรบูรณ์
- 1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมในการจัดการขยะของประชาชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลช้างตะลูด จังหวัดเพชรบูรณ์
- 1.2.3 เสนอแนวทางเพื่อเป็นต้นแบบด้านทัศนคติและพฤติกรรมที่ดีของประชาชนในการจัดการขยะในระดับชุมชน

1.3 ขอบเขตการวิจัย

1.3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาถึงปัจจัยส่วนบุคคล ทัศนคติการจัดการขยะ พฤติกรรมการจัดการขยะ และเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมในการจัดการขยะของประชาชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลช้างตะลูด จังหวัดเพชรบูรณ์

1.3.2 กลุ่มตัวอย่าง

การสุ่มขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ใช้สูตร ยามาเน่ (Yamane) ในการคำนวณ จำนวนกลุ่มตัวอย่างจากประชากรทั้งหมด 6,280 คน ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำนวน 400 คน และทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (ผู้ที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารวัสดุรีไซเคิลตำบลช้างตะลูด) เพื่อใช้ตอบแบบสอบถาม

1.3.3 ระยะเวลา

ใช้ระยะเวลาในการศึกษา 10 เดือน

1.4 ประโยชน์ของการวิจัย

- 1.4.1 ทราบทัศนคติ และพฤติกรรมในการจัดการขยะของประชาชน ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลช้างตะลูด จังหวัดเพชรบูรณ์
- 1.4.2 ทราบปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมในการจัดการขยะของประชาชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลช้างตะลูด จังหวัดเพชรบูรณ์
- 1.4.3 ได้แนวทางต้นแบบด้านทัศนคติและพฤติกรรมที่ดีของประชาชนในการจัดการขยะในระดับชุมชน เพื่อเป็นข้อมูลและแนวทางในการส่งเสริม หรือจัดกิจกรรมต่างๆ ในการพัฒนาการจัดการขยะระดับชุมชนต่อไป

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.5.1 ขยะ หมายถึง ขยะมูลฝอยชุมชน หรือมูลฝอยชุมชน ซึ่งหมายความถึง เศษกระดาษ เศษผ้า เศษอาหาร เศษสินค้า เศษวัสดุ อุปกรณ์พลาสติก ภาชนะที่ใส่อาหาร ถัง ภาชนะบรรจุ ภาชนะบรรจุ หรือสิ่งอื่นใดที่เก็บกวาดจากถนน ตลาด ที่เลี้ยงสัตว์ หรือที่อื่น และหมายความรวมถึง มูลฝอยติดเชื้อ มูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนหรือครัวเรือน ขยะอันตรายที่ไม่ใช่แล้วของโรงงานซึ่งมีลักษณะและคุณสมบัติที่กำหนดไว้ตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน

1.5.2 ทัศนคติ หมายถึง แนวความคิด มุมมอง ความรู้สึกต่อการจัดการขยะ ซึ่งอาจจะดีหรือไม่ดี อาจเป็นด้านลบ หรือด้านบวกที่มีต่อการจัดการขยะ

1.5.3 พฤติกรรม หมายถึง การกระทำหรือการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการขยะของกลุ่มตัวอย่าง

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการขยะ

2.1.1 ความหมายของขยะ

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ฉบับ พ.ศ. 2525 ได้ให้คำจำกัดความหมายของคำว่าขยะมูลฝอย หมายถึง เศษกระดาษ เศษผ้า เศษอาหารเศษสินค้า ถุงพลาสติก ภาชนะใส่อาหาร ฝุ่นละออง เศษมูลสัตว์หรือซากสัตว์ รวมตลอดถึงสิ่งอื่นใดที่เก็บกวาดจากถนน ตลาด ที่เลี้ยงสัตว์หรือที่อื่นๆ ซึ่งครอบคลุมถึงเศษสิ่งของทุกชนิดที่เหลือใช้เศษวัสดุที่ไม่ใช้ แล้วหรือที่ทิ้งแล้วหรือสิ่งอื่นใดที่ต้องเก็บกวาดจากที่ใดๆ ยกเว้น อุจจาระและปัสสาวะของมนุษย์ ซึ่งเป็นสิ่งปฏิกูลที่ต้องการเก็บและการกำจัดที่แตกต่างออกไป ขยะมูลฝอยอาจมีขนาดแตกต่างออกไป จากบ้านเรือน ที่พักอาศัย สถานที่ต่างๆ รวมถึงสถานที่สาธารณะ ตลาด และโรงงานอุตสาหกรรม เป็นต้น

กรมควบคุมมลพิษ (2555) ได้ให้คำนิยามของขยะ (Solid Waste) ไว้ว่าหมายถึง เศษกระดาษ เศษผ้า เศษอาหาร เศษสินค้า เศษวัสดุ ถุงพลาสติก ภาชนะที่ใส่อาหาร เศษมูลสัตว์ ซากสัตว์ หรือสิ่งอื่นใดที่เก็บกวาดจากถนน ตลาด ที่เลี้ยงสัตว์ หรือ ที่อื่น และหมายความรวมถึง มูลฝอยติดเชื้อ มูลฝอยที่เป็นพิษหรืออัน

ตรายจากชุมชนหรือครัวเรือน ยกเว้นวัสดุที่ไม่ใช้แล้วของโรงงานซึ่งมีลักษณะและคุณสมบัติที่กำหนดไว้ตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน ซึ่งมีคำที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- มูลฝอยทั่วไป หมายความว่า มูลฝอยที่ย่อยสลายได้ยาก หรืออาจจะย่อยสลายได้เองตามธรรมชาติ แต่ไม่คุ้มกับต้นทุนในการนำกลับมาทำเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่โดยผ่านกรรมวิธีการผลิตทางอุตสาหกรรม เช่น กล่องบรรจุนมพร้อมดื่ม โฟม ชอง หรือถุงพลาสติกสำหรับบรรจุอาหาร

- มูลฝอยย่อยสลาย หมายความว่า มูลฝอยที่ย่อยสลายได้เองตามธรรมชาติและหรือสามารถนำมาหมักทำปุ๋ยได้ เช่น เศษอาหาร มูลสัตว์ ซากหรือเศษของพืช ผัก ผลไม้ หรือสัตว์ เป็นต้น แต่ไม่รวมถึงซากหรือเศษของพืช ผัก ผลไม้ หรือสัตว์ที่เกิดจากการทดลองในห้องปฏิบัติการ

- มูลฝอยที่ยังใช้ได้ (รีไซเคิล) หมายความว่า มูลฝอยที่สามารถนำกลับมาทำเป็นผลิตภัณฑ์ได้ใหม่โดยผ่านกรรมวิธีการผลิตทางอุตสาหกรรม เช่น เศษเหล็ก แก้ว พลาสติก กระดาษ เป็นต้น

- มูลฝอยอันตราย หมายความว่า มูลฝอยที่ปนเปื้อน หรือมีส่วนประกอบของวัตถุ ดังต่อไปนี้ (1) วัตถุระเบิดได้ (2) วัตถุไวไฟ (3) วัตถุออกไซด์และวัตถุเปอร์ออกไซด์ (4) วัตถุมีพิษ (5) วัตถุที่ทำให้เกิดโรค (6) วัตถุกัมมันตรังสี (7) วัตถุที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางพันธุกรรม (8) วัตถุกัดกร่อน (9) วัตถุที่ก่อให้เกิดการระคายเคือง (10) วัตถุอย่างอื่นที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมหรืออาจทำให้เกิดอันตรายแก่บุคคล สัตว์ พืชหรือทรัพย์สิน เช่น หลอดฟลูออเรสเซนต์ ถ่านไฟฉาย หรือแบตเตอรี่โทรศัพท์เคลื่อนที่ ภาชนะที่ใช้บรรจุสารกำจัดแมลงหรือ วัชพืช กระป๋องสเปรย์บรรจุสีหรือสารเคมี เป็นต้น

- ถุงพลาสติกใส่มูลฝอย หมายความว่า ถุงพลาสติกที่ใช้ใส่มูลฝอยประเภทต่าง ๆ ก่อนนำไปเท หรือทิ้ง ยังที่รองรับมูลฝอยแบบพลาสติก ซึ่งมีคุณลักษณะ สี เชือกหรือวัสดุ ผูกรัดปากถุงตามที่กำหนดไว้

- ที่รองรับมูลฝอยแบบพลาสติก หมายความว่า ภาชนะที่ใช้เก็บ ขนหรือรวบรวมมูลฝอยประเภทต่างๆ ก่อนนำไปกำจัด ซึ่งทำจากโพลีเอทิลีน โพลีโพรพิลีน หรือวัสดุประเภทอื่นๆ ที่มีคุณลักษณะตามที่กำหนดไว้

- ที่สาธารณะ หมายความว่า ที่สาธารณะตามกฎหมายว่าด้วยรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง

- สถานสาธารณะ หมายความว่า สถานสาธารณะตามกฎหมายว่าด้วยรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง

- ชุมชน หมายความว่า กลุ่มคนที่มีวิถีชีวิตเกี่ยวพันและมีการติดต่อสื่อสารระหว่างกันอย่างเป็นปกติและต่อเนื่อง โดยเหตุที่อยู่ในอาณาบริเวณเดียวกัน หรือมีอาชีพเดียวกัน หรือประกอบกิจกรรมที่มีวัตถุประสงค์ร่วมกัน หรือมีวัฒนธรรม ความเชื่อ หรือความสนใจร่วมกัน

2.1.2 แหล่งกำเนิดขยะ

สถานที่ที่เป็นแหล่งกำเนิดขยะ (กรมควบคุมมลพิษ, 2555)

1) เขตที่พักอาศัย (Domestic Area) เป็นขยะมูลฝอยที่เกิดจากกิจกรรมประจำวันในการดำรงชีวิตตามบ้านเรือนของประชาชน ส่วนใหญ่แล้วเป็นขยะมูลฝอยมาจากห้องครัว เช่น เศษอาหาร ผัก ผลไม้ กระดาษ พลาสติก แก้ว โลหะ เป็นต้น

2) เขตธุรกิจการค้า ตลาดสด (Commercial Area) เป็นขยะมูลฝอยที่เกิดจากกิจกรรมประเภทธุรกิจการค้าขายของชุมชน ส่วนใหญ่ได้แก่ เศษสินค้าที่ไม่ต้องการ เช่น เศษอาหาร บรรจภัณฑ์พลาสติก กระดาษ เศษผัก ผลไม้ เป็นต้น

3) เขตสถานที่ราชการ สถาบันการศึกษา (Institutional Area) เป็นขยะมูลฝอยที่เกิดจากกิจกรรมบริการของทางราชการ การเรียนการสอน ส่วนใหญ่เป็นพวกเศษกระดาษ พลาสติก นอกจากนี้อาจมีพวกของเสียอันตรายบ้างในส่วนที่มาจากอาคารที่มีการเรียนการสอนด้านวิทยาศาสตร์ การแพทย์ หรือการเพาะเลี้ยงเชื้อ หรือมีสารเคมีประเภทอันตราย อาทิ โลหะหนัก สารเคมี เป็นต้น

4) เขตอุตสาหกรรม (Industrial Area) เกิดขึ้นในบริเวณที่มีโรงงานอุตสาหกรรมต่างๆ ตั้งอยู่และมีการผลิตขยะมูลฝอยเกิดขึ้น ทั้งที่เกิดจากกระบวนการผลิตโดยตรงและโดยอ้อม องค์ประกอบของมูลฝอยจะมีทั้งขยะมูลฝอยทั่วไปและของเสียอันตราย โดยลักษณะของของเสียอันตรายขึ้นอยู่กับประเภทของอุตสาหกรรม

5) เขตเกษตรกรรม (Agricultural Area) เกิดขึ้นในบริเวณเขตการเกษตรกรรมที่มีการเพาะปลูก หรือฟาร์มเลี้ยงสัตว์ ขยะมูลฝอยส่วนใหญ่เป็นสารอินทรีย์ที่พร้อมจะเน่า ย่อยสลาย และส่งกลิ่นเหม็นรบกวน เช่น เศษผัก ผลไม้ หญ้า ฟาง สารเคมีเหลือใช้ เป็นต้น

2.1.3 แนวทางจัดการขยะ

1) การจัดทำนโยบาย การจัดการขยะที่ดีควรเริ่มจากการที่ผู้บริหารให้ความสำคัญหรือมีนโยบายในเรื่องการจัดการขยะของท้องถิ่น เพื่อที่หน่วยงานที่รับผิดชอบจะได้นำนโยบายเหล่านั้นไปจัดทำเป็นแผนงานของหน่วยงานของตน เพื่อให้นโยบายเหล่านั้นถูกนำไปปฏิบัติ โดยแต่ละองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจมีการกำหนดนโยบายในการจัดการขยะที่แตกต่างกันออกไป ขึ้นอยู่กับลักษณะของเมือง การให้ความสำคัญของผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นๆ หรือปัญหาที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับการจัดการขยะ ในการกำหนดนโยบาย ประเด็นหนึ่ง que ผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรคำนึงถึง คือ การสร้างขวัญและกำลังใจต่อเจ้าหน้าที่ที่สามารถดำเนินการตามนโยบายได้สำเร็จ เพื่อเป็นแรงจูงใจให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการตามนโยบายอย่างต่อเนื่อง (กรมควบคุมมลพิษ, 2555)

2) การมีส่วนร่วมของชุมชน ขยะมูลฝอย เป็นมลพิษที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อประชาชนและสิ่งแวดล้อมทั้งทางตรงและทางอ้อม ดังนั้นประชาชนในชุมชนต้องร่วมมือร่วมใจกันจัดการโดยการลด คัดแยก และนำขยะมูลฝอยกลับมามีประโยชน์ให้มากที่สุด โดยเริ่มจากระดับครัวเรือนขยายออกไปสู่ชุมชน และองค์กรต่างๆ อันจะส่งผลให้ปริมาณขยะมูลฝอยลดลงในภาพรวมของประเทศ อีกทั้งยังเป็นการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้คุ้มค่า และเกิดประโยชน์มากที่สุด

การลดปริมาณขยะมูลฝอย ณ แหล่งกำเนิด การคัดแยกมูลฝอยเพื่อให้ขายได้ในราคาดี การใช้ประโยชน์ขยะมูลฝอยในระดับครัวเรือนและ ชุมชน รวมทั้งตัวอย่างกิจกรรมลด คัดแยก และใช้ประโยชน์ขยะมูลฝอย ซึ่งครัวเรือนและชุมชนสามารถดำเนินการได้ในระดับของท้องถิ่น ขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นมีสัดส่วนองค์ประกอบที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ใหม่ได้ในอัตราที่ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 ของปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น โดยสามารถนำขยะจำพวก พลาสติก แก้ว กระดาษ โลหะ อลูมิเนียม มารีไซเคิลได้ร้อยละ 30-35 และนำขยะอินทรีย์หรือขยะที่สามารถย่อยสลายได้มาหมักทำปุ๋ยได้ร้อยละ 45-50 แต่ปัจจุบันอัตราการนำขยะกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่มีเพียงร้อยละ 22 ของปริมาณมูลฝอยที่เกิดขึ้น ซึ่งยังคงเป็นอัตราที่ต่ำมากเมื่อเปรียบเทียบกับขยะมูลฝอยที่มีศักยภาพในการกลับมาใช้ประโยชน์ได้ (คู่มือแนวทางการลด คัดแยกและใช้ประโยชน์มูลฝอย กรมควบคุมมลพิษ , 2551)

ดังนั้นหาก ประชาชน ในชุมชนตระหนัก และเข้ามามีส่วนร่วมในการคัดแยก และใช้ประโยชน์จากขยะมูลฝอยโดยเริ่มจากตนเองและครอบครัว หมู่บ้าน หรือชุมชนสถานประกอบการ ต่างๆ เช่น ตลาด โรงเรียน วัด สถานที่ราชการ ก็จะสามารถช่วยแก้ไขปัญหาในการจัดการขยะมูลฝอยได้ อย่างมีประสิทธิภาพ ยังช่วยให้ประหยัดงบประมาณ ทรัพยากรธรรมชาติ และแบ่งเบาภารกิจของภาครัฐได้อีกด้วย

3) การลด คัดแยก และนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ใหม่

(3.1) การลดการเกิดขยะ ควรเน้นการลดการเกิดขยะ ณ แหล่งกำเนิด (Reduce at Source) เช่น บ้านเรือน อาคารสำนักงาน ตลาด ร้านค้า เป็นต้น โดยให้ความสำคัญต่อการผลิตขยะที่เกิดขึ้นโดยไม่จำเป็น เช่น การไม่ผลิตขยะประเภทกระดาษในสำนักงานโดยใช้จดหมายอิเล็กทรอนิกส์หรือระบบคอมพิวเตอร์ทดแทน เป็นต้น ส่วนบ้านเรือนใช้วิธีการลดการผลิตขยะลงให้เหลือน้อยที่สุด หลีกเลี่ยงการก่อให้เกิดขยะที่มาจากบ้านเรือน เช่น จัดเตรียมอาหารที่พอดีรับประทาน การใช้กระดาษหรือพลาสติกซ้ำ หรือซื้อสินค้าประเภทชนิดเติม (Refill) ในกรณีที่ครัวเรือนมีภาชนะบรรจุอยู่แล้ว

(3.2) การคัดแยกขยะมูลฝอย เป็นการคัดแยกขยะที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้หรือมีประโยชน์ในการนำมาเป็นวัตถุดิบในกระบวนการผลิตได้โดยไม่ทิ้งออกไปหิ้งจักรปกครองส่วนท้องถิ่นนำไปกำจัดทั้งหมด และนำขยะที่คัดแยกไปใช้ให้เป็นประโยชน์ การคัดแยก ณ แหล่งกำเนิดสามารถดำเนินการได้ง่ายกว่าการคัดแยก ณ บริเวณสถานที่กำจัดซึ่งมีความหลากหลายของประเภทขยะมากเกินไป การคัดแยกขยะตามองค์ประกอบทางกายภาพเป็นการช่วยให้ง่ายต่อการเก็บขนและรวบรวมหรือแยกตามวัสดุที่สามารถนำไปแปลงเป็นผลผลิตอย่างอื่นได้ เช่น การคัดแยกเศษอาหารเพื่อนำไปทำปุ๋ยหมักหรือนำไปเลี้ยงสัตว์หรือแม้แต่การผลิตก๊าซชีวภาพจาก

สารอินทรีย์ไม่ต้องเสียเวลาในการคัดแยกวัสดุที่ไม่ต้องการออกก่อน การคัดแยกกระดาษบรรจุภัณฑ์สินค้าที่บริโภค เช่น กล่องกระดาษ ห่อสินค้า ผู้ใช้แยกเศษกระดาษเพื่อรวบรวมไปหมุนเวียนกลับมาใช้ใหม่ การคัดแยกขวดแก้ว ขวดพลาสติก เพื่อจำหน่ายหรือนำกลับมาใช้ใหม่ เป็นต้น ข้อสำคัญ การคัดแยกขยะเพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ควรให้ความสำคัญเรื่องความสะอาดของวัสดุเหลือใช้ต่างๆ เพราะจะช่วยลดค่าใช้จ่ายในการทำมาสะอาดและเพิ่มราคาวัสดุนั้นด้วย

(3.3) การนำขยะกลับมาใช้ใหม่ การนำขยะกลับมาใช้ใหม่มีทั้งการใช้ซ้ำ (Reuse) ซึ่งเป็นการนำกลับมาใช้ใหม่โดยไม่ต้องผ่านกระบวนการแปรรูปหรือขึ้นรูปใหม่ และการหมุนเวียนกลับมาใช้ใหม่ (Recycle) ซึ่งเป็นการแปรเปลี่ยนขยะมูลฝอยที่ได้ทำการคัดแยกแล้วผลิตโดยผ่านกระบวนการใดกระบวนการหนึ่งแล้วเกิดเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ เช่น การหลอมแก้วขึ้นรูปใหม่โดยใช้ขวดเก่า การทำกระดาษจากเศษกระดาษที่ใช้แล้ว

ในการลด คัดแยก และนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ใหม่ โดยใช้หลัก 3Rs (Reduce Reuse Recycle) ดังกล่าว องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการได้โดยทำเป็นกิจกรรมที่เหมาะสมกับท้องถิ่น และรณรงค์ประชาสัมพันธ์เชิญชวนให้ประชาชนเข้าร่วม เช่น ธนาคารขยะ ผ้าป่าขยะรีไซเคิล ตลาดนัดซื้อขายของเก่า การส่งเสริมให้ใช้สินค้าที่ทำจากวัสดุรีไซเคิล เป็นต้น (กรมควบคุมมลพิษ, 2555)

4) การจัดการขยะแบบผสมผสาน (Integrated Solid Waste Management)

การจัดการขยะแบบผสมผสาน หมายถึง การดำเนินการจัดการขยะที่เหมาะสมกับลักษณะและคุณสมบัติของขยะ ด้วยการคำนึงถึงการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและพลังงาน รวมทั้งการป้องกันรักษาสิ่งแวดล้อมให้มีคุณภาพที่ดีอย่างยั่งยืน ทั้งนี้ต้องประกอบด้วยแนวคิดการจัดการที่เริ่มต้นตั้งแต่การลดการเกิดขยะ (Reduction) การคัดแยก (Separation) การใช้ซ้ำ (Reuse) การหมุนเวียนกลับมาใช้ใหม่ (Recycle) ในรูปแบบต่างๆ และการกำจัดที่ปลอดภัย (Disposal) การจัดการขยะที่เหมาะสม โดยเฉพาะการกำจัดขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นบางแห่ง อาจไม่จำเป็นต้องใช้เพียงวิธีการเดียว องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอาจใช้วิธีผสมผสาน โดยเริ่มจากการรวมตัวขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นใกล้เคียง จะทำให้มีปริมาณขยะมากขึ้นและมีความคุ้มค่าในการก่อสร้างระบบ จากนั้นทำการคัดแยกขยะที่สามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ได้ไปใช้ประโยชน์ เช่น เศษอาหารนำไปหมักทำปุ๋ย หรือคัดแยกพลาสติกไปจำหน่าย ส่วนที่เหลือจึงนำไปกำจัดด้วยวิธีที่เหมาะสม เช่น นำไปฝังกลบ หรือนำไปเผา ตามแต่เทคโนโลยีที่เหมาะสมของแต่ละท้องถิ่นและปริมาณขยะที่เกิดขึ้น การจัดการขยะที่ดีที่สุดนั้น คือ การคัดแยกขยะ ณ แหล่งกำเนิด (Separation at Source) ไม่ใช่การคัดแยก ณ สถานที่กำจัด (Separation at Site) เนื่องจากจะได้ขยะที่

สะอาด เหมาะแก่การหมุนเวียนกลับมาใช้ใหม่มากขึ้น และมีราคาในการจำหน่ายที่สูงกว่าขยะที่คัดแยกได้จากสถานที่กำจัด (กรมควบคุมมลพิษ, 2555)

2.2 ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติ และพฤติกรรมการจัดการขยะ

2.2.1 แนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติ (Attitude)

Good (1973) ซึ่งได้ให้ความหมายของทัศนคติว่าหมายถึง ความพร้อมที่จะแสดงออกในลักษณะหนึ่ง อาจเป็นการต่อต้านสถานการณ์บางอย่าง บุคคลหรือสิ่งใดๆ เช่น รักเกลียด กล้า หรือไม่พอใจมากน้อยเพียงใดในสิ่งนั้นๆ

Anastasi (1967) ซึ่งได้ให้ความหมายของทัศนคติ หมายถึง ความโน้มเอียงของจิตใจที่แสดงออกว่าชอบ ไม่ชอบ ต่อสิ่งต่างๆ เช่น เชื้อชาติ ขนบธรรมเนียมประเพณี หรือสถาบันต่างๆ เป็นต้น ทัศนคติไม่สามารถเห็นได้โดยตรง และไม่สามารถสรุปอ้างจากภายนอกได้

และ Thurstone (1976) ซึ่งได้ให้ความหมายของทัศนคติไว้ว่า ทัศนคติ เป็นระดับความมากน้อยของความรู้สึกในด้านบวกและด้านลบ ที่มีต่อสิ่งหนึ่งซึ่งอาจเป็นอะไรก็ได้หลายอย่าง เช่น สิ่งของ บุคคล บทความ องค์การ ความคิดเห็น เป็นต้น ความรู้สึกเหล่านี้ผู้รู้สึกสามารถบอกความแตกต่างได้ว่าเห็นด้วยหรือไม่

จากความหมายของทัศนคติที่กล่าวมา สรุปได้ว่า ทัศนคติเป็นลักษณะความรู้สึกนึกคิดของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ลักษณะที่พึงพอใจหรือไม่พึงพอใจ ซึ่งลักษณะของทัศนคติที่เกิดขึ้นนี้เป็นตัวกำหนดแนวโน้มของพฤติกรรมในทางที่สอดคล้องกับทัศนคติที่เกิดขึ้น (ชิดชัย บุญพิทักษ์, 2557)

ดังนั้น ทัศนคติเกี่ยวกับการจัดการขยะของประชาชน หมายถึง ลักษณะความรู้สึกนึกคิดของประชาชนที่มีต่อการจัดการขยะ และด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการขยะตามบทบาทหน้าที่ และลักษณะพื้นฐานทางสังคม เช่น เพศ อายุ การศึกษา ที่แตกต่างกันออกไป ในลักษณะที่พึงพอใจหรือไม่พึงพอใจ ซึ่งลักษณะของทัศนคติที่เกิดขึ้นนี้เป็นตัวกำหนดแนวโน้มของพฤติกรรมในทางที่สอดคล้องกับทัศนคติที่เกิดขึ้น

ศักดิ์ สุนทรเสณี (2531) ได้กล่าวว่า ทัศนคติเป็นระบบที่มีลักษณะมั่นคงอันหนึ่ง ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ประการ ได้แก่

1. องค์ประกอบด้านความรู้ (Cognitive Component) เป็นเรื่องราวของการรับของบุคคลในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง อาจเป็นการรับรู้เกี่ยวกับวัตถุสิ่งของ บุคคล หรือเหตุการณ์ต่างๆ ว่าความรู้สึกต่างๆ ดังกล่าวนั้นได้อย่างไร รู้ในทางบวกหรือทางลบ ซึ่งจะก่อให้เกิดทัศนคติขึ้น ถ้าเรารู้สิ่งใดสิ่งหนึ่งในทางที่ดี เราก็จะมีทัศนคติต่อสิ่งนั้นในทางที่ดี ในทางกลับกันถ้าเรารู้สิ่งใดสิ่งหนึ่งในทางไม่ดีก็จะตรงกันข้าม แต่ถ้าเราไม่รู้สิ่งใดเลย ทัศนคติ ก็จะไม่เกิดขึ้น

2. องค์ประกอบด้านความรู้สึก (Affective Component or Feeling) เป็นองค์ประกอบทางด้านอารมณ์ ความรู้สึกที่ถูกเร้าขึ้นจากการเรียนรู้ นั่น เมื่อเราเกิดการเรียนรู้สิ่งใดแล้วจะทำให้เราเกิดความรู้สึก ในทางดีหรือไม่ดี ถ้าเรารู้สึกต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งในทางไม่ดี เราจะไม่ชอบหรือไม่พอใจในสิ่งนั้น
3. องค์ประกอบด้านแนวโน้มในเชิงพฤติกรรม หรือการกระทำ (Action Tendency Component or Behavioral Component) เป็นองค์ประกอบทางด้านความพร้อม หรือความโน้มเอียงที่บุคคลจะ ประพฤติปฏิบัติ เมื่อบุคคลมีความรู้เชิงประมาณค่า และมีความรู้สึกที่จะตอบสนองต่อสิ่งนั้นๆ ในทางใดทางหนึ่ง ซึ่งความพร้อมที่จะกระทำนี้สอดคล้องกับความรู้สึกของตนเองต่อสิ่งนั้นด้วย

การวัดระดับทัศนคติ

ซูซีพ อ่อน โลกสูง (2522) ได้เสนอวิธีการที่จะทราบถึงทัศนคติของใครคนหนึ่งที่มี ต่อคน วัตถุ หรือสถานการณ์ต่างๆ ว่าหาได้ 4 วิธี ได้แก่ การใช้แบบสอบถาม การสังเกตสัมภาษณ์ และบันทึก การใช้สังคมมิติ และการใช้จินตนาการ

วิทยาลัยการสาธิตสุโขทัย จังหวัดสุโขทัย (2554) กล่าวถึง การวัดทัศนคติมี หลักการวัด คือ ทิศทาง (Direction) หมายถึง ทัศนคติที่เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย ชอบหรือไม่ชอบ ระดับ (Degree) คือการแสดงออกมากหรือน้อย พอใจหรือไม่พอใจในระดับมากน้อยเพียงใด และ ความแน่นอน (Intensity) คือความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบ ลักษณะนี้จะค่อนข้างแน่นอน ไม่ เปลี่ยนแปลงเร็ว ในการวัดทัศนคติอาจใช้วิธีวัดที่แตกต่างกัน ดังนี้

1. ใช้การสังเกตจากพฤติกรรมของบุคคลซึ่งเป็นวิธีการที่ทำได้ยาก ผลลัพธ์อาจยังสรุปไม่ได้แน่นอน ว่าเป็นทัศนคติ
2. วิธีรายงานถ้อยคำพูดโดยการใช้แบบทดสอบหรือการสัมภาษณ์ ซึ่งจะมีลักษณะแบบปรนัยเป็น ที่ นิยมใช้กันมากและใช้ได้กับกลุ่มคนเป็นจำนวนมาก
3. การแปลความ เป็นวิธีแบบอัตนัยเหมาะสำหรับการใช้กับบุคคลในจำนวนน้อย ต้องอาศัยเวลา มาก โดยผู้ถูกวัดจะแสดงความรู้สึกนึกคิดและตอบคำถามได้อย่าง ไม่จำกัดด้านเวลาและเนื้อหา

2.2.2 แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรม

สอาด มุ่งสิน (2556) กล่าวว่า พฤติกรรมเป็นการกระทำของบุคคล ซึ่งอาจเกิดจาก การสะสมประสบการณ์มาจากอดีต หรือเกิดจากการรับรู้ใหม่มากำหนดเป็นแนวปฏิบัติตามความ คิดเห็นเพิ่มเติมของตัวเองจึงนำมาทดลองกระทำ และทำการประเมินผล เมื่อเห็นประโยชน์จึงยึด เป็นแนวปฏิบัติของตนเองต่อไป

ณัฐรดี คงถัน (2546) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรม หมายถึง การกระทำหรือ กิจกรรมใดๆ ของมนุษย์ที่ตอบสนองต่อสิ่งกระตุ้นต่าง ๆ ทั้งที่สังเกตได้ คือ พฤติกรรมที่แสดงออก

และสังเกตไม่ได้หรือพฤติกรรมที่เกิดขึ้นภายใน จะเห็นได้ว่าความหมายของพฤติกรรมตามคำนิยามนี้เน้นที่การกระทำหรือกิจกรรมใดๆ ของมนุษย์ที่ตอบสนองต่อสิ่งกระตุ้นต่างๆ

อรพิน แสงสว่าง (2539) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรม (behavior) ว่าเป็นการกระทำที่แสดงออกเพื่อตอบสนองต่อสิ่งเร้าต่างๆ หรือปฏิกิริยาตอบสนองที่ได้เลือกสรรแล้วว่าเหมาะสมที่สุดสำหรับสถานการณ์นั้นๆ พฤติกรรมของมนุษย์ แบ่งเป็น 2 ลักษณะคือ 1. พฤติกรรมภายนอก คือ พฤติกรรมที่มองเห็นได้ด้วยสายตา เช่น การกระทำการพูด การเดิน การวิ่ง ซึ่งเป็นลักษณะอาการที่แสดงออกมาให้เห็น และสามารถวัดได้ 2. พฤติกรรมภายใน คือ พฤติกรรมที่ไม่สามารถเห็นได้ด้วยสายตาจะอยู่ภายในจิตใจ เช่น การคิด ความรู้สึก ความเชื่อ ค่านิยม ทศนคติ เป็นพฤติกรรมที่มองไม่เห็นแต่วัด ได้โดยใช้เครื่องมือหรือวิธีการศึกษาทั้งนี้บุคคลจะแสดงออกพฤติกรรมแตกต่างกันไปตามสภาพแวดล้อม การแสดงพฤติกรรมของบุคคลจึงเป็นผลมาจากการเรียนรู้ผ่านสิ่งเร้าต่างๆ

จากความหมายของพฤติกรรมที่กล่าวมาแล้ว สรุปได้ว่า พฤติกรรม หมายถึง การปฏิบัติ หรือการกระทำของบุคคลที่แสดงออกเพื่อตอบสนองต่อสิ่งเร้า รวมทั้งสามารถวัดและประเมินพฤติกรรมนั้นได้

พฤติกรรมเกี่ยวกับการจัดการขยะของประชาชน จึงหมายถึง การปฏิบัติหรือการกระทำของประชาชน ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการขยะ ไม่ว่าจะเป็น การลด การคัดแยก หรืออื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการขยะ

สุนีย์ สี่สุวรรณ (2540) ได้จำแนกกระบวนการเกิดพฤติกรรม ในความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสภาพแวดล้อมทางกายภาพนั้นเกิดกระบวนการทางพฤติกรรม ที่แสดงถึงลักษณะทางพฤติกรรมเป็น 3 กระบวนการคือ

1. กระบวนการเกิดการเรียนรู้ (perception) คือ กระบวนการที่รับข่าวสารจากสภาพแวดล้อมโดยผ่านทางระบบประสาทสัมผัส กระบวนการนี้จึงรวมการรับรู้ (sensation) ด้วย

2. กระบวนการรู้ (cognition) คือ กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการทางจิตที่รวมสิ่งเรียนรู้การจำการคิดกระบวนการทางจิตจะรวมถึงการพัฒนากระบวนการ รับรู้จึงเป็นกระบวนการทางปัญญากระบวนการรับรู้และกระบวนการรู้ที่เกิดการตอบสนองทางด้านอารมณ์ เกิดกระบวนการทางด้านอารมณ์ ทั้งกระบวนการรับรู้ กระบวนการรู้ และกระบวนการทางอารมณ์ เป็นพฤติกรรมภายใน

3. กระบวนการเกิดพฤติกรรมในสภาพแวดล้อม (spatial behavior) คือ กระบวนการที่บุคคลมีพฤติกรรมเกิดขึ้นในสภาพแวดล้อมมีความสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมผ่านการกระทำที่เป็นที่สังเกตได้จากภายนอกเป็นพฤติกรรมภายนอก

การวัดระดับพฤติกรรม หรือการปฏิบัติ

การวัดระดับพฤติกรรม หรือการปฏิบัติ เป็นการประเมินการกระทำกิจกรรมต่างๆ ของบุคคลที่อาจสังเกตเห็นได้หรือไม่ก็ตาม จึงต้องอาศัยเครื่องมือในการวัดผลที่มีหลักเกณฑ์และมีความเชื่อถือได้

วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดชลบุรี (2554) ได้จำแนกเครื่องมือที่ใช้วัดผลการปฏิบัติ แบ่งออกเป็น 5 ประเภท ดังนี้

1. การสังเกต (Observation) เป็นการพิจารณาปรากฏการณ์ต่างๆ ด้วยตนเอง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ต้องการ โดยจะต้องมีการวางแผนก่อนว่าจะสังเกตเหตุการณ์ใด มีจุดมุ่งหมายของการสังเกตอย่างไร และจะสังเกตเมื่อไร เพราะจะทำให้การสังเกตนั้นได้ข้อมูลที่ครอบคลุม
2. การจัดอันดับ (Ranking) การจัดอันดับเป็นวิธีการที่จะเรียงลำดับการปฏิบัติตนหรือผลงานของผู้ถูกทดสอบในคุณสมบัติหนึ่งๆ ตามที่กำหนดไว้ ซึ่งการจัดอันดับ จะมีความเชื่อมั่นสูงขึ้น ถ้าผู้ทำการทดสอบสามารถแยกคุณสมบัติให้ละเอียดและจำเพาะเจาะจง
3. มาตรฐานส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มาตรฐานส่วนประมาณค่านั้นเป็นเครื่องมือที่นิยมใช้กันมากในการประเมินผลทางด้านการปฏิบัติ โดยทั่วไปจะใช้มาตราประมาณค่าแบบตัวเลขหรือใช้มาตราส่วนประมาณค่าแบบกราฟ ซึ่งจะต้องกำหนดคุณลักษณะที่จะวัดให้ชัดเจน ทั้งคุณลักษณะของวิธีการและคุณลักษณะของผลงาน
4. แบบสำรวจพฤติกรรม (Check Lists) ประกอบด้วยรายการของพฤติกรรมต่างๆ ซึ่งจะทำให้ผู้สังเกตบันทึกว่าพฤติกรรมนั้นเกิดขึ้นหรือไม่ แต่ไม่มีการประเมินค่าสิ่งที่เกิดขึ้นว่ามีความเข้มในระดับใด
5. การบันทึก (Record) เป็นวิธีการที่ไม่ได้กำหนดรูปแบบไว้อย่างชัดเจนเหมือนวิธีอื่นๆ การบันทึกนั้นควรทำอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจนขึ้นและจะต้องบันทึกแต่พฤติกรรมที่เกิดขึ้นหรือไม่เกิดขึ้นเท่านั้น จะไม่บันทึกความเห็นไว้ด้วย

2.2.3 ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมหรือการปฏิบัติ

สะอาด มุ่งสิน (2556) กล่าวว่า ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทักษะและการปฏิบัติ เป็นแนวคิดที่ได้รับการยอมรับอย่างแพร่หลาย แนวคิดนี้มีข้อตกลงเบื้องต้นว่า หากบุคคลมีความรู้เกี่ยวกับโรค ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันตนเอง และมีทัศนคติที่ดีต่อแนวทางปฏิบัติดังกล่าวแล้ว จะทำให้เขาปฏิบัติพฤติกรรมสุขภาพเป็นอย่างดีและสม่ำเสมอ ในทางตรงกันข้ามหากเขาไม่มีความรู้ ไม่ชอบวิธีการปฏิบัติเขาก็จะไม่ปฏิบัติตามพฤติกรรมที่พึงประสงค์

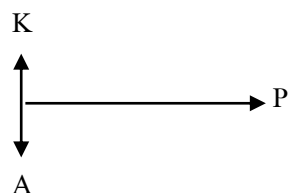
วิทยาลัยการสาธาณสุขสิรินธร จังหวัดชลบุรี (2554) แสดงความสัมพันธ์ของ

ความรู้ ทักษะ และการปฏิบัติ ไว้ 4 ลักษณะ คือ

1. ความรู้สัมพันธ์กับทักษะ ส่งผลให้เกิดการปฏิบัติ

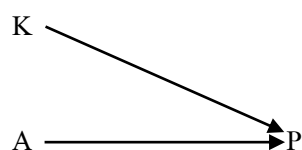

2. ความรู้และทักษะมีความสัมพันธ์กันก่อน แล้วจึงทำให้เกิดการปฏิบัติ

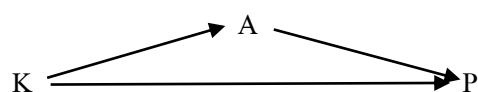
ในกรณีนี้ หากความรู้และทักษะดี จะส่งผลให้เกิดการปฏิบัติที่ดี และถ้าความรู้และทักษะไม่ดี ก็ไม่ส่งผลให้เกิดการปฏิบัติที่ดีได้ แต่ถ้าความรู้ไม่ดี ทักษะดี จะไม่ส่งผลให้เกิดการปฏิบัติ เพราะความรู้กับทักษะมีความสัมพันธ์ในทางเดียวกันจึงส่งผลให้เกิดการปฏิบัติ

3. ความรู้และทักษะ ต่างก็ทำให้เกิดการปฏิบัติได้ โดยที่ความรู้และทักษะ ไม่จำเป็นต้องมีความสัมพันธ์กัน

ในกรณีนี้ ถ้าความรู้ดีสามารถส่งผลให้เกิดการปฏิบัติได้ และถ้าทักษะดีก็ส่งผลให้เกิดการปฏิบัติได้

4. ความรู้มีผลต่อการปฏิบัติทั้งทางตรงและทางอ้อม สำหรับทางอ้อมมีทักษะเป็นตัวกลางทำให้เกิดการปฏิบัติตามมา

โดยที่ K = ความรู้ A = ทักษะ P = การปฏิบัติ

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ปภาวิน เติชุนทด (2554) ได้ศึกษาพฤติกรรมของประชาชนในการจัดการขยะในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลสำนักตะคร้อ งานวิจัยนี้ใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับการลดปริมาณขยะ การนำขยะกลับมาใช้ใหม่ และการคัดแยกขยะก่อนทิ้ง ผู้ที่ตอบแบบสอบถามมีจำนวน 380 คน จากนั้นวิเคราะห์ผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการคำนวณค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าร้อยละ ผลการศึกษาพบว่าคะแนนของการลดปริมาณขยะ การนำขยะกลับมาใช้ใหม่ และการคัดแยกขยะก่อนทิ้งอยู่ในระดับสูง โดยทั่วไปแล้วประชาชนมีการคัดแยกขยะก่อนทิ้ง ยกเว้นขยะประเภทแบตเตอรี่ โทรศัพท์ ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลสำนักตะคร้อควรจัดการอบรมประชาชน ในพื้นที่เกี่ยวกับการคัดแยกขยะก่อนทิ้ง

อิสราภาพ มาเรือน (2556) ได้ศึกษา สังเคราะห์สภาพปัญหาและศักยภาพในการจัดการขยะของชุมชนชาวเขา และเพื่อศึกษารูปแบบการจัดการขยะที่สอดคล้องกับภูมิสังคมของชุมชนชาวเขาอย่างยั่งยืน ในพื้นที่ตำบลปากกลาง อำเภอปัว จังหวัดน่าน เลือกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง ได้แก่ แกนนำชุมชน จำนวน 92 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ การสนทนากลุ่ม การสัมภาษณ์เชิงลึก การสัมภาษณ์ แบบไม่เป็นทางการ การสังเกตและบันทึกภาคสนาม และการอภิปรายกลุ่ม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์เชิงคุณภาพ ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการจัดการขยะของชุมชนชาวเขาประกอบด้วย 1) การวิเคราะห์ปัญหา และศักยภาพของชุมชน 2) การพัฒนาสมรรถนะแกนนำชุมชน 3) การนำโครงการไปสู่การปฏิบัติ 4) การประเมินผล ซึ่งพบว่า ชุมชนมีการปรับทัศนคติและพฤติกรรมในการจัดการขยะที่ถูกต้อง มีการขับเคลื่อนอย่างต่อเนื่องไปสู่กิจกรรมสร้างสรรค์อื่นๆ ส่งผลทำให้ปริมาณขยะหลังการดำเนินการลดลง ร้อยละ 39.37 สภาพแวดล้อมของชุมชนได้รับการพัฒนาให้น่าอยู่ และประชาชนมีความพึงพอใจต่อการดำเนินงาน ร้อยละ 100 ข้อเสนอแนะจากการวิจัย แนวทางในการแก้ไขปัญหาให้ประสบผลสำเร็จคือ การพัฒนาสมรรถนะของคนในชุมชนให้มีศักยภาพเพียงพอที่จะจัดการกับปัญหา โดยควรมีการค้นหาและวิเคราะห์ปัญหาของชุมชนอย่างถ่องแท้เพื่อออกแบบกระบวนการและใช้เทคโนโลยีที่สอดคล้องกับภูมิสังคมของชุมชนอย่างกลมกลืน

จิตชัย บุญพิทักษ์ (2557) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการจัดการขยะของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลพบุรี เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการศึกษา ส่งให้ กลุ่มประชากรที่ศึกษาซึ่งเป็นผู้ที่มีบทบาทหน้าที่สำคัญในการจัดการขยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ ผู้บริหารภาคการเมือง (นายกฯ หรือรองนายกฯ) ผู้บริหารภาครัฐ (ปลัดฯ หรือรองปลัดฯ) และผู้รับผิดชอบงานด้านการจัดการขยะ (ผู้อำนวยการกองฯ หัวหน้ากองฯ หรือเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบ) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งหมดในจังหวัดลพบุรี จำนวน 126 แห่งๆ ละ 3 คน รวมทั้งสิ้น 378 คน แล้วส่งกลับ โดยมี แบบสอบถามที่

ส่งกลับและมีความสมบูรณ์ ครอบคลุมทั้งหมดจำนวน 193 ชุด คิดเป็นร้อยละ 51.06 ของกลุ่มประชากรที่ศึกษา ซึ่งยังมีความครอบคลุมพื้นที่ทั้ง 11 อำเภอของจังหวัดลพบุรี และครบทุกประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จากนั้นบันทึกและวิเคราะห์ ข้อมูลโดยใช้สถิติ ได้แก่ จำนวนร้อยละ ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติ เพื่อทดสอบสมมุติฐาน ได้แก่ t-test F-test และ Correlation ผลการศึกษาพบว่า บุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่ มีความรู้ การจัดการขยะในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 59.1 มีทัศนคติการจัดการขยะในระดับดี คิดเป็นร้อยละ 79.8 และมีพฤติกรรมการจัดการขยะในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 40.9 โดยพบว่า บุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีเพศ และประสบการณ์การจัดการขยะที่ต่างกัน มีพฤติกรรมการจัดการขยะแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 และ 0.001 ตามลำดับ สำหรับบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีประเภทองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตำแหน่งหน้าที่ อายุ และระดับการศึกษาสูงสุดที่ต่างกันมีพฤติกรรม การจัดการขยะไม่แตกต่างกัน ที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 นอกจากนี้ยังพบว่า ความรู้การจัดการขยะมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการจัดการขยะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 โดยเป็นความสัมพันธ์ทางตรง ข้ามในระดับต่ำ และความรู้การจัดการขยะมีความสัมพันธ์กับทัศนคติ การจัดการขยะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.001 โดยเป็นความสัมพันธ์ ทางเดียวกันในระดับปานกลาง แต่ทัศนคติการจัดการขยะไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการจัดการขยะ ที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 จากผลการศึกษาดังกล่าวสามารถนำไปเป็นข้อมูลและแนวทางในการส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาบุคลากรของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลพบุรี เพื่อให้สามารถจัดการขยะได้อย่างมีประสิทธิภาพ

พิเชษฐ์ คงนอก (2555) ได้ศึกษาการจัดการขยะชุมชนของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลคอนหวาย อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา พบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ ไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการขยะ แต่ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการจัดการขยะ

ดวงใจ ปินตามูล (2555) ได้ศึกษาวิจัยการจัดการขยะแบบมีส่วนร่วมของประชาชนใน องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโสก อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่า ส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการวางแผนอยู่ในระดับน้อย มีส่วนร่วมในการบริหารงานอยู่ในระดับมาก และมีส่วนร่วมในการประเมินผลอยู่ในระดับปานกลาง นอกจากนั้นยังพบว่า อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และการรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่ต่างกัน ทำให้มีส่วนร่วมในการจัดการขยะที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

พินาณ คิตติ, อานุช แก้ววงศ์ และสุดสาคร พงงาม (2550) ได้ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมในการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในอำเภอป่าพยอม จังหวัดพัทลุง พบว่า ส่วนใหญ่มีความรู้ระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 82.5 มีทัศนคติเชิงบวก ร้อยละ 91.8 และมีระดับพฤติกรรมพึงประสงค์มาก ร้อยละ 51.7 สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ศึกษากับระดับความรู้ พบว่า อายุ สถานภาพในครอบครัว ระดับการศึกษา และรายได้ มีความสัมพันธ์กับระดับความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01, 0.05, 0.01 และ 0.05 ตามลำดับ โดยที่ เพศ จำนวนสมาชิกในครัวเรือน อาชีพ และการได้รับข่าวสาร ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ศึกษากับระดับทัศนคติ พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลที่ศึกษาทั้งหมดไม่มีความสัมพันธ์กับระดับทัศนคติเกี่ยวกับการจัดการขยะที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 และความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ศึกษากับระดับพฤติกรรม พบว่า อาชีพ มีความสัมพันธ์กับระดับพฤติกรรมเกี่ยวกับการจัดการขยะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยที่ เพศ อายุ สถานภาพในครอบครัว ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครัวเรือน รายได้ และการได้รับข่าวสาร ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับพฤติกรรมเกี่ยวกับการจัดการขยะที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

จิรวัดน์ พูลทรัพย์ (2550) ได้ศึกษาพฤติกรรมการจัดการขยะของผู้พักอาศัยในอาคารที่พักข้าราชการกรมพลธิการทหารบก พบว่า ส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการขยะโดยรวมอยู่ในระดับดี ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการขยะโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และพฤติกรรมจัดการขยะโดยรวมอยู่ในระดับดี นอกจากนั้นยังพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพผู้พักอาศัย ระยะเวลาที่พักอาศัยในบ้านพัก และรายได้ครอบครัวยังมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมจัดการขยะบางด้าน หรือทุกด้าน (ด้านการลดการเกิดขยะ ด้านการนำกลับมาใช้ใหม่ ด้านการคัดแยกขยะ ด้านการรวบรวมและกำจัดขยะ) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 รวมทั้งปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการขยะ และปัจจัยด้านความเห็นเกี่ยวกับการจัดการขยะ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมจัดการขยะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การสร้างต้นแบบทัศนคติและพฤติกรรมที่ดีของประชาชนในการจัดการขยะ มีวิธีการดำเนินงานตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 3.1 การสำรวจและศึกษาข้อมูลพื้นฐานของพื้นที่ที่ทำการศึกษา
- 3.2 การกำหนดประชากรและเลือกกลุ่มตัวอย่าง
- 3.3 การสร้างเครื่องมือวิจัย
- 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 การสำรวจและศึกษาข้อมูลพื้นฐานของพื้นที่ที่ทำการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยทำการศึกษาและรวบรวมข้อมูลของพื้นที่โดยศึกษาข้อมูลทุติยภูมิจากเอกสาร และสืบค้นข้อมูลจากระบบอินเทอร์เน็ตรวมทั้งการลงพื้นที่เพื่อสำรวจข้อมูลพื้นฐาน

3.2 การกำหนดประชากรและเลือกกลุ่มตัวอย่าง

3.2.1 ประชากรในการศึกษา

ประชากรในการศึกษา คือ ประชาชน ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลช้างตะลูด จังหวัดเพชรบูรณ์ และบุคลากรที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการจัดการขยะขององค์การบริหารส่วนตำบลช้างตะลูด

3.2.2 การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

1) การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง ได้แก่ บุคลากรที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการจัดการขยะขององค์การบริหารส่วนตำบลช้างตะลูดทุกคน เพื่อศึกษาข้อมูลทั่วไป และข้อมูลการจัดการขยะขององค์การบริหารส่วนตำบลช้างตะลูด เช่น ปริมาณขยะ กิจกรรม หรือโครงการต่างๆที่ดำเนินการ ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการขยะ โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ บันทึกและสรุปข้อมูลในเชิงพรรณนา

2) การสุ่มขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ใช้สูตร ยามาเน่ (Yamane) ในการคำนวณจำนวนกลุ่มตัวอย่างจากประชากรทั้งหมด 6,280 คน ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำนวน 400 คน

และทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยสุ่มจากผู้ที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารวัสดุรีไซเคิลตำบลช้างตะลูด) เพื่อใช้ตอบแบบสอบถาม

3.3 การสร้างเครื่องมือวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ดัดแปลงจากแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการขยะ โดยยึดแบบสอบถามในงานวิจัยของ (ชิดชัย บุญพิทักษ์, 2557) มาดัดแปลงในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย เนื่องจากแบบสอบถาม ดังกล่าว ผ่านการพิจารณาความเหมาะสมและตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) รวมทั้งประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence : IOC) ของคำถาม และงานวิจัยดังกล่าวมีวัตถุประสงค์ในการศึกษาใกล้เคียงกับงานวิจัยนี้ ซึ่งแบบสอบถาม แบ่งเป็น

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย โดยมีลักษณะเป็นคำถามแบบเลือกตอบ ตามความเป็นจริง

ตอนที่ 2 ทศนคติด้านการจัดการขยะ เป็นการสอบถามเกี่ยวกับความรู้การจัดการขยะ มีลักษณะคำถามชนิดจำกัดคำตอบ (Fixed-response Test) คือ เห็นด้วย และไม่เห็นด้วย จำนวน 10 ข้อ

ตอนที่ 3 พฤติกรรมในการจัดการขยะ โดยมีลักษณะคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 4 คำตอบ คือ บ่อยมาก บ่อย ปานกลาง และน้อย จำนวน 19 ข้อ

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4.1 เก็บรวบรวมข้อมูลทั่วไป และข้อมูลการจัดการขยะขององค์การบริหารส่วนตำบล ช้างตะลูด เช่น ปริมาณขยะ กิจกรรม หรือโครงการต่างๆที่ดำเนินการ ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการขยะ ที่ได้จากการสัมภาษณ์บุคลากรที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการจัดการขยะขององค์การบริหารส่วน ตำบลช้างตะลูดทุกคน

3.4.2 เก็บข้อมูลด้านทัศนคติ และพฤติกรรมในการจัดการขยะ จากกลุ่มตัวอย่าง 400 คน (ผู้ที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารวัสดุรีไซเคิลตำบลช้างตะลูด) โดยใช้แบบสอบถาม

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมภาคสนามมาวิเคราะห์และประมวลผลโดยมีรายละเอียดดังนี้

3.5.1 ข้อมูลทั่วไป และข้อมูลการจัดการขยะขององค์การบริหารส่วนตำบลช้างตะลูด เช่น ปริมาณขยะ กิจกรรม หรือโครงการต่างๆ ที่ดำเนินการ ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการขยะ ที่ได้จากการสัมภาษณ์บุคลากรที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการจัดการขยะขององค์การบริหารส่วนตำบลช้างตะลูดทุกคน นำข้อมูลที่ได้มาสรุปในเชิงพรรณนา

3.5.2 ข้อมูลจากแบบสอบถาม

1) ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการแจกแจงความถี่ เพื่อหาจำนวนและร้อยละของคำตอบ ในแต่ละข้อคำถาม

2) ทศนคติด้านการจัดการขยะ ให้คะแนนคำตอบในแต่ละข้อคำถามในกรณีข้อที่เป็นคำถามเชิงบวก ตอบเห็นด้วย ให้ 5 คะแนน ไม่เห็นด้วย ให้ 1 คะแนนในทางตรงกันข้ามหากข้อที่เป็นคำถามเชิงลบ ตอบเห็นด้วย 1 คะแนน ไม่เห็นด้วย ให้ 5 คะแนน แล้ววิเคราะห์ข้อมูลด้วยการแจกแจงความถี่เพื่อหาจำนวนและร้อยละของคำตอบในแต่ละข้อคำถาม จากนั้นหาคะแนนรวม ทศนคติของแต่ละคน แล้วแบ่งระดับทัศนคติการจัดการขยะออกเป็น 3 ระดับ โดยพิจารณาคะแนนรวมด้วยวิธีการคำนวณความกว้างของชั้นเป็น 3 ระดับ จากสูตร

$$\frac{\max - \min}{level} = \frac{50 - 10}{3} = 13.33$$

ซึ่งมีความหมาย ดังนี้

- (1) คะแนนรวม 10 – 23 คะแนน หมายถึง มีทัศนคติระดับไม่ดี
- (2) คะแนนรวม 24 – 36 คะแนน หมายถึง มีทัศนคติระดับปานกลาง
- (3) คะแนนรวม 37 – 50 คะแนน หมายถึง มีทัศนคติระดับดี

3) พฤติกรรมในการจัดการขยะ ข้อมูลพฤติกรรมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอย จะวิเคราะห์แยกเป็นในด้านของพฤติกรรม วิเคราะห์ข้อมูลเป็นรายข้อโดยใช้การแจกแจงความถี่ คำนวณค่าร้อยละ และวิเคราะห์ตามระดับพฤติกรรมจัดการขยะมูลฝอยของประชาชน แล้วนำข้อมูลมาแปรค่าเฉลี่ยพฤติกรรมของตัวแปรต่างๆ ที่มีต่อระดับพฤติกรรมออกเป็น 4 ระดับ โดยการหาความกว้างของอันตรภาคชั้นดังนี้

$$\begin{aligned}
 \text{ช่องกว้างของอัตราภาคชั้น} &= \frac{MAX-MIN}{Level} \\
 &= \frac{4-1}{4} \\
 &= 0.75
 \end{aligned}$$

ซึ่งมีความหมาย ดังนี้

- (1) คะแนนเฉลี่ย 3.26 – 4.00 หมายถึง ระดับพฤติกรรมการจัดการขยะมากที่สุด
- (2) คะแนนเฉลี่ย 2.51 – 2.25 หมายถึง ระดับพฤติกรรมการจัดการขยะมาก
- (3) คะแนนเฉลี่ย 1.76 – 2.50 หมายถึง ระดับพฤติกรรมการจัดการขยะปานกลาง
- (4) คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.75 หมายถึง ระดับพฤติกรรมการจัดการขยะน้อย

3.5.3 นำข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยมาวิเคราะห์ เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอย

3.5.4 นำข้อมูลทั้งหมดที่ได้ มาวิเคราะห์ และสรุปประเด็นภาพรวมที่มีการปฏิบัติ และเกิดผลในภาพรวมด้านการจัดการขยะที่ดีของพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลช้างตะลูด เพื่อเป็นแนวทางต้นแบบให้กับชุมชนอื่นๆ ได้นำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบทชุมชนต่อไป

บทที่ 4

ผลการศึกษาและวิเคราะห์

การวิจัยเรื่อง การสร้างต้นแบบทัศนคติและพฤติกรรมที่ดีของประชาชนในการจัดการขยะ ของจังหวัดเพชรบูรณ์ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) ใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการศึกษา โดยเก็บรวบรวมข้อมูล จากกลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลช้างตะลูด อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ทั้งหมด จำนวน 400 คน แล้วนำข้อมูลที่ได้มาศึกษาวิเคราะห์ และสรุปผลการศึกษา ดังรายละเอียดต่อไปนี้

- 4.1 ข้อมูลการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลช้างตะลูด
- 4.2 ภาพรวมทัศนคติเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชน
- 4.3 ภาพรวมระดับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชน
- 4.4 ปัจจัยส่วนบุคคลกับระดับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชน

4.1 ข้อมูลการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลช้างตะลูด

4.1.1 ข้อมูลทั่วไปขององค์การบริหารส่วนตำบลช้างตะลูด

1) ที่ตั้งและอาณาเขต องค์การบริหารส่วนตำบลช้างตะลูดเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลาง ห่างจากอำเภอเมืองเพชรบูรณ์ 35 กิโลเมตร และห่างจากอำเภอหล่มสัก 37 กิโลเมตร โดยมีอาณาเขตดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับ ตำบลบ้านกลาง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์

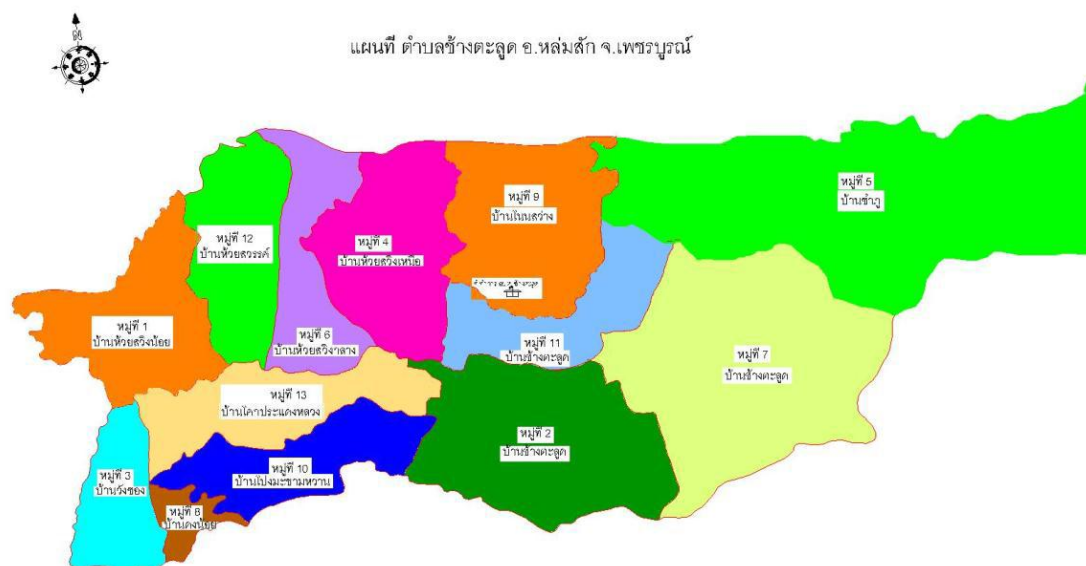
ทิศใต้ ติดต่อกับ ตำบลห้วยใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ เขตพื้นที่รักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูเขียว

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ ตำบลบ้านไร่ อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์

2) เนื้อที่ มีพื้นที่ทั้งหมด 133.82 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 83,637.50 ไร่

3) แผนที่ที่ตั้งและอาณาเขตตำบลช้างตะลูด

ภาพที่ 4-1 แผนที่ตำบลช้างตะลูด อ.หล่มสัก จ.เพชรบูรณ์

4) เส้นทางคมนาคม ถนนลาดยางจากอำเภอเมืองถึงตำบลช้างตะลูด ไปอำเภอหล่มสัก 3 เส้นทาง ระยะทางจากอำเภอถึงตำบลช้างตะลูดใกล้สุด 37 กิโลเมตร

5) สภาพภูมิอากาศ มี 3 ฤดู คือ

ฤดูฝน จากเดือนพฤษภาคม ถึงเดือนตุลาคม

ฤดูหนาว จากเดือนพฤศจิกายน ถึงเดือนมกราคม

ฤดูร้อน จากเดือนกุมภาพันธ์ ถึงเดือนเมษายน

6) ประชากร จำนวนประชากร (ตามทะเบียนราษฎร์) ทั้งสิ้น 6,280 คน แยกเป็น ชาย 3,161 คน หญิง 3,119 คน แยกเป็นรายหมู่บ้าน (อ้างอิงข้อมูลจากสภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตำบลช้างตะลูด อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์) ดังนี้

ตารางที่ 4.1-1 จำนวนประชากร และจำนวนครัวเรือนของตำบลช้างตะลูด

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	ชื่อกำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน	ประชากร (คน)			จำนวน ครัวเรือน
			ชาย	หญิง	รวม	
1	บ้านห้วยสวิงน้อย	นายสมฤทธิ์ ทุมทา	222	238	460	119
2	บ้านช้างตะลูด	นายคำหล้า กาฬสินธุ์ (กำนัน)	304	297	601	152
3	บ้านวังซอง	นายม่วน ขุนชัย	132	156	288	75

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	ชื่อกำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน	ประชากร (คน)			จำนวน ครัวเรือน
			ชาย	หญิง	รวม	
4	บ้านห้วยสวิงเหนือ	นายอิทธิพล ทาสี	336	355	691	158
5	บ้านชำภู	นายวินัย สียา	299	282	581	151
6	บ้านห้วยสวิงกลาง	นายสมัย สุขศรี	241	222	463	102
7	บ้านช้างตะลูด	นายชัยวัฒน์ ขวัญพรม	400	378	778	197
8	บ้านดงน้อย	นายกิตติศักดิ์ พาทา	236	252	488	124
9	บ้านโนนสว่าง	นายศักดิ์ จีวิน	236	224	460	122
10	บ้านโป่งมะขามหวาน	นายบุญส่ง แดงพิสาร	137	128	265	77
11	บ้านช้างตะลูด	นายสนิท ทองแบบ	238	192	430	99
12	บ้านห้วยสวรรค์	นายสำราญ ปลื้มบุญ	288	304	592	120
13	บ้านโคกประแดงหลวง	นายสวัสดิ์ สงกา	92	91	183	45
รวมทั้งสิ้น			3,161	3,119	6,280	1,541

ข้อมูลจาก แบบสำรวจข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน ระดับตำบล ปี 2557

7) สภาพทางเศรษฐกิจ การประกอบอาชีพ ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ทำไร่ เช่น ข้าวโพด ยาสูบ มะขามหวาน มันสำปะหลัง และพืชผักต่างๆตำบลช้างตะลูด โดยทั่วไปจะเป็นสังคมเกษตร มีวิถีชีวิตแบบชาวบ้าน คือ มีความเรียบง่ายใช้ชีวิตอย่างพอเพียง ไม่ค่อยมีการแข่งขันทำให้ชาวบ้านตำบลช้างตะลูด แห่งนี้มีการพึ่งพอาศัยกันอยู่ตลอดเวลา สภาพเศรษฐกิจประชาชนส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 90 ประกอบอาชีพทำไร่ ทำนา

หน่วยธุรกิจในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล

1. ร้านขายของชำ 49 แห่ง
2. ปั๊มน้ำมัน 24 แห่ง

ที่มา : สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญขององค์กรปกครอง

ส่วนท้องถิ่น ตำบลช้างตะลูด อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์

4.1.2 ข้อมูลการจัดการขยะขององค์การบริหารส่วนตำบลช้างตะลูด

จากการสอบถามเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลช้างตะลูด และการลงพื้นที่สำรวจได้ข้อมูลดังนี้

1) การจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลช้างตะลูด จากการสัมภาษณ์คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลช้างตะลูด สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลช้างตะลูด และประชาชน เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลช้างตะลูด ปรากฏว่า ยังไม่มีการจัดการขยะมูลฝอยอย่างชัดเจน และองค์การบริหารส่วนตำบลช้างตะลูด มีจำนวนประชากรเพิ่มมากขึ้น ซึ่งต้องรับผิดชอบทั้งหมด 13 หมู่บ้าน มีประชากร 6,280 คน และคาดว่าในอนาคตปริมาณของขยะมูลฝอยจะมีปริมาณเพิ่มมากขึ้น หากไม่มีมาตรการหรือแนวทางในการแก้ไขที่เหมาะสม

2) องค์การบริหารส่วนตำบลช้างตะลูดได้ดำเนินโครงการการจัดการขยะมูลฝอยแบบบูรณาการ โดยการจัดตั้งกองทุนธนาคารวัสดุรีไซเคิลตำบลช้างตะลูด เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยของชุมชน ตามระเบียบดังนี้

(1) การเข้าร่วมการเป็นสมาชิก การนำฝากเงิน ถอนเงิน รักษาบัญชี การพ้นจากสมาชิก ในระเบียบนี้ให้ครอบครัวที่เป็นสมาชิกกองทุนธนาคารวัสดุรีไซเคิลตำบลช้างตะลูด มีสิทธิได้รับเงินค่าฉาปนกิจศพฯ ละ 15,000 บาท โดยต้องมีคุณสมบัติดังนี้

(1.1) มีชื่อในทะเบียนบ้านของครัวเรือนนั้นและอยู่ในเขตตำบลช้างตะลูด อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์

(1.2) เป็นข้าราชการ พนักงานส่วนตำบล เจ้าหน้าที่ ที่ปฏิบัติงานอยู่ในองค์การบริหารส่วนตำบลช้างตะลูด หน่วยงานราชการทุกแห่งในเขตพื้นที่ตำบลช้างตะลูด ซึ่งมีได้มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตพื้นที่ตำบลช้างตะลูดโดยให้มีหนังสือรับรองจากผู้บังคับบัญชาหรือสำเนาบัตรข้าราชการ หรือสำเนาบัตรพนักงานของรัฐเป็นหลักฐาน ทั้งนี้ให้รวมถึงวัดหรือสำนักสงฆ์ ตามมาตรา 31 แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ.2505 ที่ตั้งอยู่ในเขตตำบลช้างตะลูด

(1.3) สมาชิกต้องขายขยะครบ 6 ครั้ง และต้องมีเงินในบัญชีไม่ต่ำกว่า 300 บาท จึงจะมีสิทธิรับเงินค่าฉาปนกิจ โดยได้รับค่าฉาปนกิจศพละ 15,000 บาท และสมาชิกจะถูกหักค่าฉาปนกิจจากบัญชีสมุดคู่ฝากธนาคารวัสดุรีไซเคิลตำบลช้างตะลูด โดยค่าฉาปนกิจที่สมาชิกทุกคนต้องเสียคิดจากเงิน 15,000 บาท หาดด้วยจำนวนสมาชิกทุกคนทั้งหมดในเขตตำบลช้างตะลูด

(1.4) สมาชิกต้องขายขยะครบ 6 ครั้งแล้ว ถ้าหยุดขายติดต่อกัน 3 เดือน จะขาดสิทธิรับเงินค่าฉาปนกิจศพ และจะต้องเริ่มต้นนับการขายติดต่อกัน 3 เดือนใหม่ สิทธิดังกล่าวจึงจะกลับมามีเดิมในวันที่ขายขยะในเดือนที่ 3 ของคราวที่เริ่มใหม่

(1.5) กรณีสมาชิกในครอบครัวต้องมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน ไม่น้อยกว่า 6 เดือน ครอบครัวที่ประสงค์จะสมัครเป็นสมาชิกอื่นใบสมัครได้ที่ ส่วนสาธารณสุข และสิ่งแวดล้อม ที่ทำการกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ประธานอาสาสมัครสาธารณสุข สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลช้างตะลูด หรือโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลช้างตะลูด พร้อมแนบสำเนา ทะเบียนบ้านเพื่อแจ้งรายชื่อสมาชิกในครอบครัว

(1.6) นำสมุดฝากไปถอนเงิน ณ กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม องค์การบริหารส่วนตำบลช้างตะลูด ในวันจันทร์ ตั้งแต่เวลา 09.00 – 16.00 น. และในวันอังคาร เวลา 09.00 – 12.00 น.

(1.7) ให้คงเหลือเงินในบัญชีไม่น้อยกว่า 300 บาทจึงจะสามารถถอนเงินในส่วนเกินที่กำหนดได้

(1.8) การพ้นจากการเป็นสมาชิกกองทุนธนาคารวิศุทธิ์ ไชเคิล ในกรณีดังนี้ ตาย หรือ ลาออก

(2) การรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน

(2.1) การรับเงินกองทุนธนาคารวิศุทธิ์ ไชเคิล บรรดาเงิน รายรับเข้ากองทุนธนาคารขะริ ไชเคิลตำบลช้างตะลูดให้นำเข้าบัญชีกองทุนธนาคารวิศุทธิ์ ไชเคิล โดยแยกเป็นบัญชีเฉพาะกับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส) ประเภทบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ โดยใช้ชื่อบัญชีว่า "กองทุนธนาคารวิศุทธิ์ ไชเคิลตำบลช้างตะลูด"

(2.2) เงินหรือทรัพย์สินในกองทุนธนาคารวิศุทธิ์ ไชเคิล ประกอบด้วย เงินที่ได้จากการขายขะริ ไชเคิล , เงินที่ได้จากเงินอุดหนุนหรืองบประมาณที่ได้รับจากกองการบริหารส่วนตำบลช้างตะลูด หรือหน่วยงานอื่น , รายได้อื่น หรือทรัพย์สินที่ได้รับมาจากกิจการของกองทุนธนาคารขะริ ไชเคิล

(2.3) เงินสดที่กองทุนธนาคารวิศุทธิ์ ไชเคิลได้รับไว้ให้นำฝากเข้าบัญชีตาม ข้อ 8 ภายในวันที่ได้รับเงิน หากไม่สามารถนำเงินดังกล่าวฝากเข้าบัญชีได้ทันให้เจ้าหน้าที่ผู้ได้รับมอบหมาย นำเงินสดจำนวนดังกล่าวเก็บรวบรวมไว้ของหรือหีบห่อ ระบุจำนวนเงินกองทุนธนาคารวิศุทธิ์ ไชเคิล จำนวนเงิน ปิดผนึก ลงลายมือชื่อผู้รับผิดชอบ และนำเงินฝากไว้ที่ตุนิรภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลช้างตะลูด หรือสถานที่เก็บรักษาเงินตามที่คณะกรรมการกำหนด แล้วให้นำฝากเข้าบัญชีรายวันทำการถัดไป

(2.4) ให้ประธานกรรมการบริหารจัดการธนาคารวิศุทธิ์ ไชเคิลตำบลช้างตะลูด สั่งจ่ายเงินกองทุนธนาคารวิศุทธิ์ ไชเคิลตำบลช้างตะลูด ตามวัตถุประสงค์ของกองทุน ทั้งนี้ภายใต้กิจกรรมที่คณะกรรมการกองทุนอนุมัติ

(2.5) เงินกองทุนธนาคารวิศุทธิ์ให้ใช้จ่ายเพื่อสนับสนุนเป็นค่าใช้จ่ายตามแผนงาน หรือกิจกรรมที่คณะกรรมการกองทุนอนุมัติ และเป็นค่าฌาปนกิจศพของสมาชิกกองทุนกรณีเสียชีวิต รวมถึงสมาชิกในครัวเรือนของสมาชิกกองทุนธนาคารวิศุทธิ์ให้ด้วย

(2.6) วิธีการจ่ายเงินกองทุนธนาคารวิศุทธิ์ให้จ่ายได้ดังนี้

- จ่ายเป็นเช็คขีดคร่อม หรือตัวแลกเงิน หรือธนาคาร หรือเงินสด
- จ่ายทางธนาคารหรือทางอื่นตามที่คณะกรรมการบริหารฯ กำหนด

(2.7) ให้ประธาน คณะกรรมการบริหารฯ แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารฯ ได้จำนวน 4 คน เป็นผู้รับผิดชอบลงนามการเบิกเงินจากบัญชีกองทุนธนาคารวิศุทธิ์ให้ตำบลช้างตะลูด การลงนามเบิกเงินจากบัญชีกองทุนธนาคารวิศุทธิ์ให้ตำบลช้างตะลูด คณะกรรมการบริหารฯ ที่ได้รับการแต่งตั้ง ร่วมลงนามจำนวน 3 คน

(2.8) ให้ผู้จัดการ หรือผู้ช่วยผู้จัดการตามที่ประธานกรรมการมอบหมายเป็นผู้ถือเงินสดไว้รอจ่ายได้ ไม่เกิน 20,000 บาท

(3) การรับเงินค่าฌาปนกิจศพ ครอบครัวที่เป็นสมาชิก ประสงค์ที่จะขอรับเงินค่าฌาปนกิจศพ จะต้องยื่นเอกสารดังนี้

- (3.1) คำร้องขอรับเงินค่าฌาปนกิจศพ
- (3.2) ใบมรณบัตรของผู้เสียชีวิต
- (3.3) สำเนาบัตรประจำตัวผู้ยื่นคำขอ
- (3.4) สำเนาบัตรประจำตัวผู้เสียชีวิต
- (3.5) สำเนาทะเบียนบ้าน

3) ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการขยะขององค์การบริหารส่วนตำบลช้างตะลูด คือ มีความต้องการรถขนขยะ อาคารสำหรับรองรับขยะเพื่อใช้ในการคัดแยกขยะ และการจ้างคนงานประจำเพื่อคัดแยกขยะมูลฝอยในอนาคต ซึ่งยังไม่มีหน่วยงานใดให้ความช่วยเหลือ เพราะองค์การบริหารส่วนตำบลช้างตะลูดได้เริ่มดำเนินโครงการ เมื่อ พ.ศ. 2558

4.2 ภาพรวมทัศนคติเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชน

ในการวิเคราะห์ทัศนคติเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในตำบลช้างตะลูด อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ จากข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติการจัดการขยะจำนวน 10 ข้อ ประกอบด้วยคำถามเชิงบวกจำนวน 5 ข้อ คือ (ข้อ 2, 3, 4, 5, 10) และคำถามเชิงลบจำนวน 5 ข้อ คือ (ข้อ 1, 6, 7, 8, 9)

ตารางที่ 4.2-1 ทักษะคิดต่อการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชน

ทัศนคติการจัดการขยะ	ระดับความคิดเห็น	
	เห็นด้วย จำนวน (ร้อยละ)	ไม่เห็นด้วย จำนวน (ร้อยละ)
1. การแก้ไขปัญหาขยะเป็นหน้าที่ของ อปท. เท่านั้น	65 (16.3)	335 (83.7)
2. การจัดการขยะอย่างมีประสิทธิภาพจะต้องมีนโยบายจากผู้บริหาร อปท. ที่ชัดเจน และต่อเนื่อง	314 (78.5)	86 (21.5)
3. การที่ อปท. จัดให้มีกองทุนที่ดำเนินงานด้านขยะโดยเฉพาะจะช่วยให้การจัดการขยะมีประสิทธิภาพมากขึ้น	291 (72.7)	109 (27.3)
4. การแก้ไขปัญหาขยะที่มีประสิทธิภาพ ควรพิจารณาดำเนินการให้ครอบคลุมตั้งแต่แหล่งกำเนิดขยะ การรวบรวม การเก็บขน การกำจัดขยะ และผลกระทบต่างๆ ที่จะเกิดขึ้น	367 (91.7)	33 (8.3)
5. อปท. ควรส่งเสริมให้มีการลด และคัดแยกขยะชุมชน ตั้งแต่แหล่งกำเนิดขยะที่ครัวเรือน	334 (83.5)	66 (16.5)
6. หลัก 3 Rs (Reduce Reuse Recycle) ไม่มีความจำเป็นและไม่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการขยะ	79 (19.7)	321 (80.3)
7. อปท. ที่ยังไม่มีความพร้อมด้านงบประมาณและบุคลากร ไม่ควรดำเนินการแก้ไขปัญหาขยะ เนื่องจากเป็นเรื่องยุ่งยากและใช้งบประมาณสูง	246 (61.5)	154 (38.5)
8. บุคคลสามารถจัดการขยะได้เองโดยไม่ต้องมีความรู้ในการแยกประเภทขยะ	183 (45.7)	217 (54.3)
9. การเผาขยะเป็นวิธีจัดการขยะที่รวดเร็วและดีกว่าการคัดแยกขยะ	97 (24.3)	303 (75.7)
10. ขยะเป็นปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สำคัญอย่างหนึ่งที่ต้องเร่งจัดการและแก้ไข	372 (93.0)	28 (7.0)

ตารางที่ 4.2-2 จำนวนและร้อยละของประชาชนจำแนกตามระดับทัศนคติต่อการจัดการขยะมูลฝอย

ระดับทัศนคติ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ดี	216	54
ปานกลาง	140	35
ไม่ดี	44	11
รวม	400	100

จากตารางที่ 4.2-2 เมื่อพิจารณาคะแนนรวมทัศนคติของแต่ละคน (ช่วงคะแนนอยู่ระหว่าง 10-50 คะแนน) ซึ่งแบ่งระดับทัศนคติการจัดการขยะออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่ ระดับไม่ดี (10-23 คะแนน) ระดับปานกลาง (24-36 คะแนน) และระดับดี (37-50 คะแนน) พบว่า ประชาชนในตำบลช้างตะลูดส่วนใหญ่มีทัศนคติต่อการจัดการขยะอยู่ในระดับดี คิดเป็นร้อยละ 54 รองลงมามีทัศนคติอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 35 และมีทัศนคติอยู่ในระดับไม่ดี คิดเป็นร้อยละ 11 ตามลำดับ

4.3 ภาพรวมระดับพฤติกรรมจัดการขยะมูลฝอยของประชาชน

ในการวิเคราะห์พฤติกรรมจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในตำบลช้างตะลูด อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยใช้แบบสอบถาม ซึ่งภาพรวมระดับพฤติกรรมจัดการขยะมูลฝอยของประชาชน ได้ผลการศึกษาดังนี้

ตารางที่ 4.3-1 พฤติกรรมจัดการขยะมูลฝอยด้านการลดการเกิดขยะมูลฝอยของประชาชนตำบลช้างตะลูด

ด้านการลดการเกิดขยะมูลฝอย	พฤติกรรมจัดการขยะ								
	ไม่เคย	น้อย	ปานกลาง	บ่อย	บ่อยมาก	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
ท่านเลือกซื้อสินค้าที่ไม่ก่อให้เกิดขยะมากเกินไปจนจำเป็น เช่น การใช้ผลิตภัณฑ์ชนิดเติม	0 (0)	153 (38.4)	129 (32.2)	114 (28.4)	4 (1.0)	1.92	2.17	ปานกลาง	5
ท่านเลือกซื้อสินค้าที่ไม่ต้องใช้ถุงพลาสติกเกินความจำเป็น เช่น การใช้ถุงผ้า/ตะกร้าแทนถุงพลาสติก การใช้ถุงพลาสติกซ้ำ	4 (1.0)	122 (30.4)	162 (40.6)	108 (26.9)	4 (1.0)	1.98	2.20	ปานกลาง	4
ท่านบอกกล่าวให้สมาชิกภายในบ้านให้ใช้สินค้าที่เกิดขยะน้อยที่สุด เช่น หลีกเลี่ยงการใช้โฟม/ถุงพลาสติก	8 (2.0)	126 (31.4)	203 (50.8)	53 (13.2)	10 (2.5)	1.84	2.10	ปานกลาง	7
ท่านให้คำแนะนำแก่เพื่อนบ้านเพื่อให้ช่วยกันลดขยะ	4 (1.0)	119 (29.7)	207 (51.8)	66 (16.5)	4 (1.0)	1.88	2.11	ปานกลาง	6
ท่านให้ความร่วมมือกับเป็นอย่างดีในการช่วยกันลดขยะ	2 (0.5)	75 (18.7)	147 (36.8)	156 (39)	20 (5.0)	2.30	2.44	ปานกลาง	1

ด้านการลดการเกิดขยะมูลฝอย	พฤติกรรมการจัดการขยะ								
	ไม่เคย	น้อย	ปานกลาง	บ่อย	บ่อยมาก	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
ท่านเลือกใช้สินค้าที่มีระบบมัดจำ – คืนเงิน เช่น ขวดเครื่องดื่มประเภทต่างๆเป็นประจำ	42 (10.5)	58 (14.5)	164 (40.9)	126 (31.5)	10 (2.5)	2.25	2.39	ปานกลาง	2
รวม						2.03	0.13	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.3-1 พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยด้านการลดการเกิดขยะมูลฝอยของประชาชนตำบลช้างตะตูด ในภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.03$) โดยมีรายละเอียดแต่ละด้าน ดังนี้ การให้ความร่วมมือกันเป็นอย่างดีในการช่วยกันลดขยะ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.30$) การเลือกใช้สินค้าที่มีระบบมัดจำ – คืนเงิน เช่น ขวดเครื่องดื่มประเภทต่างๆเป็นประจำ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.25$) การเลือกใช้ถุงพลาสติกใส่สิ่งของใบใหญ่เพียงใบเดียวมากกว่าใบเล็กหลาย ๆ ใบ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.05$) การเลือกซื้อสินค้าที่ไม่ต้องใช้ถุงพลาสติกเกินความจำเป็น เช่น การใช้ถุงผ้า/ตะกร้าแทนถุงพลาสติก การใช้ถุงพลาสติกซ้ำ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=1.98$) การเลือกซื้อสินค้าที่ไม่ก่อให้เกิดขยะมากเกินความจำเป็น เช่น การใช้ผลิตภัณฑ์ชนิดเติม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=1.92$) การให้คำแนะนำแก่เพื่อนบ้านเพื่อให้ช่วยกันลดขยะ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=1.88$) และการบอกกล่าวให้สมาชิกภายในบ้านให้ใช้สินค้าที่เกิดขยะน้อยที่สุด เช่น หลีกเลี่ยงการใช้โฟม/ถุงพลาสติก อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=1.84$)

ตารางที่ 4.3-2 พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยด้านการนำกลับมาใช้ใหม่ของประชาชนตำบลช้าง
ตะลูค

ด้านการนำกลับมาใช้ใหม่	พฤติกรรมการจัดการขยะ								
	ไม่เคย	น้อย	ปาน กลาง	บ่อย	บ่อย มาก	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
ท่านมักจะใช้วัสดุที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้อีก	21 (5.2)	105 (26.4)	124 (30.9)	144 (35.9)	6 (1.5)	2.13	2.32	ปาน กลาง	2
ขยะประเภทขวดพลาสติกหรือขวดแก้ว ท่านนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ได้	81 (20.2)	84 (20.9)	101 (25.2)	130 (32.6)	4 (1.0)	1.92	2.35	ปาน กลาง	5
ขยะที่เป็นวัสดุประเภทโลหะ ท่านนำกลับมาใช้เป็นเครื่องประดับหรือของใช้ภายในครัวเรือน	133 (33.2)	94 (23.4)	135 (33.9)	32 (8.0)	6 (1.5)	1.81	2.07	ปาน กลาง	6
ท่านเก็บถุงพลาสติกที่ยังใช้งานได้ กลับมาใช้ใหม่ได้อีก	24 (6.0)	117 (29.2)	149 (37.4)	104 (25.9)	6 (1.5)	1.99	2.22	ปาน กลาง	4
วัสดุประเภทไม้ ท่านนำมาซ่อมแซมและนำกลับมาใช้งานได้อีก	122 (30.4)	70 (17.5)	146 (36.6)	54 (13.5)	8 (2.0)	2.00	2.21	ปาน กลาง	3
ขยะประเภทกล่องกระดาษหรือหนังสือพิมพ์ ท่านเก็บไว้ขายหรือนำกลับมาใช้งานได้อีก	74 (18.5)	55 (13.7)	143 (35.9)	112 (27.9)	16 (4.0)	2.27	2.14	ปาน กลาง	1
รวม						2.02	0.10	ปาน กลาง	

จากตารางที่ 4.3-2 พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยด้านการนำกลับมาใช้ใหม่ของประชาชนตำบลช้างตะลูค ในภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.02$) โดยมีรายละเอียดแต่ละด้าน ดังนี้ ขยะประเภทกล่องกระดาษหรือหนังสือพิมพ์ การเก็บไว้ขายหรือนำกลับมาใช้งานได้อีก อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.27$) การจะใช้วัสดุที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้อีก อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.13$) วัสดุประเภทไม้ การนำมาซ่อมแซมและนำกลับมาใช้งานได้อีก อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.00$) การ

เก็บถุงพลาสติกที่ยังใช้งานได้ กลับมาใช้ใหม่ได้อีก อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=1.99$) ขยะประเภทขวดพลาสติกหรือขวดแก้ว การนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ได้ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=1.92$) และขยะที่เป็นวัสดุประเภทโลหะ การนำกลับมาใช้เป็นเครื่องประดับหรือของใช้ภายในครัวเรือน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=1.81$)

ตารางที่ 4.3-3 พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยด้านการคัดแยกขยะมูลฝอยของประชาชนตำบลช้างตะตูด

ด้านการคัดแยกขยะมูลฝอย	พฤติกรรมการจัดการขยะ								
	ไม่เคย	น้อย	ปานกลาง	บ่อย	บ่อยมาก	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
ครอบครัวของท่านมีการคัดแยกขยะเปียก ขยะแห้งออกจากกัน	0 (0)	18 (4.5)	148 (36.9)	200 (50.1)	34 (8.5)	2.63	2.80	มาก	2
ท่านมีการคัดแยกขยะอันตรายประเภทหลอดนีออน ถ่านไฟฉาย และกระป๋องสเปรย์ ออกจากขยะประเภทอื่น	53 (13.2)	105 (26.2)	72 (18.0)	138 (34.6)	32 (8.0)	2.28	2.46	ปานกลาง	3
ท่านมีการคัดแยกขยะเปียก เช่น เศษอาหาร ผัก ผลไม้ เพื่อใช้หมักทำปุ๋ย	160 (40.1)	101 (25.2)	77 (19.2)	54 (13.5)	8 (2.0)	1.87	2.14	ปานกลาง	4
ท่านมีการคัดแยกขยะรีไซเคิล เช่น แก้ว กระป๋อง กระดาษ เพื่อนำไปขาย	2 (0.5)	8 (2.0)	112 (27.9)	206 (51.4)	72 (18.0)	2.86	2.83	มาก	1
รวม						2.41	0.33	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.3-3 พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยด้านการคัดแยกขยะมูลฝอยของประชาชนตำบลช้างตะตูด ในภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.41$) โดยมีรายละเอียดแต่ละด้าน ดังนี้ มีการคัดแยกขยะรีไซเคิล เช่น แก้ว กระป๋อง กระดาษ เพื่อนำไปขาย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=2.86$) สมาชิกในครอบครัวมีการคัดแยกขยะเปียก ขยะแห้งออกจากกัน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=2.63$) มีการคัดแยกขยะอันตรายประเภทหลอดนีออน ถ่านไฟฉาย และกระป๋องสเปรย์ ออกจากขยะประเภทอื่น อยู่ในระดับปาน

กลาง ($\bar{X}=2.28$) และมีการคัดแยกขยะเปียก เช่น เศษอาหาร ผัก ผลไม้ เพื่อใช้หมักทำปุ๋ย อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=1.87$)

ตารางที่ 4.3-4 ภาพรวมระดับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนของตำบลช้างตะลูด อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์

พฤติกรรมการจัดการขยะ	พฤติกรรมการจัดการขยะ			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1.ด้านการลดการเกิดขยะมูลฝอย	2.03	0.13	ปานกลาง	2
2.ด้านการนำกลับมาใช้ใหม่	2.02	0.10	ปานกลาง	3
3.ด้านการคัดแยกขยะมูลฝอย	2.41	0.33	ปานกลาง	1
รวม	1.94	0.18	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.3-4 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอย ในภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีระดับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=1.94$) ซึ่งมีรายละเอียดแต่ละด้าน ดังนี้ ประชาชนมีพฤติกรรมด้านการคัดแยกขยะมูลฝอยดีที่สุด ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.41$) รองลงมาด้านการลดการเกิดขยะมูลฝอย อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.03$) และด้านการนำกลับมาใช้ใหม่ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.02$) ตามลำดับ

4.4 ปัจจัยส่วนบุคคลกับระดับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยต่างๆ เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และการได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย ที่มีผลต่อระดับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยที่แตกต่างกัน โดยใช้แบบสอบถาม พฤติกรรมจัดการขยะมูลฝอยของประชาชน ได้ผลการศึกษา ดังนี้

ตารางที่ 4.4-1 การเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยใน ด้านการลด
การเกิดขยะมูลฝอย โดยจำแนกตามเพศ

ด้านการลดการเกิดขยะมูลฝอย	พฤติกรรมการจัดการขยะ					
	ชาย (154 คน)			หญิง (246 คน)		
	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
ท่านเลือกซื้อสินค้าที่ไม่ก่อให้เกิดขยะมากเกินไปจนจำเป็น เช่น การใช้ผลิตภัณฑ์ชนิดเดิม	1.92	2.17	ปานกลาง	2.05	2.15	ปานกลาง
ท่านเลือกซื้อสินค้าที่ไม่ต้องใช้ถุงพลาสติกเกินความจำเป็น เช่น การใช้ถุงผ้า/ตะกร้าแทนถุงพลาสติก การใช้ถุงพลาสติกซ้ำ	1.98	2.20	ปานกลาง	2.08	2.18	ปานกลาง
ท่านบอกกล่าวให้สมาชิกภายในบ้านให้ใช้สินค้าที่เกิดขยะน้อยที่สุด เช่น หลีกเลี่ยงการใช้โฟม/ถุงพลาสติก	1.84	2.10	ปานกลาง	1.96	2.05	ปานกลาง
ท่านให้คำแนะนำแก่เพื่อนบ้านเพื่อให้ช่วยกันลดขยะ	1.88	2.11	ปานกลาง	2.01	2.10	ปานกลาง
ท่านให้ความร่วมมือกับเป็นอย่างดีในการช่วยกันลดขยะ	2.30	2.44	มาก	2.32	2.43	มาก
ท่านเลือกใช้ถุงพลาสติกใส่สิ่งของใบใหญ่เพียงใบเดียวมากกว่าใบเล็กหลาย ๆ ใบ	2.05	2.25	ปานกลาง	2.11	2.22	ปานกลาง
ท่านเลือกใช้สินค้าที่มีระบบมัดจำ – คืนเงิน เช่น ขวดเครื่องดื่มประเภทต่างๆเป็นประจำ	2.25	2.39	ปานกลาง	2.02	2.23	ปานกลาง
รวม	2.03	0.13	ปานกลาง	2.08	0.12	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.4-1 ผลการเปรียบเทียบข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในด้านการลดการเกิดขยะมูลฝอย โดยจำแนกตามเพศ พบว่า พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยทั้งเพศชายและเพศหญิง อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งเพศหญิงมีค่าเฉลี่ย 2.08 มากกว่า เพศชายที่มีค่าเฉลี่ย 2.03

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ จะเห็นได้ว่า การเลือกซื้อสินค้าที่ไม่ก่อให้เกิดขยะมากเกินความจำเป็น เช่น การใช้ผลิตภัณฑ์ชนิดเติม พบว่า เพศชายและเพศหญิงมีระดับพฤติกรรมการจัดการขยะอยู่ในระดับปานกลาง แต่เพศหญิงมีค่าเฉลี่ยระดับพฤติกรรมในด้านนี้สูงกว่าเพศชาย

การเลือกซื้อสินค้าที่ไม่ต้องใช้ถุงพลาสติกเกินความจำเป็น เช่น การใช้ถุงผ้า/ตะกร้าแทนถุงพลาสติก การใช้ถุงพลาสติกซ้ำ พบว่า เพศชายและเพศหญิงมีระดับพฤติกรรมการจัดการขยะอยู่ในระดับปานกลาง แต่เพศหญิงมีค่าเฉลี่ยระดับพฤติกรรมในด้านนี้สูงกว่าเพศชาย

การบอกกล่าวให้สมาชิกภายในบ้านให้ใช้สินค้าที่ก่อกำเนิดขยะน้อยที่สุด เช่น หลีกเลี่ยงการใช้โฟม/ถุงพลาสติกพบว่า พบว่า เพศชายและเพศหญิงมีระดับพฤติกรรมการจัดการขยะอยู่ในระดับปานกลาง แต่เพศหญิงมีค่าเฉลี่ยระดับพฤติกรรมในด้านนี้สูงกว่าเพศชาย

การให้คำแนะนำแก่เพื่อนบ้านเพื่อช่วยกันลดขยะ พบว่า เพศชายและเพศหญิงมีระดับพฤติกรรมการจัดการขยะอยู่ในระดับปานกลาง แต่เพศหญิงมีค่าเฉลี่ยระดับพฤติกรรมในด้านนี้สูงกว่าเพศชาย

การให้ความร่วมมือกันเป็นอย่างดีในการช่วยกันลดขยะ พบว่า เพศชายและเพศหญิงมีระดับพฤติกรรมการจัดการขยะอยู่ในระดับมาก แต่เพศหญิงมีค่าเฉลี่ยระดับพฤติกรรมในด้านนี้สูงกว่าเพศชาย

การเลือกใช้อุปกรณ์ใช้สิ่งของใบใหญ่เพียงใบเดียวมากกว่าใบเล็กหลาย ๆ ใบ พบว่า เพศชายและเพศหญิงมีระดับพฤติกรรมการจัดการขยะอยู่ในระดับปานกลาง แต่เพศหญิงมีค่าเฉลี่ยระดับพฤติกรรมในด้านนี้สูงกว่าเพศชาย

และการเลือกซื้อสินค้าที่มีระบบมัดจำ – คืนเงิน เช่น ขวดเครื่องดื่มประเภทต่างๆเป็นประจำ พบว่า เพศชายและเพศหญิงมีระดับพฤติกรรมการจัดการขยะอยู่ในระดับปานกลาง แต่เพศชายมีค่าเฉลี่ยระดับพฤติกรรมในด้านนี้สูงกว่าเพศหญิง ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4-2 การเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมจัดการขยะมูลฝอยใน ด้านการนำกลับมาใช้ใหม่ โดยจำแนกตามเพศ

ด้านการนำกลับมาใช้ใหม่	พฤติกรรมจัดการขยะ					
	ชาย(154 คน)			หญิง (246 คน)		
	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
ท่านมักจะใช้วัสดุที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้อีก	2.22	2.34	ปานกลาง	2.05	2.21	ปานกลาง
ขยะประเภทขวดพลาสติกหรือขวดแก้ว ท่านนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ได้	1.93	2.21	ปานกลาง	1.72	2.03	น้อย
ขยะที่เป็นวัสดุประเภทโลหะ ท่านนำกลับมาใช้เป็นเครื่องประดับหรือของใช้ภายในครัวเรือน	1.42	1.79	น้อย	1.28	1.63	น้อย
ท่านเก็บถุงพลาสติกที่ยังใช้งานได้กลับมาใช้ใหม่ได้อีก	1.97	2.13	ปานกลาง	2.03	2.17	ปานกลาง
วัสดุประเภทไม้ ท่านนำมาซ่อมแซมและนำกลับมาใช้งานได้	1.56	1.91	น้อย	1.43	1.80	น้อย
ขยะประเภทกล่องกระดาษหรือหนังสือพิมพ์ ท่านเก็บไว้ขายหรือนำกลับมาใช้งานได้	2.00	2.27	ปานกลาง	1.85	2.13	ปานกลาง
รวม	1.85	0.22	ปานกลาง	1.73	0.23	น้อย

จากตารางที่ 4.4-2 ผลการเปรียบเทียบข้อมูลของปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมจัดการขยะมูลฝอยในด้านการนำกลับมาใช้ใหม่ โดยจำแนกตามเพศ พบว่า พฤติกรรมจัดการขยะมูลฝอยทั้งเพศชายและเพศหญิง อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งเพศชายมีค่าเฉลี่ย 1.85 มากกว่า เพศหญิงที่มีค่าเฉลี่ย 1.73

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ จะเห็นได้ว่า การใช้วัสดุที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้อีก พบว่า เพศชายและเพศหญิงมีระดับพฤติกรรมการจัดการขยะอยู่ในระดับปานกลาง แต่เพศชายมีค่าเฉลี่ยระดับพฤติกรรมในด้านนี้สูงกว่าเพศหญิง

การนำขยะประเภทขวดพลาสติกหรือขวดแก้ว กลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ได้ พบว่า เพศชายและเพศหญิงมีระดับพฤติกรรมการจัดการขยะอยู่ในระดับปานกลาง แต่เพศชายมีค่าเฉลี่ยระดับพฤติกรรมในด้านนี้สูงกว่าเพศหญิง

การนำขยะที่เป็นวัสดุประเภทโลหะ กลับมาใช้เป็นเครื่องประดับหรือของใช้ภายในครัวเรือน พบว่า เพศชายและเพศหญิงมีระดับพฤติกรรมการจัดการขยะอยู่ในระดับน้อย แต่เพศชายมีค่าเฉลี่ยระดับพฤติกรรมในด้านนี้สูงกว่าเพศหญิง

การเก็บถุงพลาสติกที่ยังใช้งานได้ กลับมาใช้ใหม่ได้อีก พบว่า เพศชายและเพศหญิงมีระดับพฤติกรรมการจัดการขยะอยู่ในระดับปานกลาง แต่เพศชายมีค่าเฉลี่ยระดับพฤติกรรมในด้านนี้สูงกว่าเพศหญิง

การนำวัสดุประเภทไม้ นำมาซ่อมแซม และนำกลับมาใช้งานได้ อีก พบว่า เพศชายและเพศหญิงมีระดับพฤติกรรมการจัดการขยะอยู่ในระดับน้อย แต่เพศชายมีค่าเฉลี่ยระดับพฤติกรรมในด้านนี้สูงกว่าเพศหญิง

และการนำขยะประเภทกล่องกระดาษหรือหนังสือพิมพ์ ท่านเก็บไว้ขายหรือนำกลับมาใช้งานได้ อีก พบว่า เพศชายและเพศหญิงมีระดับพฤติกรรมการจัดการขยะอยู่ในระดับปานกลาง แต่เพศชายมีค่าเฉลี่ยระดับพฤติกรรมในด้านนี้สูงกว่าเพศหญิง ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4-3 การเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยใน ด้านการคัดแยกขยะมูลฝอย โดยจำแนกตามเพศ

ด้านการคัดแยกขยะมูลฝอย	พฤติกรรมการจัดการขยะ					
	ชาย (154 คน)			หญิง (246 คน)		
	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
ครอบครัวของท่านมีการคัดแยกขยะเปียก ขยะแห้งออกจากกัน	2.65	2.71	มาก	2.57	2.63	มาก
ท่านมีการคัดแยกขยะอันตราย ประเภทหลอดนีออน ถ่านไฟฉาย และ กระป๋องสเปรย์ ออกจากขยะประเภทอื่น	2.07	2.32	ปานกลาง	2.01	2.28	ปานกลาง
ท่านมีการคัดแยกขยะเปียก เช่น เศษอาหาร ผัก ผลไม้ เพื่อใช้หมักทำปุ๋ย	1.28	1.71	น้อย	1.17	1.62	น้อย
ท่านมีการคัดแยกขยะรีไซเคิล เช่น แก้ว กระป๋อง กระดาษ เพื่อนำไปขาย	2.75	2.85	มาก	2.78	2.82	มาก
รวม	2.05	0.51	ปานกลาง	2.20	0.53	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.4-3 ผลการเปรียบเทียบข้อมูลของปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในด้านการคัดแยกขยะมูลฝอย โดยจำแนกตามเพศ พบว่า พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยทั้งเพศชายและเพศหญิง อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งเพศหญิงที่มีค่าเฉลี่ย 2.20 มากกว่า เพศชายมีค่าเฉลี่ย 2.05

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ จะเห็นได้ว่า สมาชิกในครอบครัวมีการคัดแยกขยะเปียก ขยะแห้งออกจากกัน พบว่า เพศชายและเพศหญิงมีระดับพฤติกรรมจัดการขยะอยู่ในระดับมาก แต่เพศหญิงค่าเฉลี่ยระดับพฤติกรรมในด้านนี้สูงกว่าเพศชาย

มีการคัดแยกขยะอันตราย ประเภทหลอดนีออน ถ่านไฟฉาย และกระป๋องสเปรย์ ออกจากขยะประเภทอื่น อีก พบว่า เพศชายและเพศหญิงมีระดับพฤติกรรมจัดการขยะอยู่ในระดับปานกลาง แต่เพศชายมีค่าเฉลี่ยระดับพฤติกรรมในด้านนี้สูงกว่าเพศหญิง

การคัดแยกขยะเปียก เช่น เศษอาหาร ผัก ผลไม้ เพื่อใช้หมักทำปุ๋ย พบว่า เพศชายและเพศหญิงมีระดับพฤติกรรมการจัดการขยะอยู่ในระดับน้อย แต่เพศชายมีค่าเฉลี่ยระดับพฤติกรรมในด้านนี้สูงกว่าเพศหญิง

และ มีการคัดแยกขยะรีไซเคิล เช่น แก้ว กระจปอง กระดาษ เพื่อนำไปขาย พบว่า เพศชายและเพศหญิงมีระดับพฤติกรรมการจัดการขยะอยู่ในระดับมาก แต่เพศหญิงมีค่าเฉลี่ยระดับพฤติกรรมในด้านนี้สูงกว่าเพศชาย ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4-4 ภาพรวมการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอย โดยจำแนกตามเพศ

ด้านการคัดแยกขยะมูลฝอย	พฤติกรรมจัดการขยะ			
	ชาย (154 คน)		หญิง (246 คน)	
	$\bar{x}$	ระดับ	$\bar{x}$	ระดับ
1.ด้านการลดการเกิดขยะมูลฝอย	2.03	ปานกลาง	2.08	ปานกลาง
2.ด้านการนำกลับมาใช้ใหม่	1.85	ปานกลาง	1.73	น้อย
3.ด้านการคัดแยกขยะมูลฝอย	2.05	ปานกลาง	2.20	ปานกลาง
สรุป	1.98	ปานกลาง	2.00	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.4-4 ผลการเปรียบเทียบข้อมูลของปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมจัดการขยะมูลฝอยโดยจำแนกตามเพศ พบว่า พฤติกรรมจัดการขยะมูลฝอยเฉลี่ยทั้ง 3 ด้าน เพศชายและเพศหญิง อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งเพศหญิงมีค่าเฉลี่ย 2.00 มากกว่า เพศชายมีค่าเฉลี่ย 1.98

ตารางที่ 4.4-5 การเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยใน ด้านการลดการเกิดขยะมูลฝอย โดยจำแนกตามช่วงอายุ

ด้านการลดการเกิด ขยะมูลฝอย	พฤติกรรมการจัดการขยะ														
	ไม่เกิน 25 ปี (27)			26-35 ปี (40)			36-45 ปี (79)			46-55 ปี (115)			มากกว่า 55 ปี (139)		
	$\bar{x}$	S.D	ระดับ	$\bar{x}$	S.D	ระดับ	$\bar{x}$	S.D	ระดับ	$\bar{x}$	S.D	ระดับ	$\bar{x}$	S.D	ระดับ
ท่านเลือกซื้อสินค้าที่ไม่ ก่อให้เกิดขยะมากเกินไป จำเป็น เช่น การใช้ผลิตภัณฑ์ ชนิดเติม	1.44	2.31	น้อย	2.34	2.44	ปาน กลาง	2.12	2.23	ปาน กลาง	1.97	2.07	ปาน กลาง	2.03	2.14	ปาน กลาง
ท่านเลือกซื้อสินค้าที่ไม่ต้อง ใช้ถุงพลาสติกเกินความ จำเป็น เช่น การใช้ถุงผ้า/ ตะกร้าแทนถุงพลาสติก การ ใช้ถุงพลาสติกซ้ำ	3.22	2.36	มาก	2.37	2.46	ปาน กลาง	2.17	2.28	ปาน กลาง	2.03	2.13	ปาน กลาง	2.02	2.11	ปาน กลาง

ด้านการลดการเกิด ขยะมูลฝอย	พฤติกรรมการจัดการขยะ														
	ไม่เกิน 25 ปี (27)			26-35 ปี (40)			36-45 ปี (79)			46-55 ปี (115)			มากกว่า 55 ปี (139)		
	$\bar{x}$	S.D	ระดับ	$\bar{x}$	S.D	ระดับ	$\bar{x}$	S.D	ระดับ	$\bar{x}$	S.D	ระดับ	$\bar{x}$	S.D	ระดับ
ท่านบอกกล่าวให้สมาชิก ภายในบ้านให้ใช้สินค้าที่เกิด ขยะน้อยที่สุด เช่น หลีกเลี้ยง การใช้โฟม/ถุงพลาสติก	2.08	2.21	ปาน กลาง	2.19	2.29	ปาน กลาง	1.97	2.08	ปาน กลาง	1.93	1.67	ปาน กลาง	1.98	2.08	ปาน กลาง
ท่านให้คำแนะนำแก่เพื่อน บ้านเพื่อให้ช่วยกันลดขยะ	2.07	2.53	ปาน กลาง	2.17	2.23	ปาน กลาง	2.05	2.09	ปาน กลาง	1.99	2.08	ปาน กลาง	1.99	2.08	ปาน กลาง
ท่านให้ความร่วมมือกับเป็น อย่างดีในการช่วยกันลดขยะ	2.44	2.59	ปาน กลาง	2.47	2.56	ปาน กลาง	2.37	2.48	ปาน กลาง	2.32	2.42	ปาน กลาง	2.31	2.41	ปาน กลาง
ท่านเลือกใช้ถุงพลาสติกใส่ สิ่งของไปใหญ่เพียงใบเดียว มากกว่าใบเล็กหลาย ๆ ใบ	2.13	2.30	ปาน กลาง	2.26	2.38	ปาน กลาง	2.15	2.29	ปาน กลาง	2.07	2.16	ปาน กลาง	2.14	2.25	ปาน กลาง

ด้านการลดการเกิด ขยะมูลฝอย	พฤติกรรมการจัดการขยะ														
	ไม่เกิน 25 ปี (27)			26-35 ปี (40)			36-45 ปี (79)			46-55 ปี (115)			มากกว่า 55 ปี (139)		
	$\bar{x}$	S.D	ระดับ	$\bar{x}$	S.D	ระดับ	$\bar{x}$	S.D	ระดับ	$\bar{x}$	S.D	ระดับ	$\bar{x}$	S.D	ระดับ
ท่านเลือกใช้สินค้าที่มีระบบ มัดจำ – คืนเงิน เช่น ขวด เครื่องดื่มประเภทต่างๆเป็น ประจำ	1.68	2.10	ปาน กลาง	1.86	2.19	ปาน กลาง	2.13	2.33	ปาน กลาง	2.14	2.28	ปาน กลาง	2.12	2.28	ปาน กลาง
รวม	2.15	0.17	ปาน กลาง	2.24	0.13	ปาน กลาง	2.14	0.14	ปาน กลาง	2.06	0.23	ปาน กลาง	2.08	0.12	ปาน กลาง

จากตารางที่ 4.4-5 ผลการเปรียบเทียบข้อมูลของปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในด้านการลดการเกิดขยะมูลฝอย โดยจำแนกตามช่วงอายุ พบว่า ผู้ที่มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยดีที่สุด อยู่ในช่วงอายุ 26-35 ปี มีค่าเฉลี่ย 2.24 รองลงมา คือ ช่วงอายุ ไม่เกิน 25 ปี มีค่าเฉลี่ย 2.15 สุดท้าย คือ ช่วงอายุ 46-55 ปี มีค่าเฉลี่ย 2.06 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ จะเห็นได้ว่า การเลือกซื้อสินค้าที่ไม่ก่อให้เกิดขยะมากเกินไปจนเกินไป เช่น การใช้ผลิตภัณฑ์ชนิดเติม พบว่า ทุกช่วงอายุมีพฤติกรรมการจัดการขยะอยู่ในระดับปานกลาง แต่ช่วงอายุ 26-35 ปี มีค่าเฉลี่ยระดับพฤติกรรมในด้านนี้สูงกว่าช่วงอายุอื่น

การเลือกซื้อสินค้าที่ไม่ต้องใช้ถุงพลาสติกเกินความจำเป็น เช่น การใช้ถุงผ้า/ตะกร้าแทนถุงพลาสติก การใช้ถุงพลาสติกซ้ำ พบว่า ทุกช่วงอายุมีพฤติกรรมการจัดการขยะอยู่ในระดับปานกลาง แต่ช่วงอายุ ไม่เกิน 25 ปี มีค่าเฉลี่ยระดับพฤติกรรมในด้านนี้สูงกว่าช่วงอายุอื่น

การบอกกล่าวให้สมาชิกภายในบ้านให้ใช้สินค้าที่เกิขยะน้อยที่สุด เช่น หลีกเลี่ยงการใช้โฟม/ถุงพลาสติกพบว่า พบว่า ทุกช่วงอายุมีพฤติกรรมการจัดการขยะอยู่ในระดับปานกลาง แต่ช่วงอายุ 26-35 ปี มีค่าเฉลี่ยระดับพฤติกรรมในด้านนี้สูงกว่าช่วงอายุอื่น

การให้คำแนะนำแก่เพื่อนบ้านเพื่อให้ช่วยกันลดขยะ พบว่า ทุกช่วงอายุมีพฤติกรรมการจัดการขยะอยู่ในระดับปานกลาง แต่ช่วงอายุ 26-35 ปี มีค่าเฉลี่ยระดับพฤติกรรมในด้านนี้สูงกว่าช่วงอายุอื่น

การให้ความร่วมมือกันเป็นอย่างดีในการช่วยกันลดขยะ พบว่า ทุกช่วงอายุมีพฤติกรรมการจัดการขยะอยู่ในระดับปานกลาง แต่ช่วงอายุ 26-35 ปี มีค่าเฉลี่ยระดับพฤติกรรมในด้านนี้สูงกว่าช่วงอายุอื่น

การเลือกใช้ถุงพลาสติกใส่สิ่งของใบใหญ่เพียงใบเดียวมากกว่าใบเล็กหลาย ๆ ใบ พบว่า ทุกช่วงอายุมีพฤติกรรมการจัดการขยะอยู่ในระดับปานกลาง แต่ช่วงอายุ 26-35 ปี มีค่าเฉลี่ยระดับพฤติกรรมในด้านนี้สูงกว่าช่วงอายุอื่น

และการเลือกซื้อสินค้าที่มีระบบมัดจำ – คืนเงิน เช่น ขวดเครื่องดื่มประเภทต่างๆเป็นประจำ พบว่า ทุกช่วงอายุมีพฤติกรรมการจัดการขยะอยู่ในระดับปานกลาง แต่ช่วงอายุ 46-55 ปี มีค่าเฉลี่ยระดับพฤติกรรมในด้านนี้สูงกว่าช่วงอายุอื่น ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4-6 การเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยใน ด้านนำกลับมาใช้ใหม่ โดยจำแนกตามช่วงอายุ

ด้านการนำกลับมาใช้ใหม่	พฤติกรรมการจัดการขยะ														
	ไม่เกิน 25 ปี (27)			26-35 ปี (40)			36-45 ปี (79)			46-55 ปี (115)			มากกว่า 55 ปี (139)		
	$\bar{x}$	S.D	ระดับ	$\bar{x}$	S.D	ระดับ	$\bar{x}$	S.D	ระดับ	$\bar{x}$	S.D	ระดับ	$\bar{x}$	S.D	ระดับ
ท่านมักจะใช้วัสดุที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้อีก	2.12	2.42	ปานกลาง	2.27	2.40	ปานกลาง	2.22	2.35	ปานกลาง	2.09	2.24	ปานกลาง	2.04	2.20	ปานกลาง
ขยะประเภทขวดพลาสติกหรือขวดแก้ว ท่านนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ได้	1.94	2.34	ปานกลาง	2.19	2.33	ปานกลาง	1.89	2.01	ปานกลาง	1.65	2.00	น้อย	1.73	2.05	น้อย
ขยะที่เป็นวัสดุประเภทโลหะ ท่านนำกลับมาใช้เป็นเครื่องประดับหรือของใช้ในครัวเรือน	1.65	2.42	น้อย	1.75	1.95	น้อย	1.33	1.67	น้อย	1.23	1.65	น้อย	1.24	1.63	น้อย

ด้านการนำกลับมาใช้ใหม่	พฤติกรรมการจัดการขยะ														
	ไม่เกิน 25 ปี (27)			26-35 ปี (40)			36-45 ปี (79)			46-55 ปี (115)			มากกว่า 55 ปี (139)		
	$\bar{x}$	S.D	ระดับ	$\bar{x}$	S.D	ระดับ	$\bar{x}$	S.D	ระดับ	$\bar{x}$	S.D	ระดับ	$\bar{x}$	S.D	ระดับ
ท่านเก็บถุงพลาสติกที่ยังใช้ งานได้ กลับมาใช้ใหม่ได้อีก	2.19	2.41	ปาน กลาง	2.28	2.41	ปาน กลาง	2.02	2.19	ปาน กลาง	1.94	2.09	น้อย	1.94	2.08	ปาน กลาง
วัสดุประเภทไม้ ท่านนำมา ซ่อมแซมและนำกลับมาใช้ งานได้อีก	1.85	2.17	ปาน กลาง	1.89	2.53	ปาน กลาง	1.53	2.23	น้อย	1.19	1.82	น้อย	1.36	1.74	น้อย
ขยะประเภทกล่องกระดาษ หรือหนังสือพิมพ์ ท่านเก็บไว้ ขายหรือนำกลับมาใช้งานได้ อีก	1.27	2.51	น้อย	2.25	2.41	ปาน กลาง	1.88	2.47	ปาน กลาง	1.86	1.64	ปาน กลาง	1.78	2.08	ปาน กลาง
รวม	1.84	0.12	ปาน กลาง	2.11	0.20	ปาน กลาง	1.81	0.28	ปาน กลาง	1.66	0.24	น้อย	1.68	0.22	น้อย

จากตารางที่ 4.4-6 ผลการเปรียบเทียบข้อมูลของปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในด้านการนำกลับมาใช้ใหม่ โดยจำแนกตามช่วงอายุ พบว่า ผู้ที่มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยดีที่สุด อยู่ในช่วงอายุ 26-35 ปี มีค่าเฉลี่ย 2.11 รองลงมา คือ ช่วงอายุ ไม่เกิน 25 ปี มีค่าเฉลี่ย 1.84 สุดท้าย คือ ช่วงอายุ 46-55 ปี มีค่าเฉลี่ย 1.66 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ จะเห็นได้ว่า การใช้วัสดุที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้อีก พบว่า ทุกช่วงอายุมีพฤติกรรมการจัดการขยะอยู่ในระดับมาก แต่ช่วงอายุ 26-35 ปี มีค่าเฉลี่ยระดับพฤติกรรมในด้านนี้สูงกว่าช่วงอายุอื่น

การนำขยะประเภทขวดพลาสติกหรือขวดแก้ว กลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ได้ พบว่า ทุกช่วงอายุมีพฤติกรรมการจัดการขยะอยู่ในระดับปานกลาง แต่ช่วงอายุ 26-35 ปี มีค่าเฉลี่ยระดับพฤติกรรมในด้านนี้สูงกว่าช่วงอายุอื่น

การนำขยะที่เป็นวัสดุประเภทโลหะ กลับมาใช้เป็นเครื่องประดับหรือของใช้ภายในครัวเรือน พบว่า ทุกช่วงอายุมีพฤติกรรมการจัดการขยะอยู่ในระดับปานกลาง แต่ช่วงอายุ 26-35 ปี มีค่าเฉลี่ยระดับพฤติกรรมในด้านนี้สูงกว่าช่วงอายุอื่น

การเก็บถุงพลาสติกที่ยังใช้งานได้ กลับมาใช้ใหม่ได้อีก พบว่า ทุกช่วงอายุมีพฤติกรรมการจัดการขยะอยู่ในระดับปานกลาง แต่ช่วงอายุ 26-35 ปี มีค่าเฉลี่ยระดับพฤติกรรมในด้านนี้สูงกว่าช่วงอายุอื่น

การนำวัสดุประเภทไม้ นำมาซ่อมแซม และนำกลับมาใช้งานได้ อีก พบว่า ทุกช่วงอายุมีพฤติกรรมการจัดการขยะอยู่ในระดับน้อย แต่ช่วงอายุ 26-35 ปี มีค่าเฉลี่ยระดับพฤติกรรมในด้านนี้สูงกว่าช่วงอายุอื่น

และการนำขยะประเภทกล่องกระดาษหรือหนังสือพิมพ์ ท่านเก็บไว้ขายหรือนำกลับมาใช้งานได้ อีก พบว่า ทุกช่วงอายุมีพฤติกรรมการจัดการขยะอยู่ในระดับปานกลาง แต่ช่วงอายุ 26-35 ปี มีค่าเฉลี่ยระดับพฤติกรรมในด้านนี้สูงกว่าช่วงอายุอื่น ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4-7 การเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยใน ด้านการคัดแยกขยะมูลฝอย โดยจำแนกตามช่วงอายุ

ด้านการคัดแยกขยะมูลฝอย	พฤติกรรมการจัดการขยะ														
	ไม่เกิน 25 ปี (27)			26-35 ปี (40)			36-45 ปี (79)			46-55 ปี (115)			มากกว่า 55 ปี (139)		
	$\bar{x}$	S.D	ระดับ	$\bar{x}$	S.D	ระดับ	$\bar{x}$	S.D	ระดับ	$\bar{x}$	S.D	ระดับ	$\bar{x}$	S.D	ระดับ
ครอบครัวของท่านมีการคัดแยกขยะเปียก ขยะแห้งออกจากกัน	2.60	2.74	ปานกลาง	2.58	2.67	มาก	2.66	2.72	มาก	2.62	2.68	มาก	2.56	2.62	มาก
ท่านมีการคัดแยกขยะอันตราย ประเภทหลอดนีออน ถ่านไฟฉาย และกระป๋องสเปรย์ ออกจากขยะประเภทอื่น	2.38	2.59	ปานกลาง	2.40	2.79	ปานกลาง	2.10	2.34	ปานกลาง	1.90	2.20	ปานกลาง	1.93	2.24	ปานกลาง
ท่านมีการคัดแยกขยะเปียก เช่น เศษอาหาร ผัก ผลไม้ เพื่อใช้หมักทำปุ๋ย	1.31	1.70	น้อย	1.56	6.84	น้อย	1.27	1.65	น้อย	1.11	1.56	น้อย	1.19	1.65	น้อย

ด้านการคัดแยกขยะมูลฝอย	พฤติกรรมการจัดการขยะ														
	ไม่เกิน 25 ปี (27)			26-35 ปี (40)			36-45 ปี (79)			46-55 ปี (115)			มากกว่า 55 ปี (139)		
	$\bar{x}$	S.D	ระดับ	$\bar{x}$	S.D	ระดับ	$\bar{x}$	S.D	ระดับ	$\bar{x}$	S.D	ระดับ	$\bar{x}$	S.D	ระดับ
ท่านมีการคัดแยกขยะรีไซเคิล เช่น แก้ว กระจัง กระดาษ เพื่อนำไปขาย	2.00	2.88	ปาน กลาง	2.68	2.79	มาก	2.78	2.85	มาก	2.80	2.86	มาก	2.76	2.83	มาก
รวม	2.07	0.53	ปาน กลาง	2.31	2.05	ปาน กลาง	2.20	0.54	ปาน กลาง	2.11	0.58	ปาน กลาง	2.11	0.52	ปาน กลาง

จากตารางที่ 4.4-7 ผลการเปรียบเทียบข้อมูลของปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในด้านการคัดแยกขยะมูลฝอย โดยจำแนกตามช่วงอายุ พบว่า ผู้ที่มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยดีที่สุด อยู่ในช่วงอายุ 26-35 ปี มีค่าเฉลี่ย 2.31 รองลงมา คือ ช่วงอายุ 36-45 ปี มีค่าเฉลี่ย 2.20 สุดท้าย คือ ช่วงอายุไม่เกิน 25 ปี มีค่าเฉลี่ย 2.07

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ จะเห็นได้ว่า สมาชิกในครอบครัวมีการคัดแยกขยะเปียก ขยะแห้ง ออกจากกัน พบว่า ทุกช่วงอายุมีพฤติกรรมการจัดการขยะอยู่ในระดับมาก แต่ช่วงอายุ 36-45 ปี มีค่าเฉลี่ยระดับพฤติกรรมในด้านนี้สูงกว่าช่วงอายุอื่น

มีการคัดแยกขยะอันตราย ประเภทหลอดนีออน ถ่านไฟฉาย และกระป๋องสเปรย์ ออกจากขยะประเภทอื่น อีก พบว่า เพศชายและเพศหญิงมีระดับพฤติกรรมการจัดการขยะอยู่ในระดับปานกลาง แต่ช่วงอายุ 26-35 ปี มีค่าเฉลี่ยระดับพฤติกรรมในด้านนี้สูงกว่าช่วงอายุอื่น

การคัดแยกขยะเปียก เช่น เศษอาหาร ผัก ผลไม้ เพื่อใช้หมักทำปุ๋ย พบว่า เพศชายและเพศหญิงมีระดับพฤติกรรมการจัดการขยะอยู่ในระดับน้อย แต่ช่วงอายุ 26-35 ปี มีค่าเฉลี่ยระดับพฤติกรรมในด้านนี้สูงกว่าช่วงอายุอื่น

และ มีการคัดแยกขยะรีไซเคิล เช่น แก้ว กระป๋อง กระดาษ เพื่อนำไปขาย กัน พบว่า ทุกช่วงอายุมีพฤติกรรมการจัดการขยะอยู่ในระดับมาก แต่ช่วงอายุ 46-55 ปี มีค่าเฉลี่ยระดับพฤติกรรมในด้านนี้สูงกว่าช่วงอายุอื่น ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4-8 ภาพรวมการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอย โดยจำแนกตามช่วงอายุ

พฤติกรรมการจัดการขยะ	พฤติกรรมการจัดการขยะ									
	ไม่เกิน 25 ปี (27)		26-35 ปี (40)		36-45 ปี (79)		46-55 ปี (115)		มากกว่า 55 ปี (139)	
	$\bar{x}$	ระดับ	$\bar{x}$	ระดับ	$\bar{x}$	ระดับ	$\bar{x}$	ระดับ	$\bar{x}$	ระดับ
1.ด้านการลดการเกิดขยะมูลฝอย	2.15	ปานกลาง	2.24	ปานกลาง	2.14	ปานกลาง	2.06	ปานกลาง	2.08	ปานกลาง
2.ด้านการนำกลับมาใช้ใหม่	1.84	ปานกลาง	2.11	ปานกลาง	1.81	ปานกลาง	1.66	น้อย	1.68	น้อย

พฤติกรรม การจัดการขยะ	พฤติกรรมจัดการขยะ									
	ไม่เกิน 25 ปี (27)		26-35 ปี (40)		36-45 ปี (79)		46-55 ปี (115)		มากกว่า 55 ปี (139)	
	$\bar{x}$	ระดับ	$\bar{x}$	ระดับ	$\bar{x}$	ระดับ	$\bar{x}$	ระดับ	$\bar{x}$	ระดับ
3.ด้านการคัดแยกขยะมูลฝอย	2.07	ปานกลาง	2.31	ปานกลาง	2.20	ปานกลาง	2.11	ปานกลาง	2.11	ปานกลาง
สรุป	2.02	ปานกลาง	2.22	ปานกลาง	2.05	ปานกลาง	1.94	ปานกลาง	1.96	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.4-8 ผลการเปรียบเทียบข้อมูลของปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมจัดการขยะมูลฝอยโดยจำแนกตามช่วงอายุ พบว่า พฤติกรรมจัดการขยะมูลฝอยเฉลี่ยทั้ง 3 ด้านทุกช่วงอายุ อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งอายุ 26-35 ปี มีค่าเฉลี่ย 2.22 ,มากกว่า อายุ 36-45 ปี มีค่าเฉลี่ย 2.05, อายุไม่เกิน 25 ปี มีค่าเฉลี่ย 2.02 ,อายุมากกว่า 55 ปี มีค่าเฉลี่ย 1.96 ,สุดท้าย อายุ 46-55 ปี มีค่าเฉลี่ย 1.94

ตารางที่ 4.4-9 การเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมจัดการขยะมูลฝอยใน ด้านการลดการเกิดขยะมูลฝอย โดยจำแนกตามระดับการศึกษา

ด้านการลดการเกิดขยะมูลฝอย	พฤติกรรมจัดการขยะ								
	ต่ำกว่าปริญญาตรี (384)			ปริญญาตรี (15)			สูงกว่าปริญญาตรี (1)		
	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
ท่านเลือกซื้อสินค้าที่ไม่ก่อให้เกิดขยะมากเกินไป เช่น การใช้ผลิตภัณฑ์ชนิดเติม	2.06	2.16	ปานกลาง	2.38	2.53	ปานกลาง	1.38	0	น้อย
ท่านเลือกซื้อสินค้าที่ไม่ต้องใช้ถุงพลาสติกเกินความจำเป็น เช่น การใช้ถุงผ้า/ตะกร้าแทนถุงพลาสติก การใช้ถุงพลาสติกซ้ำ	2.10	2.19	ปานกลาง	2.18	2.55	ปานกลาง	1.38	0	น้อย

ด้านการลดการเกิดขยะมูลฝอย	พฤติกรรมการจัดการขยะ								
	ต่ำกว่าปริญญาตรี (384)			ปริญญาตรี (15)			สูงกว่าปริญญาตรี (1)		
	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
ท่านบอกกล่าวให้สมาชิกภายในบ้านให้ใช้สินค้าที่เกิดขยะน้อยที่สุด เช่น หลีกเลี่ยงการใช้โฟม/ถุงพลาสติก	1.65	2.07	น้อย	2.38	2.55	ปานกลาง	2.13	0	ปานกลาง
ท่านให้คำแนะนำแก่เพื่อนบ้านเพื่อให้ช่วยกันลดขยะ	2.02	2.10	ปานกลาง	2.18	2.31	ปานกลาง	2.13	0	ปานกลาง
ท่านให้ความร่วมมือกับเป็นอย่างดีในการช่วยกันลดขยะ	2.34	2.43	ปานกลาง	2.48	2.64	ปานกลาง	1.38	0	น้อย
ท่านเลือกใช้ถุงพลาสติกใส่สิ่งของใบใหญ่เพียงใบเดียวมากกว่าใบเล็กหลาย ๆ ใบ	2.12	2.23	ปานกลาง	2.38	2.54	ปานกลาง	2.13	0	ปานกลาง
ท่านเลือกใช้สินค้าที่มีระบบมัดจำ – คืนเงิน เช่น ขวดเครื่องดื่มประเภทต่างๆเป็นประจำ	2.07	2.17	ปานกลาง	1.90	2.24	ปานกลาง	2.13	0	ปานกลาง
รวม	2.05	0.12	ปานกลาง	2.27	0.15	ปานกลาง	1.81	0	ปานกลาง

*หมายเหตุ 0 คือ ตัวเลขที่ไม่สามารถหาค่าของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานได้

จากตารางที่ 4.4-9 ผลการเปรียบเทียบข้อมูลของปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในด้านการลดการเกิดขยะมูลฝอย โดยจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยทุกระดับการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งระดับปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ย 2.27 รองลงมา คือ ต่ำกว่าปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ย 2.05 และสูงกว่าปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ย 1.81

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ จะเห็นได้ว่า การเลือกซื้อสินค้าที่ไม่ก่อให้เกิดขยะมากเกินความจำเป็น เช่น การใช้ผลิตภัณฑ์ชนิดเติม พบว่า ทุกระดับการศึกษา มีระดับพฤติกรรมการจัดการขยะอยู่ในระดับปานกลาง แต่ระดับปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยระดับพฤติกรรมในด้านนี้สูงกว่าระดับการศึกษาอื่น

การเลือกซื้อสินค้าที่ไม่ต้องใช้ถุงพลาสติกเกินความจำเป็น เช่น การใช้ถุงผ้า/ตะกร้าแทนถุงพลาสติก การใช้ถุงพลาสติกซ้ำ พบว่า ทุกระดับการศึกษา มีระดับพฤติกรรมการจัดการขยะอยู่ในระดับปานกลาง แต่ระดับปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยระดับพฤติกรรมในด้านนี้สูงกว่าระดับการศึกษาอื่น

การบอกกล่าวให้สมาชิกภายในบ้านให้ใช้สินค้าที่เกิดขยะน้อยที่สุด เช่น หลีกเลี่ยงการใช้โฟม/ถุงพลาสติกพบว่า พบว่า ทุกระดับการศึกษา มีระดับพฤติกรรมการจัดการขยะอยู่ในระดับปานกลาง แต่ระดับปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยระดับพฤติกรรมในด้านนี้สูงกว่าระดับการศึกษาอื่น

การให้คำแนะนำแก่เพื่อนบ้านเพื่อให้ช่วยกันลดขยะ พบว่า ทุกระดับการศึกษา มีระดับพฤติกรรมการจัดการขยะอยู่ในระดับปานกลาง แต่ระดับปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยระดับพฤติกรรมในด้านนี้สูงกว่าระดับการศึกษาอื่น

การให้ความร่วมมือกันเป็นอย่างดีในการช่วยกันลดขยะ พบว่า ทุกระดับการศึกษา มีระดับพฤติกรรมการจัดการขยะอยู่ในระดับปานกลาง แต่ระดับปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยระดับพฤติกรรมในด้านนี้สูงกว่าระดับการศึกษาอื่น

การเลือกใช้อุปกรณ์ใช้สิ่งของใบใหญ่เพียงใบเดียวมากกว่าใบเล็กหลาย ๆ ใบ พบว่า ทุกระดับการศึกษา มีระดับพฤติกรรมการจัดการขยะอยู่ในระดับปานกลาง แต่ระดับปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยระดับพฤติกรรมในด้านนี้สูงกว่าระดับการศึกษาอื่น

และการเลือกซื้อสินค้าที่มีระบบมัดจำ – คืนเงิน เช่น ขวดเครื่องดื่มประเภทต่างๆเป็นประจำ พบว่า ทุกระดับการศึกษา มีระดับพฤติกรรมการจัดการขยะอยู่ในระดับปานกลาง แต่ระดับสูงกว่าปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยระดับพฤติกรรมในด้านนี้สูงกว่าระดับการศึกษาอื่น ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4-10 การเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยใน ด้านนำกลับมาใช้ใหม่ โดยจำแนกตามระดับการศึกษา

ด้านการนำกลับมาใช้ใหม่	พฤติกรรมการจัดการขยะ								
	ต่ำกว่าปริญญาตรี (384)			ปริญญาตรี (15)			สูงกว่าปริญญาตรี (1)		
	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
ท่านมักจะใช้วัสดุที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้อีก	2.10	2.25	ปานกลาง	2.38	2.55	ปานกลาง	2.13	0	ปานกลาง
ขยะประเภทขวดพลาสติกหรือขวดแก้ว ท่านนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ได้	1.79	2.08	ปานกลาง	2.20	2.51	มาก	1.38	0	น้อย
ขยะที่เป็นวัสดุประเภทโลหะ ท่านนำกลับมาใช้เป็นเครื่องประดับหรือของใช้ในครัวเรือน	1.32	1.68	น้อย	1.51	1.90	น้อย	1.38	0	น้อย
ท่านเก็บถุงพลาสติกที่ยังใช้งานได้ กลับมาใช้ใหม่ได้อีก	1.99	2.04	ปานกลาง	2.33	2.48	ปานกลาง	1.38	0	น้อย
วัสดุประเภทไม้ ท่านนำมาซ่อมแซมและนำกลับมาใช้งานได้อีก	1.48	1.84	น้อย	1.66	2.04	น้อย	0	0	ไม่มีการจัดการ
ขยะประเภทกล่องกระดาษหรือหนังสือพิมพ์ ท่านเก็บไว้ขายหรือนำกลับมาใช้งานได้อีก	1.89	2.17	ปานกลาง	2.20	2.53	ปานกลาง	2.88	0	มาก
รวม	1.76	0.21	ปานกลาง	2.05	0.29	ปานกลาง	1.53	0	น้อย

*หมายเหตุ 0 คือ ตัวเลขที่ไม่สามารถหาค่าของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานได้

จากตารางที่ 4.4-10 ผลการเปรียบเทียบข้อมูลของปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในด้านการนำกลับมาใช้ใหม่ โดยจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอย ระดับการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งระดับปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ย 2.05 รองลงมา คือ ต่ำกว่าปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ย 1.76 และสูงกว่าปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ย 1.53

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ จะเห็นได้ว่า การใช้วัสดุที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้อีก พบว่าทุกระดับการศึกษา มีระดับพฤติกรรมจัดการขยะอยู่ในระดับปานกลาง แต่ระดับปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยระดับพฤติกรรมในด้านนี้สูงกว่าระดับการศึกษาอื่น

การนำขยะประเภทขวดพลาสติกหรือขวดแก้ว กลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ได้ พบว่าทุกระดับการศึกษา มีระดับพฤติกรรมจัดการขยะอยู่ในระดับปานกลาง แต่ระดับปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยระดับพฤติกรรมในด้านนี้สูงกว่าระดับการศึกษาอื่น

การนำขยะที่เป็นวัสดุประเภทโลหะ กลับมาใช้เป็นเครื่องประดับหรือของใช้ภายในครัวเรือน พบว่าทุกระดับการศึกษา มีระดับพฤติกรรมจัดการขยะอยู่ในระดับปานกลาง แต่ระดับปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยระดับพฤติกรรมในด้านนี้สูงกว่าระดับการศึกษาอื่น

การเก็บถุงพลาสติกที่ยังใช้งานได้ กลับมาใช้ใหม่ได้อีก พบว่าทุกระดับการศึกษา มีระดับพฤติกรรมจัดการขยะอยู่ในระดับปานกลาง แต่ระดับปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยระดับพฤติกรรมในด้านนี้สูงกว่าระดับการศึกษาอื่น

การนำวัสดุประเภทไม้ นำมาซ่อมแซม และนำกลับมาใช้งานได้ อีก พบว่าทุกระดับการศึกษา มีระดับพฤติกรรมจัดการขยะอยู่ในระดับปานกลาง แต่ระดับปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยระดับพฤติกรรมในด้านนี้สูงกว่าระดับการศึกษาอื่น

และการนำขยะประเภทกล่องกระดาษหรือหนังสือพิมพ์ ท่านเก็บไว้ขายหรือนำกลับมาใช้งานได้ อีก พบว่าทุกระดับการศึกษา มีระดับพฤติกรรมจัดการขยะอยู่ในระดับปานกลาง แต่ระดับปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยระดับพฤติกรรมในด้านนี้สูงกว่าระดับการศึกษาอื่น ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4-11 การเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยใน ด้านการคัดแยกขยะมูลฝอย โดยจำแนกตามระดับการศึกษา

ด้านการคัดแยกขยะมูลฝอย	พฤติกรรมการจัดการขยะ								
	ต่ำกว่าปริญญาตรี (384)			ปริญญาตรี (15)			สูงกว่าปริญญาตรี (1)		
	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
ครอบครัวของท่านมีการคัดแยกขยะเปียก ขยะแห้งออกจากกัน	2.61	2.65	มาก	2.68	2.82	มาก	2.88	0	มาก
ท่านมีการคัดแยกขยะอันตราย ประเภทหลอดนีออน ถ่านไฟฉาย และกระป๋องสเปรย์ ออกจากขยะประเภทอื่น	2.02	2.10	ปานกลาง	2.25	2.58	ปานกลาง	1.38	0	น้อย
ท่านมีการคัดแยกขยะเปียก เช่น เศษอาหาร ผัก ผลไม้ เพื่อใช้หมักทำปุ๋ย	1.21	1.65	น้อย	1.42	1.84	น้อย	1.38	0	น้อย
ท่านมีการคัดแยกขยะรีไซเคิล เช่น แก้ว กระป๋อง กระดาษ เพื่อนำไปขาย	2.77	2.83	มาก	2.78	2.91	มาก	2.13	0	ปานกลาง
รวม	2.15	0.54	ปานกลาง	2.28	0.49	ปานกลาง	1.94	0	น้อย

*หมายเหตุ 0 คือ ตัวเลขที่ไม่สามารถหาค่าของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานได้

จากตารางที่ 4.4-11 ผลการเปรียบเทียบข้อมูลของปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในด้านการคัดแยกขยะมูลฝอย โดยจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอย ระดับการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งระดับปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ย 2.28 รองลงมา คือ ต่ำกว่าปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ย 2.15 และสูงกว่าปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ย 1.94

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ จะเห็นได้ว่า สมาชิกในครอบครัวมีการคัดแยกขยะเปียก ขยะแห้งออกจากกัน พบว่า ทุกระดับการศึกษา มีระดับพฤติกรรมการจัดการขยะอยู่ในระดับปานกลาง แต่ระดับสูงกว่าปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยระดับพฤติกรรมในด้านนี้สูงกว่าระดับการศึกษาอื่น

มีการคัดแยกขยะอันตราย ประเภทหลอคนีออน ถ่านไฟฉาย และกระป๋องสเปรย์ ออกจากขยะประเภทอื่นอีก พบว่า ทุกระดับการศึกษา มีระดับพฤติกรรมการจัดการขยะอยู่ในระดับปานกลาง แต่ระดับปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยระดับพฤติกรรมในด้านนี้สูงกว่าระดับการศึกษาอื่น

การคัดแยกขยะเปียก เช่น เศษอาหาร ผัก ผลไม้ เพื่อใช้หมักทำปุ๋ย พบว่า ทุกระดับการศึกษา มีระดับพฤติกรรมการจัดการขยะอยู่ในระดับปานกลาง แต่ระดับปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยระดับพฤติกรรมในด้านนี้สูงกว่าระดับการศึกษาอื่น

และ มีการคัดแยกขยะรีไซเคิล เช่น แก้ว กระป๋อง กระดาษ เพื่อนำไปขายกัน พบว่า ทุกระดับการศึกษา มีระดับพฤติกรรมการจัดการขยะอยู่ในระดับปานกลาง แต่ระดับปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยระดับพฤติกรรมในด้านนี้สูงกว่าระดับการศึกษาอื่น ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4-12 ภาพรวมการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอย โดยจำแนกตามช่วงระดับการศึกษา

พฤติกรรมการจัดการขยะ	พฤติกรรมการจัดการขยะ					
	ต่ำกว่าปริญญาตรี (384)		ปริญญาตรี (15)		สูงกว่าปริญญาตรี (1)	
	$\bar{x}$	ระดับ	$\bar{x}$	ระดับ	$\bar{x}$	ระดับ
1.ด้านการลดการเกิดขยะมูลฝอย	2.05	ปานกลาง	2.27	ปานกลาง	1.81	ปานกลาง
2.การนำกลับมาใช้ใหม่	1.76	ปานกลาง	2.05	ปานกลาง	1.53	ปานกลาง
3.การคัดแยกขยะมูลฝอย	2.15	ปานกลาง	2.28	ปานกลาง	1.94	ปานกลาง
สรุป	1.99	ปานกลาง	2.20	ปานกลาง	1.76	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.4-12 ผลการเปรียบเทียบข้อมูลของปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยโดยจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยเฉลี่ยทั้ง 3 ด้าน ทุกระดับการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งระดับปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ย 2.2 มากกว่า ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ย 1.99 และระดับสูงกว่าปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ย 1.76 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4-13 การเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยใน ด้านการลดการเกิดขยะมูลฝอย โดยจำแนกตามอาชีพ

ด้านการลดการเกิด ขยะมูลฝอย	พฤติกรรมการจัดการขยะ											
	รับจ้าง (110)			ทำนา/ทำไร่ (249)			ค้าขาย (32)			รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ (9)		
	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
ท่านเลือกซื้อสินค้าที่ไม่ ก่อให้เกิดขยะมากเกินไป ความจำเป็น เช่น การใช้ ผลิตภัณฑ์ชนิดเดิม	2.08	2.19	ปาน กลาง	2.06	2.15	ปาน กลาง	2.06	2.20	ปาน กลาง	2.46	2.18	ปาน กลาง
ท่านเลือกซื้อสินค้าที่ไม่ ต้องใช้ถุงพลาสติกเกิน ความจำเป็น เช่น การใช้ถุง ผ้า/ตะกร้าแทนถุงพลาสติก การใช้ถุงพลาสติกซ้ำ	2.12	2.25	ปาน กลาง	2.08	2.17	ปาน กลาง	2.11	2.26	ปาน กลาง	2.13	2.30	ปาน กลาง
ท่านบอกกล่าวให้สมาชิก ภายในบ้านให้ใช้สินค้าที่ เกิดขยะน้อยที่สุด เช่น หลีกเลี่ยงการใช้โฟม/ ถุงพลาสติก	1.95	2.10	ปาน กลาง	2.00	2.06	ปาน กลาง	1.97	2.08	ปาน กลาง	2.55	2.79	มาก
ท่านให้คำแนะนำแก่เพื่อน บ้านเพื่อให้ช่วยกันลดขยะ	2.01	2.10	ปาน กลาง	2.02	2.09	ปาน กลาง	2.02	2.17	ปาน กลาง	2.30	2.50	ปาน กลาง
ท่านให้ความร่วมมือกับ เป็นอย่างดีในการช่วยกัน ลดขยะ	2.33	2.44	ปาน กลาง	2.35	2.43	ปาน กลาง	2.30	2.43	ปาน กลาง	2.63	2.80	มาก
ท่านเลือกใช้ถุงพลาสติก ใส่สิ่งของใบใหญ่เพียงใบ เดียวมากกว่าใบเล็กหลาย ๆ ใบ	2.05	2.20	ปาน กลาง	2.16	2.23	ปาน กลาง	2.13	2.29	ปาน กลาง	2.46	2.68	ปาน กลาง

ด้านการลดการเกิด ขยะมูลฝอย	พฤติกรรมการจัดการขยะ											
	รับจ้าง (110)			ทำนา/ทำไร่ (249)			ค้าขาย (32)			รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ (9)		
	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
ท่านเลือกใช้สินค้าที่มี ระบบมัดจำ – คืนเงิน เช่น ขวดเครื่องดื่มประเภท ต่างๆเป็นประจำ	2.06	2.25	ปาน กลาง	2.13	2.30	ปาน กลาง	1.05	2.07	น้อย	1.91	2.34	ปาน กลาง
รวม	2.09	0.12	ปาน กลาง	2.11	0.13	ปาน กลาง	1.95	0.13	ปาน กลาง	2.35	0.25	ปาน กลาง

จากตารางที่ 4.4-13 ผลการเปรียบเทียบข้อมูลของปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในด้านการลดการเกิดขยะมูลฝอย โดยจำแนกตามอาชีพ พบว่า พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของทุกอาชีพ อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีค่าเฉลี่ย 2.35 รองลงมา คือ อาชีพทำนา/ทำไร่ มีค่าเฉลี่ย 2.11 และค้าขาย มีค่าเฉลี่ย 1.95

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ จะเห็นได้ว่า การเลือกซื้อสินค้าที่ไม่ก่อให้เกิดขยะมากเกินไปจนความจำเป็น เช่น การใช้ผลิตภัณฑ์ชนิดเติม พบว่า ทุกอาชีพ มีระดับพฤติกรรมจัดการขยะอยู่ในระดับปานกลาง แต่ระดับอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีค่าเฉลี่ยระดับพฤติกรรมในด้านนี้สูงกว่าระดับอาชีพอื่น

การเลือกซื้อสินค้าที่ไม่ต้องใช้ถุงพลาสติกเกินความจำเป็น เช่น การใช้ถุงผ้า/ตะกร้าแทนถุงพลาสติก การใช้ถุงพลาสติกซ้ำ พบว่า ทุกอาชีพ มีระดับพฤติกรรมจัดการขยะอยู่ในระดับปานกลาง แต่ระดับอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีค่าเฉลี่ยระดับพฤติกรรมในด้านนี้สูงกว่าระดับอาชีพอื่น

การบอกกล่าวให้สมาชิกภายในบ้านให้ใช้สินค้าที่เกิดขยะน้อยที่สุด เช่น หลีกเลี่ยงการใช้โฟม/ถุงพลาสติกพบว่า พบว่า ทุกอาชีพ มีระดับพฤติกรรมจัดการขยะอยู่ในระดับปานกลาง แต่ระดับอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีค่าเฉลี่ยระดับพฤติกรรมในด้านนี้สูงกว่าระดับอาชีพอื่น

การให้คำแนะนำแก่เพื่อนบ้านเพื่อช่วยกันลดขยะ พบว่า ทุกอาชีพ มีระดับพฤติกรรมจัดการขยะอยู่ในระดับปานกลาง แต่ระดับอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีค่าเฉลี่ยระดับพฤติกรรมในด้านนี้สูงกว่าระดับอาชีพอื่น

การให้ความร่วมมือกันเป็นอย่างดีในการช่วยกันลดขยะ พบว่า ทุกอาชีพ มีระดับพฤติกรรม การจัดการขยะอยู่ในระดับปานกลาง แต่ระดับอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีค่าเฉลี่ยระดับ พฤติกรรมในด้านนี้สูงกว่าระดับอาชีพอื่น

การเลือกใช้ถุงพลาสติกใส่สิ่งของใบใหญ่เพียงใบเดียวมากกว่าใบเล็กหลาย ๆ ใบ พบว่า ทุกอาชีพ มีระดับพฤติกรรมจัดการขยะอยู่ในระดับปานกลาง แต่ระดับอาชีพรับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ มีค่าเฉลี่ยระดับพฤติกรรมในด้านนี้สูงกว่าระดับอาชีพอื่น

และการเลือกใช้สินค้าที่มีระบบมัดจำ – คืนเงิน เช่น ขวดเครื่องดื่มประเภทต่างๆเป็นประจำ พบว่า ทุกอาชีพ มีระดับพฤติกรรมจัดการขยะอยู่ในระดับปานกลาง แต่ระดับอาชีพรับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ มีค่าเฉลี่ยระดับพฤติกรรมในด้านนี้สูงกว่าระดับอาชีพอื่น ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4-14 การเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมจัดการขยะมูลฝอยใน ด้านนำ กลับมาใช้ใหม่ โดยจำแนกตามอาชีพ

ด้านการนำกลับ มาใช้ใหม่	พฤติกรรมจัดการขยะ											
	รับจ้าง (110)			ทำนา/ทำไร่ (249)			ค้าขาย (32)			รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ (9)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระ ดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระ ดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระ ดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระ ดับ
ท่านมักจะใช้ วัสดุที่สามารถ นำกลับมาใช้ ใหม่ได้อีก	2.04	2.22	ปาน กลาง	2.1 5	2.28	ปาน กลาง	1.9 7	2.17	ปาน กลาง	2.55	2.79	มาก

ด้านการนำกลับ มาใช้ใหม่	พฤติกรรมการจัดการขยะ											
	รับจ้าง (110)			ทำนา/ทำไร่ (249)			ค้าขาย (32)			รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ (9)		
	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
ขยะประเภทขวดพลาสติกหรือขวดแก้ว ทำนํากลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ได้	1.77	2.11	ปานกลาง	1.81	2.09	ปานกลาง	1.73	2.00	น้อย	2.16	2.65	ปานกลาง
ขยะที่เป็นวัสดุประเภทโลหะ ทำนํากลับมาใช้เป็นเครื่องประดับหรือของใช้ภายในครัวเรือน	1.49	1.82	น้อย	1.32	1.67	น้อย	1.26	1.63	น้อย	1.42	1.95	น้อย
ท่านเก็บถุงพลาสติกที่ยังใช้งานได้ กลับมาใช้ใหม่ได้อีก	1.98	2.16	ปานกลาง	2.00	2.13	ปานกลาง	2.00	2.22	ปานกลาง	2.38	2.59	ปานกลาง
วัสดุประเภทไม้ ทำนํามาซ่อมแซมและนำกลับมาใช้งานได้อีก	1.53	1.92	น้อย	1.47	1.81	น้อย	1.31	1.78	น้อย	1.67	1.83	น้อย
ขยะประเภทกล่องกระดาษหรือหนังสือพิมพ์ ท่านเก็บไว้ขายหรือนำกลับมาใช้งานได้อีก	1.93	2.20	ปานกลาง	1.92	2.18	ปานกลาง	1.65	2.07	น้อย	1.99	2.16	ปานกลาง
รวม	1.79	0.16	ปานกลาง	1.78	0.24	ปานกลาง	1.65	0.23	น้อย	2.03	0.40	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.4-14 ผลการเปรียบเทียบข้อมูลของปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในด้านการนำกลับมาใช้ใหม่ โดยจำแนกตามอาชีพ พบว่า พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของทุกอาชีพ อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีค่าเฉลี่ย 2.03 รองลงมา คือ อาชีพรับจ้าง มีค่าเฉลี่ย 1.79 และค้าขาย มีค่าเฉลี่ย 1.65

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ จะเห็นได้ว่า การใช้วัสดุที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้อีก พบว่า ทุกอาชีพ มีระดับพฤติกรรมการจัดการขยะอยู่ในระดับปานกลาง แต่ระดับอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีค่าเฉลี่ยระดับพฤติกรรมในด้านนี้สูงกว่าระดับอาชีพอื่น

การนำขยะประเภทขวดพลาสติกหรือขวดแก้ว กลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ได้ พบว่า ทุกอาชีพ มีระดับพฤติกรรมการจัดการขยะอยู่ในระดับปานกลาง แต่ระดับอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีค่าเฉลี่ยระดับพฤติกรรมในด้านนี้สูงกว่าระดับอาชีพอื่น

การนำขยะที่เป็นวัสดุประเภทโลหะ กลับมาใช้เป็นเครื่องประดับหรือของใช้ภายในครัวเรือน พบว่า ทุกอาชีพ มีระดับพฤติกรรมการจัดการขยะอยู่ในระดับน้อย แต่ระดับอาชีพรับจ้าง มีค่าเฉลี่ยระดับพฤติกรรมในด้านนี้สูงกว่าระดับอาชีพอื่น

การเก็บถุงพลาสติกที่ยังใช้งานได้ กลับมาใช้ใหม่ได้อีก พบว่า ทุกอาชีพ มีระดับพฤติกรรมการจัดการขยะอยู่ในระดับปานกลาง แต่ระดับอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีค่าเฉลี่ยระดับพฤติกรรมในด้านนี้สูงกว่าระดับอาชีพอื่น

การนำวัสดุประเภทไม้ นำมาซ่อมแซม และนำกลับมาใช้งานได้ อีก พบว่า ทุกอาชีพ มีระดับพฤติกรรมการจัดการขยะอยู่ในระดับน้อย แต่ระดับอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีค่าเฉลี่ยระดับพฤติกรรมในด้านนี้สูงกว่าระดับอาชีพอื่น

และการนำขยะประเภทกล่องกระดาษหรือหนังสือพิมพ์ ท่านเก็บไว้ขายหรือนำกลับมาใช้งานได้อีก พบว่า ทุกอาชีพ มีระดับพฤติกรรมการจัดการขยะอยู่ในระดับปานกลาง แต่ระดับอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีค่าเฉลี่ยระดับพฤติกรรมในด้านนี้สูงกว่าระดับอาชีพอื่น ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4-15 การเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยใน ด้านการ
คัดแยกขยะมูลฝอย โดยจำแนกตามอาชีพ

ด้านการคัดแยก ขยะมูลฝอย	พฤติกรรมจัดการขยะ											
	รับจ้าง (110)			ทำนา/ทำไร่ (249)			ค้าขาย (32)			รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ (9)		
	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
ครอบครัวของท่านมี การคัดแยกขยะเปียก ขยะแห้งออกจากกัน	2.55	2.63	มาก	2.62	2.67	มาก	2.07	2.66	ปาน กลาง	2.80	3.00	มาก
ท่านมีการคัดแยกขยะ อันตราย ประเภทหลอด นีออน ถ่านไฟฉาย และ กระป๋องสเปรย์ ออก จากขยะประเภทอื่น	1.94	2.21	ปาน กลาง	2.08	2.33	ปาน กลาง	1.88	2.24	ปาน กลาง	2.16	2.40	ปาน กลาง
ท่านมีการคัดแยกขยะ เปียก เช่น เศษอาหาร ผัก ผลไม้ เพื่อใช้หมัก ทำปุ๋ย	1.26	2.90	น้อย	1.23	1.66	น้อย	1.00	1.44	น้อย	1.42	1.91	น้อย
ท่านมีการคัดแยกขยะรี ไซเคิล เช่น แก้ว กระป๋อง กระดาษ เพื่อ นำไปขาย	2.67	2.78	มาก	2.81	2.86	มาก	2.67	2.75	มาก	2.88	3.08	มาก
รวม	2.11	0.30	ปาน กลาง	2.19	0.53	ปาน กลาง	1.91	0.60	ปาน กลาง	2.32	0.55	ปาน กลาง

จากตารางที่ 4.4-15 ผลการเปรียบเทียบข้อมูลของปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในด้านการคัดแยกขยะมูลฝอย โดยจำแนกตามอาชีพ พบว่า พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของทุกอาชีพ อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีค่าเฉลี่ย 2.32 รองลงมา คือ อาชีพทำนา/ทำไร่ มีค่าเฉลี่ย 2.19 และค้าขาย มีค่าเฉลี่ย 1.91

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ จะเห็นได้ว่า สมาชิกในครอบครัวมีการคัดแยกขยะเปียก ขยะแห้ง ออกจากกัน พบว่า ทุกอาชีพ มีระดับพฤติกรรมการจัดการขยะอยู่ในระดับมาก แต่ระดับอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีค่าเฉลี่ยระดับพฤติกรรมในด้านนี้สูงกว่าระดับอาชีพอื่น

มีการคัดแยกขยะอันตราย ประเภทหลอดนํ้าร้อน ถ่านไฟฉาย และกระป๋องสเปรย์ ออกจากขยะประเภทอื่นอีก พบว่า ทุกอาชีพ มีระดับพฤติกรรมการจัดการขยะอยู่ในระดับปานกลาง แต่ระดับอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีค่าเฉลี่ยระดับพฤติกรรมในด้านนี้สูงกว่าระดับอาชีพอื่น

การคัดแยกขยะเปียก เช่น เศษอาหาร ผัก ผลไม้ เพื่อใช้หมักทำปุ๋ย พบว่า ทุกอาชีพ มีระดับพฤติกรรมการจัดการขยะอยู่ในระดับน้อย แต่ระดับอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีค่าเฉลี่ยระดับพฤติกรรมในด้านนี้สูงกว่าระดับอาชีพอื่น

และ มีการคัดแยกขยะรีไซเคิล เช่น แก้ว กระป๋อง กระดาษ เพื่อนำไปขายกัน พบว่า ทุกอาชีพ มีระดับพฤติกรรมการจัดการขยะอยู่ในระดับมาก แต่ระดับอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีค่าเฉลี่ยระดับพฤติกรรมในด้านนี้สูงกว่าระดับอาชีพอื่น ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4-16 ภาพรวมการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอย โดยจำแนกตามอาชีพ

พฤติกรรม การจัดการขยะ	พฤติกรรมการจัดการขยะ							
	รับจ้าง (110)		ทำนา/ทำไร่ (249)		ค้าขาย (32)		รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ (9)	
	$\bar{x}$	ระดับ	$\bar{x}$	ระดับ	$\bar{x}$	ระดับ	$\bar{x}$	ระดับ
1.ด้านการลดการเกิดขยะมูลฝอย	2.09	ปานกลาง	2.11	ปานกลาง	1.95	ปานกลาง	2.35	ปานกลาง
2.ด้านการนำกลับมาใช้ใหม่	1.79	ปานกลาง	1.78	ปานกลาง	1.65	น้อย	2.03	ปานกลาง
3.ด้านการคัดแยกขยะมูลฝอย	2.11	ปานกลาง	2.19	ปานกลาง	1.91	ปานกลาง	2.32	ปานกลาง
สรุป	2.00	ปานกลาง	2.03	ปานกลาง	1.84	ปานกลาง	2.23	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.4-16 ผลการเปรียบเทียบข้อมูลของปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยโดยจำแนกตามอาชีพ พบว่า พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยเฉลี่ยทั้ง 3 ด้าน ทุกอาชีพอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีค่าเฉลี่ย 2.23 ,มากกว่า อาชีพทำนา/ทำไร่ มีค่าเฉลี่ย 2.03 ,อาชีพรับจ้าง มีค่าเฉลี่ย 2.00 และอาชีพค้าขาย มีค่าเฉลี่ย 1.84 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4-17 การเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยใน ด้านการลดการเกิดขยะมูลฝอย โดยจำแนกตามการได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย

ด้านการลดการเกิดขยะมูลฝอย	พฤติกรรมจัดการขยะ					
	การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย (389)			ไม่ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย (11)		
	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
ท่านเลือกซื้อสินค้าที่ไม่ก่อให้เกิดขยะมากเกินไปจนจำเป็น เช่น การใช้ผลิตภัณฑ์ชนิดเติม	2.06	2.16	ปานกลาง	1.98	2.31	ปานกลาง
ท่านเลือกซื้อสินค้าที่ไม่ต้องใช้ถุงพลาสติกเกินความจำเป็น เช่น การใช้ถุงผ้า/ตะกร้าแทนถุงพลาสติก การใช้ถุงพลาสติกซ้ำ	2.09	2.19	ปานกลาง	1.91	2.25	ปานกลาง
ท่านบอกกล่าวให้สมาชิกภายในบ้านให้ใช้สินค้าที่เกิดขยะน้อยที่สุด เช่น หลีกเลี่ยงการใช้โฟม/ถุงพลาสติก	1.99	1.96	ปานกลาง	1.74	2.00	น้อย
ท่านให้คำแนะนำแก่เพื่อนบ้านเพื่อให้ช่วยกันลดขยะ	2.02	2.10	ปานกลาง	1.80	1.56	ปานกลาง
ท่านให้ความร่วมมือกับเป็นอย่างดีในการช่วยกันลดขยะ	2.35	2.44	ปานกลาง	1.98	2.27	ปานกลาง

ด้านการลดการเกิดขยะมูลฝอย	พฤติกรรมการจัดการขยะ					
	การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย (389)			ไม่ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย (11)		
	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
ท่านเลือกใช้ถุงพลาสติกใส่สิ่งของ ใบใหญ่เพียงใบเดียวมากกว่าใบ เล็กหลาย ๆ ใบ	2.13	2.23	ปานกลาง	1.98	2.29	ปานกลาง
ท่านเลือกใช้สินค้าที่มีระบบมัดจำ – คืนเงิน เช่น ขวดเครื่องดื่ม ประเภทต่างๆเป็นประจำ	2.07	2.25	ปานกลาง	1.76	2.23	ปานกลาง
รวม	2.10	0.15	ปานกลาง	1.88	0.27	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.4-17 ผลการเปรียบเทียบข้อมูลของปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในด้านการลดการเกิดขยะมูลฝอย โดยจำแนกตามการได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งการได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย มีค่าเฉลี่ย 2.10 และการไม่ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย มีค่าเฉลี่ย 1.88 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ จะเห็นได้ว่า การเลือกซื้อสินค้าที่ไม่ก่อให้เกิดขยะมากเกินไปจนเกินไป เช่น การใช้ผลิตภัณฑ์ชนิดเติม พบว่า การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย มีระดับพฤติกรรมจัดการขยะอยู่ในระดับปานกลาง แต่การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย มีค่าเฉลี่ยระดับพฤติกรรมในด้านนี้สูงกว่าการไม่ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย

การเลือกซื้อสินค้าที่ไม่ต้องใช้ถุงพลาสติกเกินความจำเป็น เช่น การใช้ถุงผ้า/ตะกร้าแทนถุงพลาสติก การใช้ถุงพลาสติกซ้ำ พบว่า การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย มีระดับพฤติกรรมจัดการขยะอยู่ในระดับปานกลาง แต่การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย มีค่าเฉลี่ยระดับพฤติกรรมในด้านนี้สูงกว่าการไม่ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย

การบอกกล่าวให้สมาชิกภายในบ้านให้ใช้สินค้าที่เกิดขยะน้อยที่สุด เช่น หลีกเลี้ยงการใช้โฟม/ถุงพลาสติกพบว่า พบว่า การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย มีระดับพฤติกรรมการจัดการขยะอยู่ในระดับปานกลาง แต่การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย มีค่าเฉลี่ยระดับพฤติกรรมในด้านนี้สูงกว่าการไม่ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย

การให้คำแนะนำแก่เพื่อนบ้านเพื่อให้ช่วยกันลดขยะ พบว่า การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย มีระดับพฤติกรรมการจัดการขยะอยู่ในระดับปานกลาง แต่การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย มีค่าเฉลี่ยระดับพฤติกรรมในด้านนี้สูงกว่าการไม่ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย

การให้ความร่วมมือกันเป็นอย่างดีในการช่วยกันลดขยะ พบว่า การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย มีระดับพฤติกรรมการจัดการขยะอยู่ในระดับปานกลาง แต่การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย มีค่าเฉลี่ยระดับพฤติกรรมในด้านนี้สูงกว่าการไม่ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย

การเลือกใช้ถุงพลาสติกใส่สิ่งของใบใหญ่เพียงใบเดียวมากกว่าใบเล็กหลาย ๆ ใบ พบว่า การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย มีระดับพฤติกรรมการจัดการขยะอยู่ในระดับปานกลาง แต่การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย มีค่าเฉลี่ยระดับพฤติกรรมในด้านนี้สูงกว่าการไม่ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย

และการเลือกใช้สินค้าที่มีระบบมัดจำ – คืนเงิน เช่น ขวดเครื่องดื่มประเภทต่างๆเป็นประจำ พบว่า การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย มีระดับพฤติกรรมการจัดการขยะอยู่ในระดับปานกลาง แต่การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย มีค่าเฉลี่ยระดับพฤติกรรมในด้านนี้สูงกว่าการไม่ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4-18 การเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยใน ด้านนำกลับมาใช้ใหม่ โดยจำแนกตามการได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย

ด้านการนำกลับมาใช้ใหม่	พฤติกรรมการจัดการขยะ					
	การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย (389)			ไม่ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย (11)		
	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
ท่านมักจะใช้วัสดุที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้อีก	2.11	2.26	ปานกลาง	1.92	2.25	ปานกลาง
ขยะประเภทขวดพลาสติกหรือขวดแก้ว ท่านนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ได้	1.78	2.09	ปานกลาง	1.74	2.17	ปานกลาง
ขยะที่เป็นวัสดุประเภทโลหะ ท่านนำกลับมาใช้เป็นเครื่องประดับหรือของใช้ภายในครัวเรือน	1.32	1.68	น้อย	1.27	1.66	ปานกลาง
ท่านเก็บถุงพลาสติกที่ยังใช้งานได้ นำกลับมาใช้ใหม่ได้อีก	1.99	2.14	ปานกลาง	1.86	2.18	ปานกลาง
วัสดุประเภทไม้ ท่านนำมาซ่อมแซมและนำกลับมาใช้งานได้	1.47	1.83	น้อย	1.42	1.87	ปานกลาง
ขยะประเภทกล่องกระดาษหรือหนังสือพิมพ์ ท่านเก็บไว้ขายหรือนำกลับมาใช้งานได้	2.03	2.18	ปานกลาง	1.70	2.15	ปานกลาง
รวม	1.78	0.23	ปานกลาง	1.65	0.23	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.4-18 ผลการเปรียบเทียบข้อมูลของปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในด้านการนำกลับมาใช้ใหม่ โดยจำแนกตามการได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งการได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย มีค่าเฉลี่ย 1.78 และการไม่ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย มีค่าเฉลี่ย 1.65

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ จะเห็นได้ว่า การใช้วัสดุที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้อีก พบว่า การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย มีระดับพฤติกรรมการจัดการขยะอยู่ในระดับปานกลาง แต่การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย มีค่าเฉลี่ยระดับพฤติกรรมในด้านนี้สูงกว่าการไม่ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย

การนำขยะประเภทขวดพลาสติกหรือขวดแก้ว กลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ได้ พบว่า การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย มีระดับพฤติกรรมการจัดการขยะอยู่ในระดับปานกลาง แต่การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย มีค่าเฉลี่ยระดับพฤติกรรมในด้านนี้สูงกว่าการไม่ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย

การนำขยะที่เป็นวัสดุประเภทโลหะ กลับมาใช้เป็นเครื่องประดับหรือของใช้ภายในครัวเรือน พบว่า การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย มีระดับพฤติกรรมการจัดการขยะอยู่ในระดับน้อย แต่การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย มีค่าเฉลี่ยระดับพฤติกรรมในด้านนี้สูงกว่าการไม่ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย

การเก็บถุงพลาสติกที่ยังใช้งานได้ กลับมาใช้ใหม่ได้อีก พบว่า การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย มีระดับพฤติกรรมการจัดการขยะอยู่ในระดับปานกลาง แต่การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย มีค่าเฉลี่ยระดับพฤติกรรมในด้านนี้สูงกว่าการไม่ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย

การนำวัสดุประเภทไม้ นำมาซ่อมแซม และนำกลับมาใช้งานได้ อีก พบว่า การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย มีระดับพฤติกรรมการจัดการขยะอยู่ในระดับน้อย แต่การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย มีค่าเฉลี่ยระดับพฤติกรรมในด้านนี้สูงกว่าการไม่ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย

และการนำขยะประเภทกล่องกระดาษหรือหนังสือพิมพ์ ท่านเก็บไว้ขายหรือนำกลับมาใช้งานได้ อีก พบว่า การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย มีระดับพฤติกรรมการจัดการขยะอยู่ในระดับปานกลาง แต่การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย มีค่าเฉลี่ยระดับพฤติกรรมในด้านนี้สูงกว่าการไม่ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4-19 การเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยใน ด้านการคัดแยกขยะมูลฝอย โดยจำแนกตามการได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย

ด้านการคัดแยกขยะมูลฝอย	พฤติกรรมการจัดการขยะ					
	การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย (389)			ไม่ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย (11)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ครอบครัวของท่านมีการคัดแยกขยะเปียก ขยะแห้งออกจากกัน	2.60	2.64	ปานกลาง	2.26	2.61	มาก
ท่านมีการคัดแยกขยะอันตราย ประเภทหลอดนีออน ถ่านไฟฉาย และกระป๋องสเปรย์ ออกจากขยะประเภทอื่น	2.03	2.44	ปานกลาง	1.82	2.34	ปานกลาง
ท่านมีการคัดแยกขยะเปียก เช่น เศษอาหาร ผัก ผลไม้ เพื่อใช้หมักทำปุ๋ย	1.20	1.65	น้อย	1.18	2.64	น้อย
ท่านมีการคัดแยกขยะรีไซเคิล เช่น แก้ว กระป๋อง กระดาษ เพื่อนำไปขาย	2.76	2.83	มาก	2.26	2.59	ปานกลาง
รวม	2.15	0.16	ปานกลาง	1.88	0.22	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.4-19 ผลการเปรียบเทียบข้อมูลของปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในด้านการคัดแยกขยะมูลฝอย โดยจำแนกตามการได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งการได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย มีค่าเฉลี่ย 2.15 และการไม่ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย มีค่าเฉลี่ย 1.88

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ จะเห็นได้ว่า สมาชิกในครอบครัวมีการคัดแยกขยะเปียก ขยะแห้งออกจากกัน พบว่า การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย มีระดับพฤติกรรมการจัดการขยะอยู่ในระดับปานกลาง แต่การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย มีค่าเฉลี่ยระดับพฤติกรรมในด้านนี้สูงกว่าการไม่ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยมีการคัดแยกขยะอันตราย ประเภทหลอดนีออน ถ่านไฟฉาย และกระป๋องสเปรย์ ออกจากขยะ

ประเภทอื่นอีก พบว่า การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย มีระดับพฤติกรรมการจัดการขยะอยู่ในระดับปานกลาง แต่การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย มีค่าเฉลี่ยระดับพฤติกรรมในด้านนี้สูงกว่าการไม่ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย

การคัดแยกขยะเปียก เช่น เศษอาหาร ผัก ผลไม้ เพื่อให้หมักทำปุ๋ย พบว่า การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย มีระดับพฤติกรรมการจัดการขยะอยู่ในระดับน้อย แต่การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย มีค่าเฉลี่ยระดับพฤติกรรมในด้านนี้สูงกว่าการไม่ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย

และ มีการคัดแยกขยะรีไซเคิล เช่น แก้ว กระจัง กระจาญ เพื่อนำไปขายกัน พบว่า การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย มีระดับพฤติกรรมการจัดการขยะอยู่ในระดับปานกลาง แต่การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย มีค่าเฉลี่ยระดับพฤติกรรมในด้านนี้สูงกว่าการไม่ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4-20 ภาพรวมการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอย โดยจำแนกตามการได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย

พฤติกรรมจัดการขยะ	พฤติกรรมจัดการขยะ			
	การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย (389)		ไม่ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย (11)	
	$\bar{x}$	ระดับ	$\bar{x}$	ระดับ
1.ด้านการลดการเกิดขยะมูลฝอย	2.10	ปานกลาง	1.88	ปานกลาง
2.ด้านการนำกลับมาใช้ใหม่	1.78	ปานกลาง	1.65	ปานกลาง
3.ด้านการคัดแยกขยะมูลฝอย	2.15	ปานกลาง	1.88	ปานกลาง
สรุป	2.01	ปานกลาง	1.80	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.4-20 ผลการเปรียบเทียบข้อมูลของปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยโดยจำแนกตามการได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย พบว่า ผู้ที่มีพฤติกรรมจัดการขยะมูลฝอยเฉลี่ยทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งการได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย มีค่าเฉลี่ย 2.01 มากกว่า การไม่ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย มีค่าเฉลี่ย 1.80 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4-21 สรุปภาพรวมการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลช้างตะตูด

พฤติกรรมจัดการ ขยะ	ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการขยะของประชาชน															
	เพศ		อายุ					การศึกษา			อาชีพ				การได้รับรู้ข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับการจัดการขยะ	
	ชาย	หญิง	ไม่เกิน 25 ปี	26-35 ปี	36-45 ปี	46-55 ปี	มากกว่า 55 ปี	ต่ำกว่า ปริญญา ตรี	ปริญญา ตรี	สูงกว่า ปริญญา ตรี	รับ จ้าง	ทำนา/ ทำไร่	ค้าขาย	รับ ราชการ/ รัฐวิสาห กิจ	การได้รับรู้ ข้อมูล ข่าวสาร เกี่ยวกับการ จัดการขยะ	การไม่ได้ รับรู้ข้อมูล ข่าวสาร เกี่ยวกับการ จัดการขยะ
1.ด้านการลดการเกิด ขยะมูลฝอย	2.03	2.08	2.15	2.24	2.14	2.06	2.08	2.05	2.27	1.81	2.09	2.11	1.95	2.35	2.10	1.88
2.ด้านการนำกลับมาใช้ ใหม่	1.85	1.73	1.84	2.11	1.81	1.66	1.68	1.76	2.05	1.53	1.79	1.78	1.65	2.03	1.78	1.65
3.ด้านการคัดแยกขยะ มูลฝอย	2.05	2.20	2.07	2.31	2.20	2.11	2.11	2.15	2.28	1.94	2.11	2.19	1.91	2.32	2.15	1.88
เฉลี่ยรวม	1.98	2.00	2.02	2.22	2.05	1.94	1.96	1.99	2.20	1.76	2.00	2.03	1.84	2.23	2.01	1.80

จากตารางที่ 4.4-21 สรุปภาพรวมการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลช้างตะลูด โดยจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และการได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะ เมื่อพิจารณาเป็นรายปัจจัย จะเห็นได้ว่า

เพศ มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยเฉลี่ยทั้ง 3 ด้าน เพศชายและเพศหญิง อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งเพศหญิงมีค่าเฉลี่ย 2.00 มากกว่า เพศชายมีค่าเฉลี่ย 1.98

ช่วงอายุ มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยเฉลี่ยทั้ง 3 ด้านทุกช่วงอายุ อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งอายุ 26-35 ปี มีค่าเฉลี่ย 2.22 ,มากกว่า อายุ 36-45 ปี มีค่าเฉลี่ย 2.05, อายุไม่เกิน 25 ปี มีค่าเฉลี่ย 2.02 ,อายุมากกว่า 55 ปี มีค่าเฉลี่ย 1.96 ,สุดท้าย อายุ 46-55 ปี มีค่าเฉลี่ย 1.94

ระดับการศึกษา มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยเฉลี่ยทั้ง 3 ด้านทุกระดับการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งระดับปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ย 2.2 มากกว่า ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ย 1.99 และระดับสูงกว่าปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ย 1.76

อาชีพ มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยเฉลี่ยทั้ง 3 ด้าน ทุกอาชีพ อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีค่าเฉลี่ย 2.23 ,มากกว่า อาชีพทำนา/ทำไร่ มีค่าเฉลี่ย 2.03 ,อาชีพรับจ้าง มีค่าเฉลี่ย 2.00 ,และอาชีพค้าขาย มีค่าเฉลี่ย 1.84

การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย ผู้ที่มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยเฉลี่ยทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งการได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย มีค่าเฉลี่ย 2.01 มากกว่า การไม่ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย มีค่าเฉลี่ย 1.80 ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา

การวิจัยเรื่อง การสร้างต้นแบบทัศนคติและพฤติกรรมที่ดีของประชาชนในการจัดการขยะ เป็นการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับทัศนคติ และพฤติกรรมในการจัดการขยะของประชาชน โดยกลุ่มตัวอย่างจากสูตร ยามาเน่ (Yamane) ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 400 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ครั้งนี้ เป็นแบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติ และพฤติกรรมในการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในตำบลช้างตะลูด อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ จากการวิเคราะห์ผลการศึกษา สามารถนำมาสรุปเป็นต้นแบบทัศนคติและพฤติกรรมที่ดีในการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในการจัดการขยะ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการขยะมูลฝอยให้กับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีบริบทพื้นที่คล้ายกับพื้นที่ศึกษา หรือพื้นที่อื่น ๆ ที่มีความสนใจนำไปปรับใช้ ได้ดังนี้

5.1 การสร้างต้นแบบทัศนคติและพฤติกรรมที่ดีในการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชน

จากการศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล ทัศนคติ และพฤติกรรมในการจัดการขยะมูลฝอย รวมถึงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมในการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชน ตำบลช้างตะลูด อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ สามารถนำมาวิเคราะห์เพื่อทำต้นแบบทัศนคติและพฤติกรรมที่ดีในการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชน เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการขยะมูลฝอยให้กับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีบริบทพื้นที่คล้ายกับพื้นที่ศึกษา หรือพื้นที่อื่น ๆ ที่มีความสนใจนำไปปรับใช้ได้ โดยแยกเป็นประเด็นได้ดังนี้

5.1.1 ระบบการบริหารจัดการขยะมูลฝอย

การจัดทำธนาคารขยะรีไซเคิล เป็นรูปแบบหนึ่งในการบริหารจัดการขยะที่ได้ผลดี และเหมาะสมกับบริบทของชุมชนที่ต้องการจัดการขยะตั้งแต่ต้น มีข้อจำกัดในเรื่องงบประมาณในการจัดการขยะ ไม่ว่าจะเป็น การเก็บขน การจัดเก็บ และการกำจัด ซึ่งการดำเนินงานธนาคารขยะรีไซเคิลมีข้อที่ควรยึดถือปฏิบัติเพื่อให้เกิดความสำเร็จ ดังนี้

1) จัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงานโดยยึดหลักการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อความโปร่งใส และสามารถดำเนินงานกองทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2) มีระเบียบข้อบังคับที่สมาชิกทุกคนร่วมตกลงและยอมรับร่วมกัน และถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด โดยผู้ที่มีอำนาจหน้าที่ในการเป็นคณะกรรมการดำเนินงานต้องชี้แจงให้สมาชิกทุกคนเข้าใจในระเบียบข้อบังคับดังกล่าวตั้งแต่แรกเริ่มเข้าเป็นสมาชิก

3) สร้างแรงจูงใจด้านการเงินให้กับสมาชิก และบุคคลอื่นๆ เพื่อให้เกิดแรงจูงใจให้เข้าร่วมเป็นสมาชิก เพราะสิ่งที่สามารถจูงใจประชาชนได้ดีที่สุด คือต้องให้ประชาชนรู้สึกได้ว่าการเข้าร่วมเป็นสมาชิกแล้วได้ประโยชน์อย่างไร เช่น การให้เงินฌาปนกิจศพของสมาชิกกองทุนกรณีเสียชีวิต

4) ขยายผลของการดำเนินงานไปสู่สังคม ในด้านสิ่งแวดล้อม และด้านการเงิน ในสังคมมักจะมีสถาบันหลักๆ เช่น สถาบันครอบครัว สถาบันทางศาสนา และสถาบันการศึกษา เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและภาพลักษณ์ที่ดีในการดำเนินงานโครงการเกี่ยวกับขยะ ควรมีการดำเนินกิจกรรมไปสู่สถาบันดังกล่าว เช่น การสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนในโรงเรียนได้เงิน หรือทุนการศึกษาจากการแยกขยะมาขายให้กับกองทุน เป็นต้น

5) การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน การจัดการขยะจะสามารถดำเนินการไปได้อย่างมีประสิทธิภาพย่อมต้องอาศัยความร่วมมือของทุกภาคส่วนร่วมกัน ตั้งแต่ต้นทางจนถึงปลายทาง ในกรณีของธนาคารขยะอาจต้องอาศัยความร่วมมือของภาคส่วนต่างๆ เช่น ประชาชนในชุมชน องค์กรบริหารส่วนตำบล หน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้องกับการจัดการขยะ บริษัทรับซื้อขยะรีไซเคิล เป็นต้น

5.1.2 ทักษะเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยที่ดี

จากการศึกษาทัศนคติของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอย พบว่าประชาชนในพื้นที่ศึกษาส่วนใหญ่มีทัศนคติเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยอยู่ในระดับที่ดี แต่ทัศนคติที่ดีไม่ได้ส่งผลให้ระดับพฤติกรรมการจัดการขยะดีตามไปด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ ชิดชัย บุญพิทักษ์ (2557) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติในการจัดการขยะกับพฤติกรรมการจัดการขยะ ซึ่งผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติในการจัดการขยะกับพฤติกรรมการจัดการขยะ ด้วยวิธี Pearson Correlation พบว่า ทัศนคติการจัดการขยะไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการจัดการขยะที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

แต่อย่างไรก็ตาม สักดิ์ สุนทรเสณิ (2531) ได้กล่าวว่า ทัศนคติเป็นระบบที่มีลักษณะมั่นคงอันหนึ่ง ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ประการ ได้แก่

1. องค์ประกอบด้านความรู้ (Cognitive Component) เป็นเรื่องราวของการรับรู้ของบุคคลในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง อาจเป็นการรับรู้เกี่ยวกับวัตถุสิ่งของ บุคคล หรือเหตุการณ์ต่างๆ ว่าความรู้สึกต่างๆ ดังกล่าวนั้นได้อย่างไร รู้ในทางบวกหรือทางลบ ซึ่งจะก่อให้เกิดทัศนคติขึ้น ถ้าเรารู้สิ่งใดสิ่งหนึ่ง

ในทางที่ดี เราก็จะมีทัศนคติต่อสิ่งนั้นในทางที่ดี ในทางกลับกันถ้าเรารู้สิ่งใดสิ่งหนึ่งในทางไม่ดีก็จะตรงกันข้าม แต่ถ้าเราไม่รู้สิ่งใดเลย ทัศนคติ ก็จะไม่เกิดขึ้น

2. องค์ประกอบด้านความรู้สึก (Affective Component or Feeling) เป็นองค์ประกอบทางด้านอารมณ์ความรู้สึกที่ถูกเร้าขึ้นจากการเรียนรู้ นั่น เมื่อเราเกิดการเรียนรู้สิ่งใดแล้วจะทำให้เราเกิดความรู้สึกในทางดีหรือไม่ดี ถ้าเรารู้สึกต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งในทางไม่ดี เราจะไม่ชอบหรือไม่พอใจในสิ่งนั้น

3. องค์ประกอบด้านแนวโน้มในเชิงพฤติกรรม หรือการกระทำ (Action Tendency Component or Behavioral Component) เป็นองค์ประกอบทางด้านความพร้อม หรือความโน้มเอียงที่บุคคลจะประพฤติปฏิบัติ เมื่อบุคคลมีความรู้เชิงประมาณค่า และมีความรู้สึกที่จะตอบสนองต่อสิ่งนั้นๆ ในทางใดทางหนึ่ง ซึ่งความพร้อมที่จะกระทำนี้สอดคล้องกับความรู้สึกของตนเองต่อสิ่งนั้น

ดังนั้น การจัดการขยะที่ดีและมีประสิทธิภาพมากที่สุด ควรเริ่มตั้งแต่การสร้างทัศนคติที่ดีให้กับประชาชน ซึ่งทัศนคติที่ดีนั้น ควรมีแนวทางดังต่อไปนี้

1. ส่งเสริมด้านความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการจัดการขยะให้กับประชาชนในชุมชน ตั้งแต่การจัดการขยะต้นทางไปจนถึงปลายทางคือการกำจัด และควรสร้างความตระหนักที่ถูกต้องว่าขยะไม่ใช่สิ่งที่น่ารังเกียจหากสามารถจัดการได้อย่างถูกวิธีขยะก็สามารถเป็นมูลค่าได้เช่นกัน ทั้งนี้เพื่อให้ประชาชนเกิดทัศนคติในด้านบวก และเป็นทัศนคติที่เกิดจากความรู้ที่ถูกต้องในเรื่องของการจัดการขยะ

2. กระตุ้นความรู้สึกที่ดีในการจัดการขยะ โดยส่งเสริมให้เกิดกิจกรรมต่างๆ ภายในชุมชนที่แสดงให้เห็นว่าถ้าจัดการขยะและได้ประโยชน์อย่างไร ทั้งต่อตัวเอง และต่อสังคมโดยรวม เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วม และเกิดความรู้สึกนึกคิดที่เป็นด้านบวกในการจัดการขยะ

3. ส่งเสริมกิจกรรม หรือการดำเนินงานที่ทำให้ประชาชนเห็นถึงคุณค่าในเชิงปริมาณของขยะ เช่น การจัดทำธนาคารขยะรีไซเคิล เพื่อให้ประชาชนนำขยะที่สามารถรีไซเคิลได้มาแลกเงิน หรือกิจกรรมอื่นๆ ที่ทำให้ประชาชนเห็นถึงคุณค่าเชิงประมาณค่าได้ เพื่อให้ประชาชนเกิดทัศนคติที่ดีว่าขยะมีมูลค่า และนำไปสู่การจัดการที่ดีอีกด้วย

5.1.3 พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอย

จากการศึกษาพฤติกรรมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอย พบว่าประชาชนในพื้นที่ศึกษาส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยอยู่ในระดับปานกลาง

แต่การที่จะพัฒนาให้ประชาชนมีพฤติกรรมในการจัดการขยะที่ดีได้นั้น ต้องเริ่มต้นจากการมีทัศนคติที่ดีก่อน ไม่ว่าจะเป็นด้านความรู้ ความรู้สึก หรือพฤติกรรมต้องชักนำไป

ในทางเดียวกัน คือด้านบวก โดยเริ่มจากการให้ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง ทำให้เกิดความรู้สึกที่ดี และท้ายสุดก็จะเกิดพฤติกรรมการจัดการขยะที่ดีตามมา

แต่อย่างไรก็ตามการที่การจัดการขยะที่ดีและมีประสิทธิภาพในภาพรวมจะเกิดขึ้นได้นั้นต้องอาศัยความร่วมมือของแต่ละบุคคล ซึ่งแต่ละบุคคลก็มีพฤติกรรมที่แตกต่างกันไป จากการศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลช้างตะตูด และเอกสารงานวิจัยอื่นที่เกี่ยวข้องสามารถสรุปได้ดังตารางที่ 5.1-1

ตารางที่ 5.1-1 ปัจจัยส่วนบุคคลกับการส่งเสริมกิจกรรมที่เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย

ปัจจัยส่วนบุคคล	ผลการวิจัย	การส่งเสริมกิจกรรมการจัดการขยะมูลฝอย	หมายเหตุ
1. เพศ	ปัจจัยด้านเพศโดยรวมเพศชาย กับเพศหญิงมีพฤติกรรมการจัดการขยะอยู่ในระดับเดียวกัน	เน้นส่งเสริมด้านการนำกลับมาใช้ใหม่ กับเพศชาย เพราะมีพฤติกรรมด้านนี้ดีกว่าเพศหญิง	จากงานวิจัยของ ชิดชัย บุญพิทักษ์ สรุปว่าเพศต่างกัน มีผลต่อพฤติกรรมในการจัดการขยะที่แตกต่างกัน
2. อายุ	ปัจจัยด้านอายุโดยรวมมีพฤติกรรมการจัดการขยะอยู่ในระดับเดียวกัน	เน้น การ ส่งเสริม กิจกรรม หรือ ให้ความรู้ด้านการจัดการขยะกับกลุ่มอายุไม่เกิน 25 ปีจนถึง 45 ปี	จากการศึกษางานวิจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องพบว่าปัจจัยด้าน อายุ ไม่มี ผล ต่อ พฤติกรรมในการจัดการขยะ
3. การศึกษา	ปัจจัยด้านการศึกษาโดยรวมมีพฤติกรรมการจัดการขยะอยู่ในระดับเดียวกัน	ส่งเสริมได้ทุกระดับการศึกษา	จากการศึกษางานวิจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องพบว่าปัจจัยด้านการศึกษาไม่มีผลต่อพฤติกรรมในการจัดการขยะ
4. อาชีพ	ปัจจัยด้านอาชีพโดยรวมมีพฤติกรรมการจัดการขยะอยู่ในระดับเดียวกัน	ส่งเสริมได้ทุกอาชีพ	จากการศึกษางานวิจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องพบว่าปัจจัยด้าน อาชีพ ไม่มี ผล ต่อ พฤติกรรมในการจัดการ

ปัจจัยส่วนบุคคล	ผลการวิจัย	การส่งเสริมกิจกรรม การจัดการขยะมูลฝอย	หมายเหตุ
5. การได้รับรู้ ข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับการ จัดการขยะ	ปัจจัยด้านการได้รับ ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับ การจัดการขยะโดยรวม มีพฤติกรรมจัดการ ขยะอยู่ในระดับเดียวกัน	หากต้องการส่งเสริม ให้ ประชาชน มี พฤติกรรมจัดการ ขยะที่ดีขึ้น ควรให้ ประชาชนได้รับข้อมูล ข่าวสารเกี่ยวกับการ จัดการขยะที่ถูกต้อง และต่อเนื่องสม่ำเสมอ	จากผลการวิจัยพบว่าผู้ที่ ได้รับข้อมูลและไม่ได้รับ ข้อมูลมีพฤติกรรมที่ไม่ ต่างกัน อาจเป็นเพราะการ รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับ การจัดการขยะนั้นยังขาด ความรู้ความเข้าใจที่ ถูกต้อง

บรรณานุกรม

- กรมควบคุมมลพิษ. (2555). คู่มือการจัดการขยะมูลฝอยและเทคโนโลยีการแปรรูปขยะมูลฝอยให้เป็นพลังงานสำหรับท้องถิ่น (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.
- กรมควบคุมมลพิษ. (2551). คู่มือแนวทางการลด คัดแยกและใช้ประโยชน์มูลฝอย กรมควบคุมมลพิษ. [ออนไลน์]. แหล่งที่เข้าถึง : <http://www.mt.mahidol.ac.th> 25 พฤศจิกายน 2559.
- กรมควบคุมมลพิษ. (2555). คู่มือประชาชนการคัดแยกขยะมูลฝอยอย่างถูกวิธีและเพิ่มมูลค่า (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพมหานคร: บริษัท อีชี จากัด.
- กรมควบคุมมลพิษ. (2555). แผนจัดการมลพิษ พ.ศ. 2555 - 2559 (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.
- จิรวัดน์ พุนทรัพย์. (2550). พฤติกรรมการจัดการขยะของผู้พักอาศัยในอาคารที่พักข้าราชการ กรมพลธิการทหารบก. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- ชิดชัย บุญพิทักษ์. 2557. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการจัดการขยะของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลพบุรี. ส่วนสิ่งแวดล้อม สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดลพบุรี.
- ชูชีพ อ่อน โคนสูง. 2522. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- ณัฐรดี คงกัน. 2546. การศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร. การจัดการขยะของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลพบุรี.

ดวงใจ ปินตามูล. 2555. การจัดการขยะมูลฝอยแบบมีส่วนร่วมของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโสก อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์. [ออนไลน์]. แหล่งที่เข้าถึง : http://research.pcru.ac.th/rdb/pro_data/files/5501043.pdf 25 พฤศจิกายน 2559.

ปภาวิน เหิดขุนทด. 2554. พฤติกรรมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลสำนักตะคร้อ อำเภอเทพารักษ์ จังหวัดนครราชสีมา. หลักสูตรวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต การบริหารงานก่อสร้างและสาธารณูปโภค สาขาวิศวกรรมโยธา สำนักวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน. (2553). ความหมายของคำว่าขยะมูลฝอย. [ออนไลน์]. แหล่งที่เข้าถึง : www.chaiwbi.com 17 ธันวาคม 2559.

พิเชษฐ์ คงนอก. 2555. การจัดการขยะชุมชน เทศบาลตำบลดอนหวาย อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.

พีรนาฏ คิตติ และคณะ. 2550. ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมในการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในอำเภอป่าพยอม จังหวัดพัทลุง. [ออนไลน์]. แหล่งที่เข้าถึง : <http://kb.tsu.ac.th/jspui/bitstream>. 21 ธันวาคม 2559.

วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดชลบุรี. 2554. ความรู้ ทักษะ และการปฏิบัติตนในการควบคุมป้องกันโรคไข้เลือดออกของประชาชนตำบลพานทอง อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี. [ออนไลน์]. แหล่งที่เข้าถึง : <https://www.google.co.th> 17 ธันวาคม 2559.

ศักดิ์ สุนทรเสณี. 2531. เจตคติ. กรุงเทพมหานคร: ดิฉันบุ๊คส์ไตร์.

สอาด มุ่งสิน. 2556. แนวคิดและทฤษฎีการสร้างเสริมสุขภาพและการป้องกันการเจ็บป่วย. [ออนไลน์]. แหล่งที่เข้าถึง : http://www.bcnsp.ac.th/2011/admin/att/05-07-2013aorsaard_course.doc 19 ธันวาคม 2559.

สุณีย์ สี่สุวรรณ. 2540. ความรู้และพฤติกรรมเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมของนักศึกษาพยาบาลบรมราชชนนีเขตภาคเหนือตอนบน . การค้นคว้าแบบอิสระศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (จัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม),มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

อรพิน แสงสว่าง. 2539. จิตวิทยา. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ สยามศิลป์

อิสราภาพ มาเรือน. (2556). รูปแบบการจัดการขยะที่สอดคล้องกับภูมิสังคมของชุมชนชาวเขาอย่าง
ยั่งยืนในพื้นที่ตำบลปากกลาง อำเภอปัว จังหวัดน่าน. วารสารวิจัยสาธารณสุขศาสตร์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น ปีที่ 6 ฉบับที่ 2 เดือนเมษายน – มิถุนายน 2556.

Anatasi, A. (1967). *Psychological Testing* (2nd). New York : The Mc Millan Company.

Good, C.V. (1973). *Dictionary of Education* (3rd). New York: Mc Graw Hill Book Company.

Thurstone, L.L. (1976). *Theory and Measurement*. New York: John Willy and Sons.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในงานวิจัย

แบบสอบถาม

ทัศนคติ และพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในตำบลช้างตะตูด

อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์

คำแนะนำในการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทัศนคติ และพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในตำบลช้างตะตูด อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์
2. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ผู้วิจัยจะเก็บไว้เป็นความลับและจะนำไปใช้ประโยชน์ เพื่อการวิจัยในเชิงวิชาการเท่านั้น
3. แบบสอบถามนี้ใช้ 1 ฉบับ ต่อ 1 คน ให้เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หรือในช่องว่าง หรือเขียนข้อความที่ตรงกับความเห็นของท่านมากที่สุด
4. แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้
 - ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ส่วนที่ 2 ทัศนคติการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชน
 - ส่วนที่ 3 พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความตามความเป็นจริง

1.เพศ

- ☐ 1.ชาย ☐ 2.หญิง

2.อายุ

- ☐ 1. ไม่เกิน 25 ปี ☐ 2. 26 – 35 ปี
☐ 3. 36 – 45 ปี ☐ 4. 46 – 55 ปี
☐ 5. มากกว่า 55 ปี

3. ระดับการศึกษา

- ☐ 1. ต่ำกว่าปริญญาตรี ☐ 2. ปริญญาตรี
☐ 3. สูงกว่าปริญญาตรี

4.อาชีพ

- ☐ 1. รับจ้าง ☐ 2. ทำนา/ทำไร่
☐ 3. ค้าขาย ☐ 4.รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ

5.ท่านได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย

☐ 1. ได้รับข้อมูลข่าวสารจากแหล่งใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ วิทยุ, หนังสือพิมพ์, โทรทัศน์
- ☐ เอกสารเผยแพร่ /ประชาสัมพันธ์ของ อบต.
- ☐ การเข้าร่วมโครงการ / กิจกรรมของชุมชน
- ☐ เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบล
- ☐ หอกระจายข่าวของชุมชน
- ☐ จากเพื่อนบ้าน

☐ 2. ไม่ได้รับข้อมูลข่าวสาร

ส่วนที่ 2 การศึกษาทัศนคติการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในตำบลช้างตะตูด อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่กำหนดให้ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

ค่าคะแนนในแต่ละช่วงมีความหมายดังนี้

ทัศนคติการจัดการขยะ	ระดับความคิดเห็น	
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
1. การแก้ไขปัญหาขยะเป็นหน้าที่ของ อบต. เท่านั้น		
2. การจัดการขยะอย่างมีประสิทธิภาพจะต้องมีนโยบายจากผู้บริหาร อบต. ที่ชัดเจน และต่อเนื่อง		
3. การที่ อบต. จัดให้มีกองทุนที่ดำเนินงานด้านขยะโดยเฉพาะจะช่วยให้การจัดการขยะมีประสิทธิภาพมากขึ้น		
4. การแก้ไขปัญหาขยะที่มีประสิทธิภาพ ควรพิจารณาดำเนินการให้ครอบคลุมตั้งแต่แหล่งกำเนิดขยะ การรวบรวม การเก็บขน การกำจัดขยะ และผลกระทบต่างๆ ที่จะเกิดขึ้น		
5. อบต. ควรส่งเสริมให้มีการลด และคัดแยกขยะชุมชน ตั้งแต่แหล่งกำเนิดขยะที่ครัวเรือน		
6. หลัก 3 Rs (Reduce Reuse Recycle) ไม่มีความจำเป็นและไม่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการขยะ		
7. อบต. ที่ยังไม่มีความพร้อมด้านงบประมาณและบุคลากร ไม่ควรดำเนินการแก้ไขปัญหาขยะ เนื่องจากเป็นเรื่องยุ่งยากและใช้งบประมาณสูง		
8. บุคคลสามารถจัดการขยะได้เองโดยไม่ต้องมีความรู้ในการแยกประเภทขยะ		
9. การเผาขยะเป็นวิธีจัดการขยะที่รวดเร็วและดีกว่าการคัดแยกขยะ		
10. ขยะเป็นปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สำคัญอย่างหนึ่งที่ต้องเร่งจัดการและแก้ไข		

**ส่วนที่ 3 การศึกษาพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในตำบลช้างตะตูด อำเภอ
หล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์**

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่กำหนดให้ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน
ค่าคะแนนในแต่ละช่วงมีความหมายดังนี้

4 หมายถึง บ่อยมาก

3 หมายถึง บ่อย

2 หมายถึง ปานกลาง

1 หมายถึง น้อย

พฤติกรรม	ระดับการปฏิบัติ			
	4	3	2	1
ด้านการลดการเกิดขยะมูลฝอย				
1. ท่านเลือกซื้อสินค้าที่ไม่ก่อให้เกิดขยะมากเกินไปจนจำเป็น				
2. ท่านเลือกซื้อสินค้าที่ไม่ต้องใช้ถุงพลาสติกเกินความจำเป็น				
3. ท่านบอกกล่าวให้สมาชิกภายในบ้านให้ใช้สินค้าที่เกิขยะน้อยที่สุด				
4. ท่านให้คำแนะนำแก่เพื่อนบ้านเพื่อให้ช่วยกันลดขยะ				
5. ท่านให้ความร่วมมือกับเป็นอย่างดีในการช่วยกันลดขยะ				
6. ท่านเลือกใช้ถุงพลาสติกใส่สิ่งของใบใหญ่เพียงใบเดียวมากกว่าใบเล็กหลาย ๆ ใบ				
7. ท่านเลือกใช้สินค้าที่มีระบบมัดจำ – คืนเงิน เช่น ขวดเครื่องดื่มประเภทต่างๆ เป็นประจำ				
ด้านการนำกลับมาใช้ใหม่				
8. ท่านมักจะใช้วัสดุที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้อีก				
9. ขยะประเภทขวดพลาสติกหรือขวดแก้ว ท่านนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ได้				
10. ขยะที่เป็นวัสดุประเภทโลหะ ท่านนำกลับมาใช้เป็นเครื่องประดับหรือของใช้ภายในครัวเรือน				
11. ท่านเก็บถุงพลาสติกที่ยังใช้งานได้ กลับมาใช้ใหม่ได้อีก				
12. วัสดุประเภทไม้ ท่านนำมาซ่อมแซมและนำกลับมาใช้งานได้อีก				
13. ขยะประเภทกล่องกระดาษหรือหนังสือพิมพ์ ท่านเก็บไว้ขายหรือนำกลับมาใช้งานได้อีก				

ด้านการคัดแยกขยะมูลฝอย				
14. ครอบครัวของท่านมีการคัดแยกขยะเปียก ขยะแห้งออกจากกัน				
15. การทิ้งขยะเปียกจะต้องมีภาชนะรองรับเสมอ				
16. ท่านมีการคัดแยกขยะประเภทหลอดนีออน และกระป๋องสเปรย์ก่อนทิ้งลงในถังขยะ				
17. ท่านมีการคัดแยกขยะประเภทถ่านไฟฉายก่อนทิ้งลงในถังขยะ				
18. ท่านมีการคัดแยกขยะประเภทวัสดุพลาสติกก่อนทิ้งลงในถังขยะ				
19. ท่านมีการแยกขยะเปียก โดยการนำไปทำปุ๋ยหมักอยู่เสมอ				

แบบสัมภาษณ์

**การศึกษาพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในตำบลช้างตะลูด อำเภอหล่มสัก
จังหวัดเพชรบูรณ์**

1.องค์การบริหารส่วนตำบลช้างตะลูด มีการจัดการขยะมูลฝอยอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2.องค์การบริหารส่วนตำบลช้างตะลูด มีโครงการหรือกิจกรรมในการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยของชุมชนอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3.องค์การบริหารส่วนตำบลช้างตะลูด มีอุปสรรคและปัญหาในการจัดการขยะหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ข

รูปภาพงานวิจัย

รูปภาคผนวก ข-1 โครงการธนาคารวัสดุรีไซเคิลตำบลช้างตะลูด

รูปภาคผนวก ข-2 กิจกรรมซื้อ-ขายวัสดุรีไซเคิล

รูปภาคผนวก ข-3 กิจกรรมซื้อ-ขายวัสดุรีไซเคิล

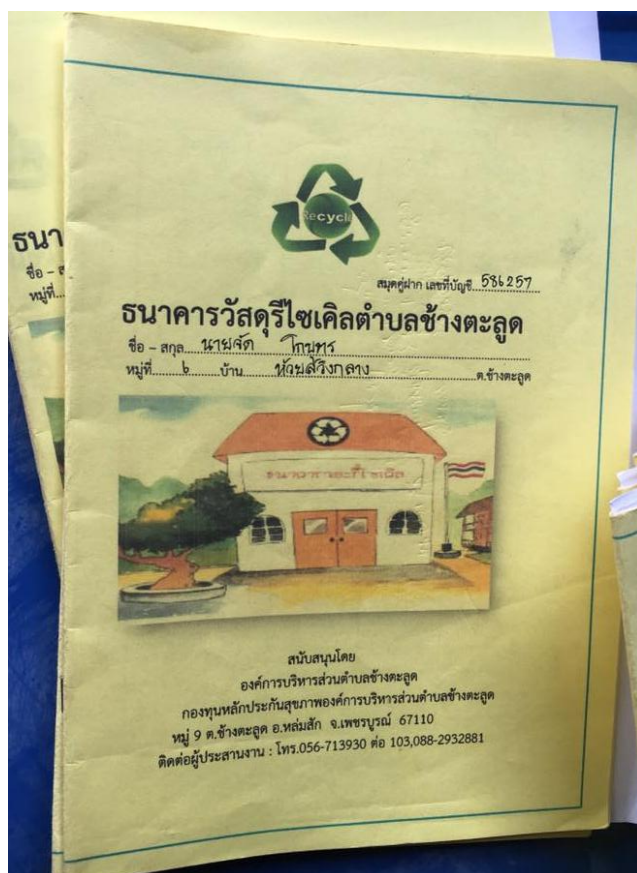
รูปภาคผนวก ข-4 ผู้วิจัยสอบถามข้อมูลจากหัวหน้าโครงการ

รูปภาคผนวก ข-5-6 วัสดุรีไซเคิลที่ประชาชนนำมาขาย

รูปภาคผนวก ข-7-8 นายขกองักการบริหารส่วนตำบลช้างตะลูดชี้แจงเกี่ยวกับการดำเนินงาน

รูปภาคผนวก ข-9 สมุดบัญชีธนาคารวัสดุรีไซเคิล อบต. ช้างตะลูด

รูปภาคผนวก ข-10 โรงเก็บวัสดุรีไซเคิลที่รับซื้อจากประชาชน

ประวัติคณะผู้วิจัย

ผู้วิจัยหลัก

1. ชื่อ – นามสกุล นางสาว ธนาวรรณ พิณะเวสน์

Miss. Thanawan Pinawet

2. เลขหมายบัตรประจำตัวประชาชน 1469900127034

3. ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์

4. หน่วยงานและสถานที่อยู่ติดต่อได้สะดวก

สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ 67000 โทรศัพท์ภายในเบอร์ 1325 มือถือ
081-2623345 อีเล็กทรอนิกส์ (e-mail) thanawan_pi@hotmail.com

5. ประวัติการศึกษา

วท.บ. (วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม)

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

วท.ม. (วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม)

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

6. สาขาวิชาการที่มีความชำนาญพิเศษ (แตกต่างจากวุฒิการศึกษา)

การประเมินมาตรฐานคุณภาพของแหล่งท่องเที่ยว

การจัดการสิ่งแวดล้อม

7. ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัย

การวิจัยว่าเป็นหัวหน้าโครงการวิจัย หรือร่วมวิจัยในแต่ละผลงานวิจัย
งานวิจัยที่ทำเสร็จแล้ว :

7.1 การศึกษาคุณภาพน้ำบางประภาสของอ่างเก็บน้ำชาจาน
บริเวณใกล้พื้นที่ฝังกลบขยะมูลฝอยบ้านคำบอน จังหวัด
ขอนแก่น

7.2 การพัฒนาแนวทางการจัดการสิ่งแวดล้อมของแหล่ง
ท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ จังหวัดนครพนม

7.3 การประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ
เพื่อพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยว เชื่อมโยงกับเทศกาลงาน
กาชาดมะขามของจังหวัดเพชรบูรณ์